

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR .....
RADY POWIATU w GIŻYCKU
Z DNIA .....

ZARZĄD POWIATU W GIŻYCKU

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU GIŻYCKIEGO NA LATA 2020 -2023

z perspektywą do roku 2027

GIŻYCKO 2020

SPIS TREŚCI

1.	WYKAZ SKRÓTÓW, SYMBOLI I WYJAŚNIENIA POJĘĆ	4
2.	WSTĘP	7
2.1.	Podstawa i cel opracowania	7
2.2.	Metodyka opracowania programu	8
2.3.	Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	8
3.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU	20
3.1.	Położenie i podział administracyjny	20
3.2.	Budowa geologiczna i klimat	21
3.3.	Ludność i struktura osadnicza	24
3.4.	Gospodarka	25
4.	OCENA STANU ŚRODOWISKA	28
4.1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	28
4.1.1.	Źródła zanieczyszczeń powietrza	28
4.1.2.	Jakość powietrza	29
4.1.3.	Adaptacja do zmian klimatu	37
4.1.4.	Analiza SWOT	38
4.2.	Zagrożenia hałasem	40
4.2.1.	Stan wyjściowy	40
4.2.2.	Źródła hałasu	40
4.2.3.	Analiza SWOT	47
4.3.	Pola elektromagnetyczne	48
4.3.1.	Stan wyjściowy	48
4.3.2.	Źródła promieniowania elektromagnetycznego	49
4.3.3.	Analiza SWOT	50
4.4.	Gospodarowanie wodami	51
4.4.1.	Stan wyjściowy – wody powierzchniowe	51
4.4.2.	Stan wyjściowy – wody podziemne	51
4.4.3.	Susza	53
4.4.4.	Adaptacja do zmian klimatu	55
4.4.5.	Analiza SWOT	55
4.5.	Gospodarka wodno - ściekowa	56
4.5.1.	Sieć wodociągowa	56
4.5.2.	Sieć kanalizacyjna	57
4.5.3.	Jakość wód – wody powierzchniowe	58
4.5.4.	Jakość wód – wody podziemne	59
4.5.5.	Analiza SWOT	60
4.6.	Zasoby geologiczne	61
4.6.1.	Stan aktualny	61
4.6.2.	Przepisy prawne	65
4.6.3.	Analiza SWOT	65
4.7.	Gleby	66
4.7.1.	Stan aktualny	66
4.7.2.	Adaptacja do zmian klimatu	71
4.7.3.	Analiza SWOT	71
4.8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	72
4.8.1.	Stan wyjściowy	72

4.8.2.	Analiza SWOT	79
4.9.	Zasoby przyrodnicze	80
4.9.1.	Formy ochrony przyrody	80
4.9.2.	Lasy	91
4.9.3.	Adaptacja do zmian klimatu	94
4.9.4	Analiza SWOT	95
4.10.	Zagrożenia poważnymi awariami	96
4.10.1.	Stan aktualny	96
4.10.2.	Analiza SWOT	98
5.	EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	100
6.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE	1001
7.	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	107
7.1.	Współpraca z interesariuszami	107
7.2.	Edukacja ekologiczna	108
7.3.	Sprawozdawczość	109
7.4.	Monitoring realizacji programu	109
7.5.	Źródła finansowania	120
7.6.	Zagrożenia niewykonania zadań wyznaczonych w ramach POŚ	124
8.	STRESZCZENIE	125
9.	SPIS TABEL	128
10.	SPIS MAP	130
11.	SPIS WYKRESÓW	131
12.	SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	132
13.	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	133

1. WYKAZ SKRÓTÓW, SYMBOLI I WYJAŚNIENIA POJĘĆ

A/m – amper/metr

ANR – Agencja Nieruchomości Rolnych

aPGWD – aktualizacja Planu Gospodarowania Wodami na obszarach Dorzeczy

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

B(a)P – benzo(a)piren

BAT – (ang. Best Available Technology Najlepsze Dostępne Techniki) – zgodnie z dyrektywą IPPC standard służący określeniu wielkości emisji zanieczyszczeń dla większych zakładów przemysłowych w UE

BIP – Biuletyn Informacji Publicznej - urzędowy publikator teleinformatyczny, składający się z ujednoczonego systemu stron w sieci informatycznej, na których zostaje udostępniona informacja publiczna

BDL – Bank Danych Lokalnych

CRFOP – Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

CZK – Centrum Zarządzania Kryzysowego

dam³ – dekametr sześcienny (= 1 000 m³)

DPR – Dobra Praktyka Rolnicza – zbiór praktyk pozwalających wyprodukować bezpieczną żywność przy użyciu wszelkich dostępnych metod i środków

DZ. U. – Dziennik Ustaw

FDS – Fundusz Dróg Samorządowych

FOWJM – Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

GDOŚ – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GMO – organizm zmodyfikowany genetycznie

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

ha – hektar

Hz – herc

IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

ISL – Inwentaryzacja Stanu Lasu

ISOK – Informatyczny System Osłony Kraju

IPPC – Zintegrowane Zapobieganie i Ograniczanie Zanieczyszczeń

IUNG – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach

JCW – Jednolita Część Wód

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWpd – Jednolite Części Wód Podziemnych

JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego

km – kilometr

kV – kilowolt

KPGO 2022 – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022

KP PSP – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

KPZL – Krajowy Program Zwiększania Lesistości

KSRG – Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00),

L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku

µg – mikrogram

m – metr

m³ – metr sześcienny

Mg – megagram (tona)

MPZP – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

MŚ – Ministerstwo Środowiska

MŚP – Małe i średnie przedsiębiorstwa

MZM-GO – Mazurski Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

NGO – Organizacje pozarządowe

NPK – wieloskładnikowe nawozy mineralne zawierające azot (N), fosfor (P) i potas (K) w postaci przyswajalnej przez rośliny.

OSCHR – Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OZE – Odnawialne Źródła Energii

PEM – Promieniowanie elektromagnetyczne

PEP2030 – Polityka Ekologiczna Państwa

pH – odczyn (skala kwasowości i zasadowości)

PIG – Państwowy Instytut Geologiczny

PIG-PIB – Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy

PGW WP – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

PM10 – pył zawieszony o średnicy cząsteczek do 10 mikrometrów

PM2.5 – pył zawieszony o średnicy cząsteczek do 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

POP – Program Ochrony Powietrza (dokument przygotowany w celu określenia działań zmierzających do przywrócenia odpowiedniej jakości powietrza na terenie, na którym zanotowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń)

POliŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

POŚ – Program Ochrony Środowiska

POŚ WWM – Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko - Mazurskiego do roku 2020

POŚPH – Program ochrony środowiska przed hałasem

PO PW – Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020

poz. – pozycja

PRGiPID – Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

PRŚK – Program rolno-środowiskowo-klimatyczny

PSP – Państwowa Straż Pożarna

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów

PUKiZ – Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Zieleni

PWiK – Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

PZŁ – Polski Związek Łowiecki

PZDR – Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego

RE – Rolnictwo ekologiczne

REGON – Rejestr Gospodarki Narodowej

RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RPO WiM – Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014-2020

PSH – Państwowa Służba Hydrogeologiczna

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SWOT – strengths (silne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse) i threats (zagrożenia)

szt. – sztuka

t.j. – tekst jednolity

UE – Unia Europejska

UPUL – Uproszczone Plany Urządzania Lasów

V/m – wolt/metr

ISL – Inwentaryzacja stanu lasów

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

wg – według

WHO – Światowa Organizacja Zdrowia World Health Organization

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WJM – Wielkie Jeziora Mazurskie

WPGO 2020 – Wojewódzki Program Gospodarowania Odpadami do 2020

ZDR – Zakłady Dużego Ryzyka

ZDP – Zarząd Dróg Powiatowych

ze zm. – ze zmianami

ZMiUW – Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

ZUOK – Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych

ZZR – Zakłady Zwiększonego Ryzyka

2. WSTĘP

2.1. Podstawa prawna i cel opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.) w art. 17 ust. 1 w celu realizacji polityki ochrony środowiska, obliuguje organ wykonawczy powiatu do sporządzenia programu ochrony środowiska.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest aktualizacja uchwalonego przez Radę Powiatu w Giżycku uchwałą Nr XX/122/2008 z dnia 26 czerwca 2008 r. Programu Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 (zwany dalej Programem lub POŚ) jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu giżyckiego.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez powiat giżycki polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami dokumentów strategicznych i programowych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającym wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu powiatu.

POŚ jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie powiatu. Zawiera cele i zadania, które powinien realizować powiat jak i inne podmioty w celu ochrony środowiska w granicach administracyjnych.

Struktura i zawartość dokumentu została opracowana według Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (Ministerstwo Środowiska, 2015 r.).

Przedmiotowy dokument obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w powiecie w odniesieniu do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony klimatu i jakości powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej.

Program podsumowuje stan środowiska powiatu oraz zawiera zestawienie jego słabych i mocnych stron (analiza SWOT).

Dzięki kompleksowemu ujęciu stanu środowiska na terenie powiatu możliwe stało się zdefiniowanie na tej podstawie najważniejszych celów środowiskowych do jakich powinno się dążyć kierując dobrem środowiska i ideą zrównoważonego rozwoju.

Według założeń przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

2.2. Metodyka opracowania programu

Metodyka opracowania POŚ polegała na zgromadzeniu materiałów i danych źródłowych dotyczących aktualnego stanu środowiska w powiecie giżyckim, na podstawie których określono stan istniejący i opracowano analizę SWOT, a następnie wyznaczono cele, kierunki działań i zadania priorytetowe zgodne z dokumentami strategicznymi krajowymi, regionalnymi, wojewódzkimi i lokalnymi.

Do prac nad opracowaniem programu powołano grupę roboczą, w skład której weszli przedstawiciele najważniejszych jednostek i instytucji zajmujących się ochroną środowiska, samorządów lokalnych. Poprzez wymianę informacji i konsultacje zostały zidentyfikowane problemy środowiska, określono cele i wskaźniki (mierniki efektów) realizacji programu oraz opracowano harmonogram działań.

Ocena stanu środowiska naturalnego powiatu giżyckiego sporządzona została głównie na podstawie:

- danych pozyskanych bezpośrednio ze Starostwa Powiatowego w Giżycku
- urzędów miast i gmin powiatu giżyckiego, nadleśnictw
- materiałów i informacji uzyskanych od jednostek działających na omawianym terenie oraz na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego (zarządców dróg, eksploatatorów sieci infrastruktury, przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych, zarządców instalacji)
- informacji z rejestrów i baz danych: państwowego monitoringu środowiska WIOŚ w Olsztynie, dane PIG, RDOŚ w Olsztynie, GIOŚ, PGW WP, IMGW, dane statystyczne GUS

oraz informacji zawartych na stronach internetowych instytucji publicznych, działających w obszarze ochrony środowiska.

Koszty realizacji działań oszacowano w oparciu o analizę materiałów dotyczących planowanych do realizacji zadań środowiskowych w latach 2020-2023 przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego, instytucje publiczne działające w obszarze ochrony środowiska, a także na podstawie dokumentów strategicznych i dostępnych źródeł finansowania.

POŚ jest podstawowym instrumentem do realizacji zadań własnych i koordynowanych w zakresie ochrony środowiska, które będą w całości lub w części finansowane ze środków będących w dyspozycji powiatu i gmin powiatu giżyckiego.

Efektom realizacji programu będzie utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego oraz jego poprawa jak również wdrożenie efektywnego zarządzania środowiskiem w powiecie.

2.3. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W celu zapewnienia spójności polityki ochrony środowiska na poziomie powiatowym należy zapewnić adekwatność i komplementarność Programu Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027, przez jego zgodność z:

- nadrzędnymi dokumentami strategicznymi:
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności – określająca główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030) - określająca nowy model rozwoju suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r. Dokument jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r., zgodnie z wymogami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, 1250, 1948 i 1954 oraz z 2017 r. poz. 5)
- Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej- 16 lipca 2019 r. Rada Ministrów przyjęła „Politykę ekologiczną państwa 2030” – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030). PEP2030 uchyla Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska
- Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.”
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 - zastąpiła ona Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020 (przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 25 kwietnia 2012 r.), która była kluczowym dokumentem wyznaczającym kierunki działań publicznych dot. rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w latach 2014–2020, a jej zapisy znalazły swoje odzwierciedlenie w Umowie partnerstwa - dokumencie projektującym sposób wykorzystania przez Polskę środków unijnych na lata 2014-2020 (2023)
- Strategia „Sprawne Państwo 2020”
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 – podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Zastępuje dotychczas obowiązującą Krajową strategię rozwoju regionalnego 2010 – 2020: regiony, miasta, obszary wiejskie
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku
- Koncepcja Przestrzenna Zagospodarowania Kraju 2030
- krajowymi dokumentami sektorowymi:
  - Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)
  - Aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych 2017
  - Krajowy plan gospodarki odpadami 2022
  - Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
  - Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
  - Program operacyjny Infrastruktura i środowisko 2014 -2020
  - Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
  - Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej
  - Program wodno-środowiskowy kraju
  - Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Planem działań na lata 2015-2020
  - Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

- wojewódzkimi dokumentami strategicznymi i programowymi:
  - Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko –Mazurskiego do roku 2020
  - Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016 - 2022
  - „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”
  - Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2015 z perspektywą do roku 2020
  - Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN
  - Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych
  - Plan działań krótkoterminowych dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10
- własnymi dokumentami strategicznymi i programowymi:
  - Strategia Zintegrowanego Rozwoju Powiatów Wielkich Jezior Mazurskich 2014-2022
  - Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 – Strategia
- Programy ochrony środowiska, strategię, MPZP oraz studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin położonych w obrębie powiatu giżyckiego

W Tabeli 1 Zgodność POŚ z kierunkami interwencji i działaniami celów środowiskowych wybranych dokumentów strategicznych, przeanalizowano stopień powiązania celów i kierunków określonych w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027 z dokumentami strategicznymi

Tabela 1 Zgodność POŚ z kierunkami interwencji i działaniami celów środowiskowych wybranych dokumentów strategicznych

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾
1.	Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska	Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne	**
			Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych	***
			Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce	*
			Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii	**

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾
1.	Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska	Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki	**
			Zwiększenie poziomu ochrony środowiska	***
		Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych	Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach	**
			Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta	*
			Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno - spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	*
Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast	*			
2.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 r.)	Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną. (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna)	Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego	***
			Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny	*

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾
2.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 r.)	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie)	Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta	*
			Rozwój obszarów wiejskich	*
		Cel szczegółowy III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE)	Doskonalenie systemu stanowienia prawa	*
			Obszar wpływający na osiągnięcie celów strategii - ENERGIA Kierunki:	**
			<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej • Rozwój techniki 	**
Obszar wpływający na osiągnięcie celów strategii - ŚRODOWISKO Kierunki:	***			
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód • Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania • Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego • Ochrona gleb przed degradacją • Zarządzanie zasobami geologicznymi • Gospodarka odpadami • Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych 	***			

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾
3.	Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Cel szczegółowy. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód	***
			Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania	***
			Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb	***
			Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej	***
		Cel szczegółowy. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	*
			Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	*
			Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	***
			Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa	*
			Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT	*
		Cel szczegółowy. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych	Przeciwdziałanie zmianom klimatu	***
			Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych	***

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾
3.	Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Cel szczegółowy. Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa	Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji	***
		Cel szczegółowy. Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska	Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania	**
4.	Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowiskoperspektywa do 2020 r.”	Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię	Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii	***
			Poprawa efektywności energetycznej	***
			Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii	***
			Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich	***
			Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne	**
5.	Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców	Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej	*
			Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu	*
			Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno -budowlanych oraz istniejących zasobów	***

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾
6.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Cel – Zwiększenie dostępności transportowej przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego, poprzez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym	Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności	***
			Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko	***
7.	Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska	Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska	**
			Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom	**
8.	Strategia „Sprawne Państwo 2020”	Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych	Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego	**
			Zapewnienie ładu przestrzennego	**
			Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych	**
		Cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych	Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw	*
			Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi	*

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾
8.	Strategia „Sprawne Państwo 2020”	Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego	Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego	**
9.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	**
		Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach	**
10.	Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	Cel szczegółowy 4. Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej	Kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności	*
11.	Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	Cel szczegółowy 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego	Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu	**
12.	Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku	Cele główne w zakresie wytwarzania i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła:		
		Dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną		**
		Konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15		**
		Cel główny w zakresie wytwarzania i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła: Zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii		***
		Cele główne w zakresie rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw:		
Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych		***		

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾	
12.	Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku	Osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji		**	
		Ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną		***	
		Wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa		*	
		Zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach		**	
		Cele główne w zakresie ograniczenia oddziaływania energetyki na środowisko:			
		Ograniczenie emisji CO ₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego		***	
		Ograniczenie emisji SO ₂ i NO _x oraz pyłów (w tym PM ₁₀ i PM _{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych		***	
		Ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych		***	
		Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce		***	
		Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych		***	
13.	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów		*	
		Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej		*	
		Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski		***	
		Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa		**	
		Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego		**	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾
14.	Krajowy program ochrony powietrza do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	Cel szczegółowy. Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu drobnego PM _{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia		***
		Cel szczegółowy. Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego		***
15.	Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska	Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu	***
			Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu	*
			Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu	**
			Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu	***
			Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie	**
			Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu	*
		Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich	Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami	**
			Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu	**
		Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu	Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)	***
			Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu	***

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Dokument strategiczny	Cel środowiskowy	Kierunek interwencji, działanie	Ocena zgodności ¹⁾
15.	Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	*
		Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu	***

¹⁾ * – działanie niesprzeczne z celami POŚ

** – działanie spójne z celami POŚ

*** – działanie w pełni zgodne z celami POŚ

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska oraz POŚ WWM do roku 2020

3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU

3.1. Położenie i podział administracyjny

Powiat giżycki położony jest w północno-wschodniej części kraju i we wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Według regionalizacji fizyczno-geograficznej powiat giżycki leży w makroregionie Pojezierze Mazurskie, w mezoregionie Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Terytorialnie powiat giżycki obejmuje 6 gmin, w tym jedną miejsko-wiejską Ryn, jedną miejską Giżycko oraz cztery gminy wiejskie: Giżycko, Kruklanki, Miłki, Wydminy. Siedzibą powiatu jest miasto Giżycko.

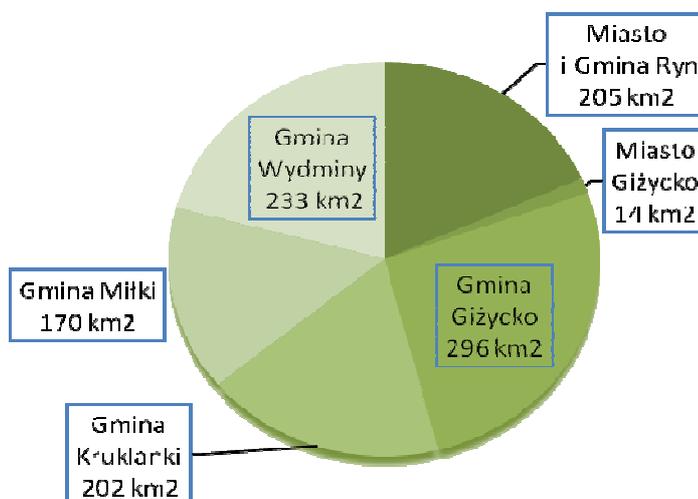
Mapa 1 Powiat giżycki – położenie i podział administracyjny

Źródło: <http://www.gminy.pl/>

Powiat giżycki zamieszkuje ogółem 56 565 mieszkańców (GUS stan na 31.12.2019 r.). Gęstość zaludnienia to 51 osoby/km². Powierzchnia powiatu giżyckiego wynosi 1 120 km² (111 951 ha). Największą gminą jest Gmina Giżycko natomiast najmniejszą jest Gmina Miejska Giżycko.

Wykres 1 Podział terytorialny powiatu giżyckiego na gminy i ich powierzchnia

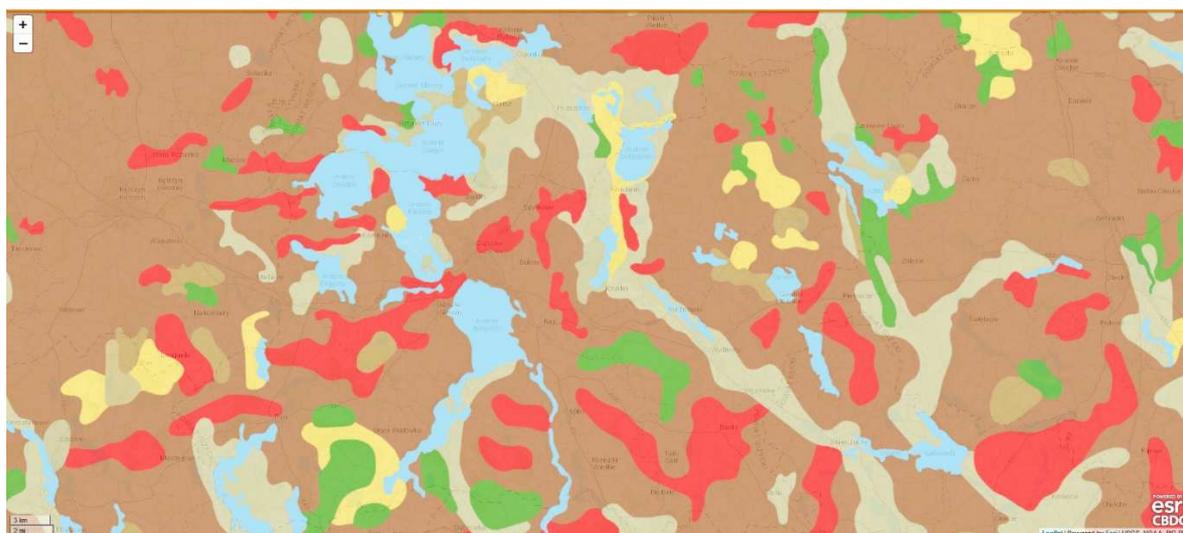

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

3.2. Budowa geologiczna i klimat

Według podziału geologicznego powiat giżycki leży w obrębie platformy wschodnioeuropejskiej, w jej części zwanej synekklizą perybałtycką. Skały krystaliczne z okresu prekambryjskiego nadbudowane są skałami osadowymi o miąższości ok. 1,8 km. Zasadnicze podłoże od powierzchni terenu tworzą utwory morenowe (głina zwałowa, piaski pochodzenia lodowcowego, osady piaszczysto-żwirowe pochodzenia wodno-lodowcowego). Osady morenowe na obszarach obniżen terenowych pokryte są znaczną warstwą utworów polodowcowych pochodzenia organicznego, zastoiskowego i spływowego. Wśród analizowanych osadów na dokumentowanym terenie wydziela się następujące serie osadów: Osady holoceni (najmłodszego czwartorzędu) reprezentowane głównie przez grunty pochodzenia organicznego: torfy, gytie i namuły organiczne z drobnymi wkładkami zawodnionych piasków, które wypełniają obniżenia terenowe zagłębień wytopiskowych, dolin rzecznych i rynien pojeziernych. Grunty morenowe spoiste reprezentowane przez kompleks gliny zwałowej, tworzą na dokumentowanym terenie podstawowe podłoże gruntowe o korzystnych parametrach geotechnicznych dla bezpośredniego posadowienia każdej budowli naziemnej. Osady piaszczysto-żwirowe pochodzenia wodnolodowcowego i lodowcowego, które na dokumentowanym terenie występują bezpośrednio na powierzchni terenu lub pod nakładem gliny zwałowej o znacznie zróżnicowanej miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Mapa 2 Położenie geologiczne powiatu giżyckiego

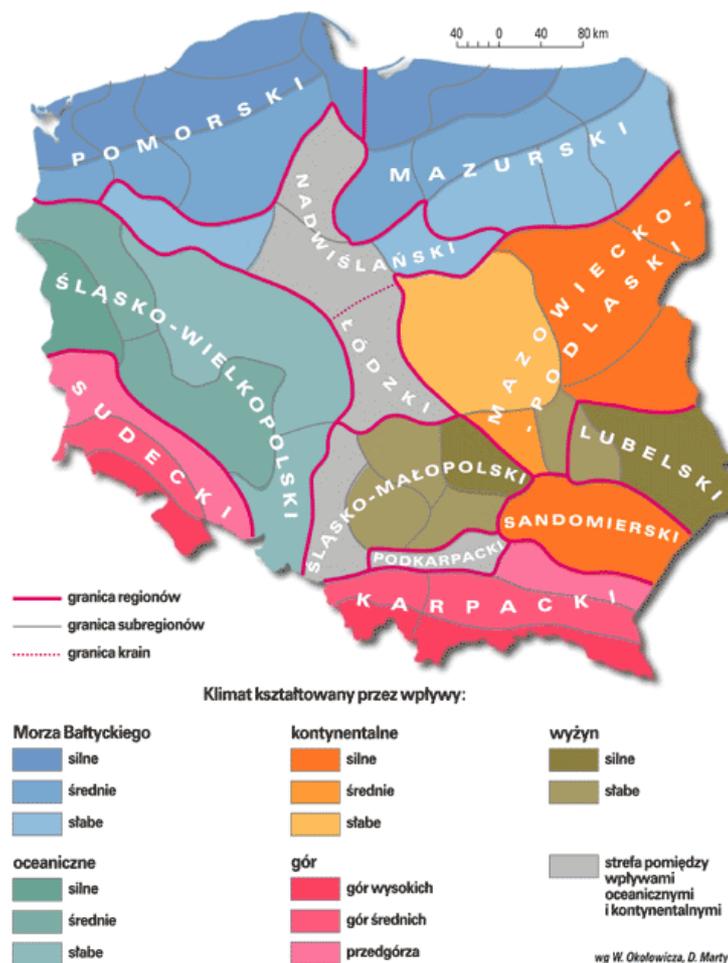
	-	Gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe; Zlodowacenia północnopolskie
	-	Żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych; Zlodowacenia północnopolskie
	-	Piaski i mułki jeziorne; Zlodowacenia północnopolskie
	-	Piaski i mułki kemów; Zlodowacenia północnopolskie
	-	Jeziora i główne rzeki; Jeziora i główne rzeki
	-	Iły, mułki i piaski zastoiskowe; Zlodowacenia północnopolskie
	-	Piaski i żwiry sandrowe; Zlodowacenia północnopolskie;
	-	Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły; Holocen

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Centralnej Bazy Danych Geologicznych, PIG -PIB, <https://geolog.pgi.gov.pl/>

Klimat

Zgodnie z klasyfikacją polskich klimatologów – Wincentego Okołowicza i Danuty Martyn obszar powiatu giżyckiego leży w mazurskim regionie klimatycznym z zaznaczającym się wpływem klimatycznym Morza Bałtyckiego i z cechami klimatu kontynentalnego nasilającymi się w kierunku wschodnim (roczna amplituda temperatury powietrza nawet $>21,5^{\circ}\text{C}$), lata są krótkie i łagodne (średnia temperatury lipca w Suwałkach – $16,9^{\circ}\text{C}$), zimy długie, śnieżne i chłodne (średnia temperatury stycznia w Suwałkach – $-4,6^{\circ}\text{C}$, najniższa poza górami), opady nieco niższe niż w regionie pomorskim.

Mapa 3 Regiony klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Marty

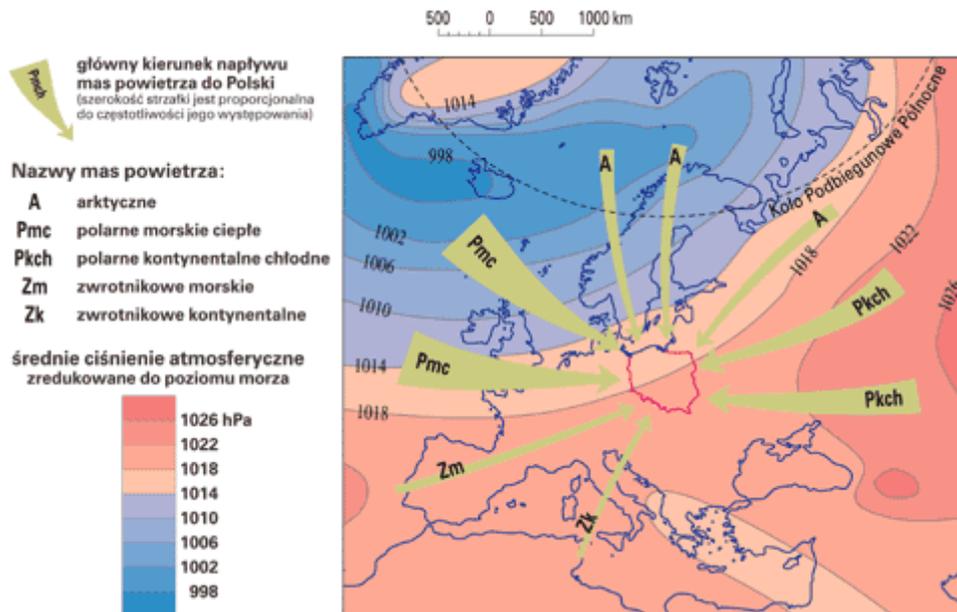
Źródło: <http://www.wiking.edu.pl>

Na [mapach 4 i 5](#) przedstawiony został rozkład mas powietrza docierających do Polski w porze zimy (styczeń) oraz lata (lipiec) wraz z układem izobarycznym. Wynika z tego fakt, że w przypadku powiatu giżyckiego położonego w północno-wschodniej części, w kształtowaniu pogody w porze zimowej, największy udział mają masy powietrza kontynentalnego chłodnego. Wpływają one na zaostrenie warunków pogodowych, co w rezultacie przekłada się na mroźne zimy. Wraz z postępowaniem w kierunku północnym, wpływ tego rodzaju mas powietrza zmniejsza się, na korzyść mas powietrza arktycznego.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

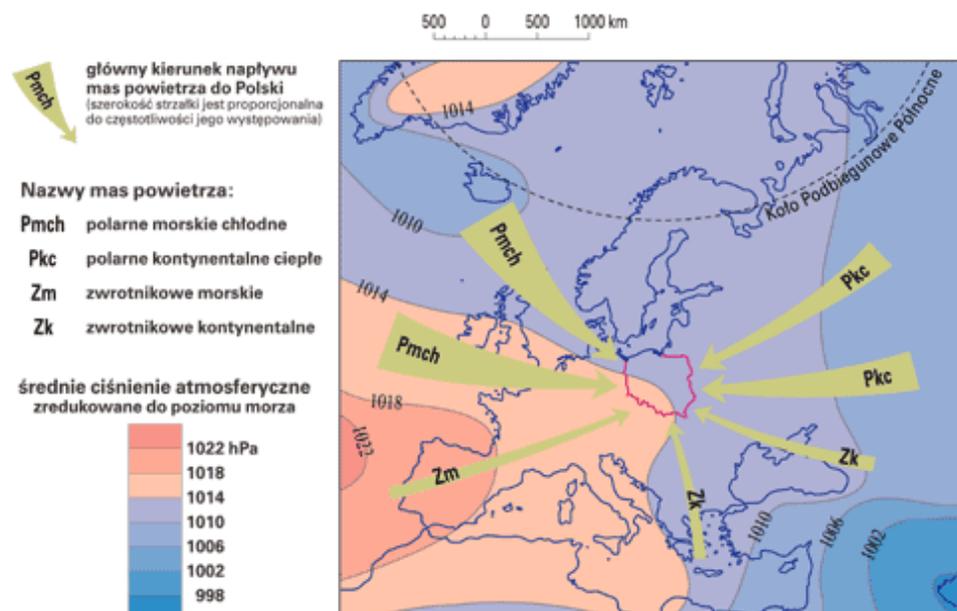
W przypadku pory letniej, nad obszar powiatu giżyckiego docierają natomiast masy powietrza kontynentalnego ciepłego, powstałego na rozległym interiorze lądowym. Wpływają one na wzrost temperatury powietrza, wobec czego występują suche oraz upalne lata. Należy wspomnieć, iż wraz z postępowaniem w kierunku północnym, wpływ tego rodzaju mas powietrza nie zmniejsza się, jest na tym samym poziomie

Mapa 4 Rozkład mas powietrza docierających do Polski w styczniu wraz z układem izobarycznym

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl>

Mapa 5 Rozkład mas powietrza docierających do Polski w lipcu wraz z układem izobarycznym

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl>

3.3. Ludność i struktura osadnicza

Powiat giżycki, według stanu na dzień 31.12.2019 r., zamieszkiwały 56 565 osoby, w tym 28 936 kobiet i 27 629 mężczyzn. W okresie od 2014 do końca 2019 roku zaludnienie powiatu zmniejszyło się o 997 osób.

Tabela 2 Ludność powiatu giżyckiego na koniec 2019 roku

Miasto/Gmina	Ogółem
Miasto i Gmina Ryn	5 668
Miasto Giżycko	29 307
Gmina Giżycko	8 510
Gmina Kruklanki	3 125
Gmina Miłki	3 722
Gmina Wydminy	6 233
Powiat Giżycki	56 565

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

Najbardziej zaludnioną gminą powiatu giżyckiego jest gmina miejska Giżycko. Zamieszkuje ją 29 307 osoby co stanowi około 52 % ogółu mieszkańców powiatu.

Długofalowa prognoza liczby ludności wskazuje na powolne wyludnianie się powiatu.

Tabela 3 Prognoza zmian liczby ludności na lata 2015-2035

Liczba ludności				
Rok 2015	Rok 2020	Rok 2025	Rok 2030	Rok 2035
57 337	56 524	55 574	54 420	53 014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w 2018 roku wynosiła 9 913 co stanowiło 17,46% ogółu mieszkańców powiatu, w wieku produkcyjnym 35 150 osób co stanowiło około 62 % i w wieku poprodukcyjnym 11 691 osób co stanowiło 20,6% wszystkich mieszkańców powiatu. Od dłuższego czasu utrzymuje się tendencja spadkowa ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym natomiast ludność w wieku poprodukcyjnym systematycznie rośnie.

Tabela 4 System osadniczy i ludność

Wyszczególnienie	Powierzchnia w [km ²]	Liczba sołectw
Miasto Giżycko	14	-
Gmina Giżycko	296	27
Gmina Kruklanki	202	12
Gmina Miłki	170	18
Miasto i Gmina Ryn	205	19
Gmina Wydminy	233	28
Powiat Giżycki	1 120	104

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
 Rozmieszczenie terytorialne ludności na określonym obszarze jest czynnikiem decydującym o skali i zasięgu oddziaływania systemu osadniczego na środowisko przyrodnicze. Powiat giżycki charakteryzuje się występowaniem asymetrii w tym systemie. Istnieją obszary o dużym nasileniu osadnictwa (gmina Giżycko i gmina Wydminy) oraz takie tereny, gdzie występuje duże rozproszenie ludności.

3.4. Gospodarka

Podmioty gospodarcze

W okresie 2014-2018 liczba podmiotów gospodarki narodowej działających na terenie powiatu zwiększała się z roku na rok.

Tabela 5 Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym w latach 2014-2018

Rok	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym
2014	1 484,7
2015	1 517,3
2016	1 545,5
2017	1 582,8
2018	1 636,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

Na terenie powiatu giżyckiego według stanu na dzień 31.12.2018 r. było zarejestrowanych ogółem 5 752 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 202 w sektorze publicznym i 5 532 w sektorze prywatnym.

Tabela 6 Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej według sektorów własnościowych – stan na 31.12.2018 r.

Podmioty	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	101	-
Przedsiębiorstwa państwowe	0	-
Spółki handlowe	11	214
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	-	20
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	-	4 037
Spółdzielnie	-	35
Fundacje	-	28
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	-	248

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Na terenie powiatu giżyckiego spośród wszystkich wpisanych do rejestru REGON podmiotów gospodarki narodowej według stanu na dzień 31.12.2018 r. najwięcej było osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – 4 037, stowarzyszeń i organizacji społecznych – 248 oraz spółek handlowych z sektora prywatnego – 214.

Wskaźniki charakteryzujące udział podmiotów gospodarczych w relacji z liczbą ludności na terenie powiatu osiągnęły na koniec 31.12.2018 r. następujące wartości:

- podmioty wpisane do rejestru REGON: 1013 jednostki gospodarcze na 10 tys. ludności
- jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON: 94 jednostek gospodarczych na 10 tys. ludności
- jednostki wykreślone z rejestru REGON: 69 jednostek gospodarczych na 10 tys. ludności
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym: 11,49
- podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym – 153.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w powiecie giżyckim najwięcej (345) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (5 382) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników.

Tabela 7 Podmioty gospodarcze w powiecie giżyckim w podziale na grupy rodzajów działalności PKD 2007 na dzień 31.12.2018 r.

Rodzaj działalności	Ilość podmiotów
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	168
Przemysł i budownictwo	1 157
Pozostała działalność	4 427
Ogółem	5 752

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

Działalność związaną z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem deklarowało 2,92% (168) podmiotów. Przemysł i budownictwo jako swój rodzaj działalności wskazało 20,11% (1 157) podmiotów, a 76,97% (4 427) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Rolnictwo

Powiat giżycki ma charakter rolniczo-przemysłowy. Działalność przemysłowa w powiecie prowadzona jest w znacznej mierze w Giżycku.

W powiecie giżyckim średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym wyniosła 14,6 – 18,0 ha. Rolnicy posiadali gospodarstwa rolne o areale między 17,1 a 22,0 ha. Średnia wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego wyniosła w powiecie giżyckim między 20,1-23,0 tys. euro.

Średnio obsada bydła na 100 ha użytków rolnych, w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolnicza wyniosła między 34,1-45,5 sztuki.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
 Zużycie NPK w kilogramach czystego składnika na hektar użytków rolnych w dobrej kulturze odnotowano w powiecie giżyckim w ilości między: 94,1-114,5 kg. Źródło: GUS. Powszechny Spis Rolny. 2010

Tabela 8 Powierzchnia gruntów w użytkowaniu gospodarstw rolnych

Użytki rolne ogółem	Pod zasiewami	Grunty ugorowane łącznie	Uprawy trwałe	Sady ogółem	Ogrody przydomowe	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Pozostałe użytki rolne	Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
Powierzchnia [ha]										
48 406,71	26 192,72	2 215,80	168,68	154,40	39,45	11 095,49	7 598,33	1 096,24	1 674,20	15 168,55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - Powszechny Spis Rolny. 2010

Rynek pracy

Na przestrzeni lat 2014-2019 zauważalny jest spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Giżycku z terenu wszystkich gmin.

Według stanu na koniec grudnia 2019 roku w powiecie giżyckim zarejestrowanych było 1 565 bezrobotnych, w tym 908 kobiet. Liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 0,8% w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2018 r.

Analizując dane dotyczące osób pozostających bez pracy, do danych z końca poprzedniego miesiąca, obserwujemy wzrost bezrobocia o 5,0%. Stopa bezrobocia w powiecie giżyckim, według danych GUS, na koniec grudnia 2019 r. wynosiła 8,9% ludności aktywnej zawodowo, tj. 0,1 pkt proc. mniej niż w końcu grudnia 2018 r. (kraj– 5,2%, województwo– 9,0%, podregion ełcki – 10,9%). Źródło: <https://gizycko.praca.gov.pl/>

Tabela 9 Bezrobotni zarejestrowani według gmin w latach 2014-2019

Powiat Giżycki	Bezrobotni zarejestrowani według gmin - stan na 31 grudnia [ogółem]					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	3 140	2 884	2 532	1 849	1 577	1 569

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

Do największych pracodawców w powiecie giżyckim należy m.in.: wojsko, branża oświetleniowa, służba zdrowia i przemysł spożywczy.

4. OCENA STANU ŚRODOWISKA

4.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

4.1.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza

Niską emisję definiuje się jako emisję pyłów oraz gazów do atmosfery z emiterów znajdujących się na wysokości do 40 m. Pyły i gazy są produktami spalania paliw stałych, ciekłych oraz gazowych. Samą emisję można podzielić na:

- emisję komunikacyjną - emisja związana ze spalaniem paliw płynnych przez pojazdy
- emisję przemysłową - związaną z procesami odbywającymi się w ramach działalności zakładów przemysłowych
- emisję z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych - związaną ze spalaniem paliw na potrzeby ogrzewania.

Niska emisja - emisja komunikacyjna, emisja pyłów i szkodliwych gazów pochodząca z lokalnych kotłowni węglowych i domowych pieców grzewczych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób, najczęściej węglem tanim, a więc o złej charakterystyce i niskich parametrach grzewczych.

Zwiększone stężenie SO₂ i pyłu obserwuje się w sezonie grzewczym, jest to związane ze spalaniem paliw, głównie węgla w celach grzewczych. Spalanie odpadów w piecach, kotłowniach lub w instalacjach nie przystosowanych do termicznego unieszkodliwiania odpadów prowadzi do emisji pyłów zawierających metale ciężkie, węglowodory, dioksyny oraz substancji gazowych jak chlorowodór, chlor, tlenki azotu, dwutlenek siarki, związki organiczne. Część tych zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery, ulegających różnym przemianom fizyko - chemicznym opada następnie na powierzchnię ziemi. Niektóre substancje toksyczne pozostają w popiele i żużlu.

Zwiększoną emisję amoniaku i substancji odorogennych wynikającą z niewłaściwego zagospodarowania odpadów i przetrzymywania ich obserwuje się w obiektach do chowu i hodowli zwierząt. Rolnictwo przyczynia się także do emisji CO₂ oraz innych gazów cieplarnianych, które są przyczyną zmian klimatycznych.

W związku z tym, że na terenie powiatu giżyckiego nie ma zakładów przemysłu chemicznego produkujących nawozy azotowe czy rafinerii, tak więc głównym źródłem dwutlenku azotu jest komunikacja samochodowa i energetyka.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia atmosfery w powiecie giżyckim są: ciepłownie miejskie, kotłownie osiedlowe i przyzakładowe, pojazdy mechaniczne i maszyny rolnicze oraz rozproszone źródła emisji sektora komunalno – bytowego.

Do najważniejszych problemów ochrony powietrza zalicza się ograniczenie emisji gazów przyczyniających się do zmian klimatycznych oraz substancji zubażających warstwę ozonową. W skali globalnej problemy te rozwiązywane są m.in. poprzez System Handlu Emisjami.

Źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza stanowi działalność przemysłowa zakładów produkcyjnych i usługowych funkcjonujących na terenie powiatu giżyckiego, m. in.:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska, ul. Białostocka 25, 11-500 Giżycko - podstawowa działalność: skup, zakup i przetwórstwo mleka
- GÓRNI spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., ul. Sympatyczna 22, Antonowo, 11-500 Giżycko (Zakład Uboju Drobiu w Antonowie) - podstawowa działalność: ubój i rozbiór kurcząt bojler oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna mięsa i podrobów drobiowych)

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., ul. Szarych Szeregów 13, 11-500 Giżycko - podstawowa działalność: wytwarzanie, przesył i dystrybucja energii cieplnej
- „ES SYSTEM WILKASY ” Sp. z o.o., Wilkasy k/Giżycka ul. Olsztyńska 2, 11-500 Giżycko - podstawowa działalność: produkcja sprzętu oświetleniowego do zastosowań w oświetleniu zewnętrznym oraz wewnętrznym
- AKWEN Sp.j. AKWEN, Piotr Gryka, Waclaw Król, Gajewo, ul. Suwalska 6e, 11-500 Giżycko - podstawowa działalność: wytwarzanie różnych elementów (słupy, figury, wyposażenie placów zabaw, sprzęt pływający) z tworzywa sztucznego - laminatu poliestrowo-szklanego
- Mazurskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o., Kruklin 40, 11 - 500 Giżycko - Wytwórnia Mas Bitumicznych w Kruklinie, gmina Giżycko
- P.P.H. KOSTRZEWA Sp. j. 11-500 Giżycko, ul. Suwalska 32A - zakład jest producentem urządzeń grzewczych przeznaczonych do spalania biomasy (drewna, zrębek, trocin)
- UPAŁTY – ROL Sp. z o.o., Upałty Małe 7A, 11-500 Giżycko - Biogazownia rolnicza.

Tabela 10 Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne
NO _x (suma tlenków azotu)	sumaryczna emisja tlenków azotu;
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami
Dioksyiny	spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	spalanie odpadów, niecałkowite spalanie paliw

4.1.2. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska.

Nowelizacja ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska z 2018 r. (ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1479) zmieniła uwarunkowania realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska. W myśl nowych przepisów zasoby i zadania PMŚ realizowane do końca 2018 r. przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska zostały przeniesione do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i tym samym od 1 stycznia 2019 r. zadania PMŚ są realizowane wyłącznie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ).

WIOŚ w Olsztynie prowadził w 2018 roku pomiary na 5 automatycznych stacjach pomiarów jakości powietrza oraz trzech manualnych stacjach monitoringu powietrza. W wojewódzkim systemie pomiarowy funkcjonuje stacja monitoringu tła regionalnego KMŚ Puszcza Borecka. Wyniki ze stacji w Puszczy Boreckiej służą do oceny jakości powietrza zarówno pod kątem oceny zdrowia ludzi, jak i ochrony roślin.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
 Bazą w zakresie zanieczyszczenia powietrza służącą do gromadzenia i archiwizowania danych dotyczących jakości powietrza, zbieranych w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska w Polsce jest baza SI EKOINFONET JPOAT. W bazie gromadzone są dane o stanie środowiska z automatycznych systemów pomiarowych pracujących na zasadzie analizy pobranych próbek powietrza.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wydzielono 3 strefy dla których dokonuje się oceny jakości powietrza:

- PL2801 miasto Olsztyn
- PL2802 miasto Elbląg
- PL2803 strefa warmińsko-mazurska.

Powiat giżycki znajduje się w strefie warmińsko-mazurskiej.

Ocenę jakości powietrza przeprowadza się dla każdego zanieczyszczenia z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

- ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla substancji: benzen, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ozon troposferyczny, tlenek węgla, pył PM10, pył PM2,5 oraz kadm, nikiel, ołów, arsen i benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10;
- ze względu na ochronę roślin dla substancji: tlenek azotu, dwutlenek siarki, ozon troposferyczny.

Oznaczenie klas przyjęto według instrukcji GIOŚ i kodowania stosowanego w raportowaniu wyników do Europejskiej Agencji Środowiska:

- **A** jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych
- **A1** oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM2.5, w przypadku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³
- **C** jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe
- **D1** jeżeli stężenie zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy nie przekracza poziomu celu długoterminowego
- **D2** jeżeli stężenia zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy przekracza poziom celu długoterminowego.

Klasyfikację stref ze względu na stwierdzone w latach 2014- 2018 stężenia zanieczyszczeń uwzględniają [Tabele 11 i 12](#).

Tabela 11 Klasyfikacja stref ze względu na ochronę zdrowia w latach 2014-2018

Stężenia	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
dwutlenek siarki SO ₂	A	A	A	A	A
dwutlenek azotu NO ₂	A	A	A	A	A
Pył PM10	C	C	A	A	A i C
Ołów Pb	A	A	A	A	A
Nikiel Ni	A	A	A	A	A
Kadm Cd	A	A	A	A	A
Arsen As	A	A	A	A	A
Benzo(a)piren B(a)P	C	C	C	C	C

Stężenia	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
Benzen C ₆ H ₆	A	A	A	A	A
tlenek węgla CO	A	A	A	A	A
Ozon O ₃	A i D2	A i D2	A i D2	A i D2	A i D2
Pył PM2.5	A	A	A	A	A i A1

Tabela 12 Klasyfikacja stref ze względu na ochronę roślin w latach 2014-2018

Stężenia	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
Tlenek azotu NO	A	A	A	A	A
Dwutlenek siarki SO ₂	A	A	A	A	A
Ozon O ₃	A i D2	A i D2	A i D2	A i D2	A i D2

Źródło: Oceny roczne jakości powietrza w województwie warmińsko – mazurskim dostępne na stronach:

<http://www.wios.olsztyn.pl/gios-rwms-w-olsztynie/monitoring/monitoring-powietrza/>
<http://www.gios.gov.pl>

Analiza danych za lata 2014 – 2018 wykazała, że jakość powietrza w województwie warmińsko-mazurskim jest na ogół dobra. Zanieczyszczenia gazowe, takie jak: SO₂, NO₂, benzen i CO w szczególności charakteryzują się niskimi notowanymi wartościami stężeń w stosunku do poziomów dopuszczalnych. Wartości średnioroczne wspomnianych zanieczyszczeń od kilku lat są na podobnym poziomie i obecnie nie można mówić o zagrożeniu wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla tych substancji.

Mniej korzystne są oceny dla pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu. Wyniki oceny jakości powietrza wskazują na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w strefie warmińsko-mazurskiej, do której należy powiat giżycki. W porównaniu z oceną roczną za 2017 rok zmianie uległa klasyfikacja pod kątem pyłu zawieszonego PM₁₀ w tej strefie.

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń była wzmożona emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych spowodowana niekorzystnymi warunkami klimatycznymi w okresie zimowym oraz spalaniem słabej jakości materiału grzewczego w mało wydajnych piecach.

Wyniki klasyfikacji pozostałych wskaźników pozostają niezmiennie od przynajmniej 5 lat. Nie zanotowano też znaczących zmian w wartościach średniorocznych, dobowych lub godzinowych które mają wpływ na wyniki klasyfikacji wskaźników w stosunku do lat poprzednich.

Po kątem ochrony zdrowia ludzi w każdej ze stref nie osiągnięto poziomu celu długoterminowego dla ozonu. Wszystkim strefom nadano klasę D2 i obszar całego województwa zidentyfikowano jako obszar przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

W przypadku oceny pod kątem ochrony roślin zanotowano przekroczenie wyłącznie poziomu celu długoterminowego dla ozonu. Strefie nadano klasę D2.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

W przypadku przekroczeń dla ozonu decydowały głównie warunki meteorologiczne sprzyjające tworzeniu się ozonu tj. wysokie temperatury w okresie letnim.

W celu uniknięcia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego opracował Program Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej, w której zanotowano przekroczenia.

„Program Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10” (POP) Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego określił Uchwałą Nr IV/96/15 z dnia 16 lutego 2015 r. Dodatkowo został uchwalony Plan Działań Krótkoterminowych, w którym zapisane są działania jakie należy podjąć w przypadku przekroczeń poziomów alarmowych oraz w przypadku wystąpienia ryzyka przekroczenia poziomu dopuszczalnego lub docelowego. „Plan działań krótkoterminowych dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10” Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego określił Uchwałą Nr IV/97/15 z dnia 16 lutego 2015 r.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia POP jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w strefie. Program koncentruje się na istotnych powodach występowania przekroczeń zanieczyszczeń powietrza pyłem zawieszonym PM10 i benzo(a)pirenem oraz na znalezieniu skutecznych i możliwych do zrealizowania działań naprawczych, których wdrożenie spowoduje obniżenie poziomu tych zanieczyszczeń co najmniej do poziomu dopuszczalnego bądź docelowego.

Realizacja zadań zmierzających do obniżenia emisji komunalnej oraz emisji komunikacyjnej wynikających z POP ma na celu zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu do poziomów dopuszczalnych/ docelowych i utrzymania ich na takim poziomie.

Nowy „Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych” Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego określił Uchwałą Nr XVI/280/20 z dnia 26 maja 2020 r. Dokument opracowano dla substancji zanieczyszczających powietrze dla których w ocenie rocznej za rok 2018 w strefie warmińsko-mazurskiej wskazano przekroczenia norm i stwierdzono konieczność realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi, czyli: pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu.

Realizację zaproponowanych w Programie działań naprawczych przewidziano do 30 czerwca 2026 r. tak aby termin ten był zgodny z zapisami w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1159).

W celu monitorowania postępu realizacji działań naprawczych określonych w programach ochrony powietrza, których wdrożenie ma stopniowo doprowadzić do poprawy jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje i inne podmioty zobowiązane są do corocznego składania sprawozdań zgodnie ze swoimi kompetencjami.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Organ samorządu powiatowego jest zobowiązany do przekazywania organowi przyjmującemu POP informacji o wydawanych decyzjach, szczególności: decyzjach administracyjnych zawierających informacje o emisji zanieczyszczeń do powietrza, pozwoleniach na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza, pozwoleniach zintegrowanych oraz informacji o przyjmowanych w trybie art. 152 ustawy Prawo ochrony środowiska - zgłoszeniach eksploatacji instalacji. Informacje o przyjmowanych w trybie art. 152 ustawy Prawo ochrony środowiska zgłoszeniach instalacji należy przekazywać co najmniej raz do roku łącznie ze sprawozdaniami lub w sposób zwyczajowo przyjęty tak jak przekazywane są informacje o pozwoleniach emisyjnych.

Sprawozdania powinny być przekazywane w terminie do 15 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego opracował i wdrożył elektroniczny system sprawozdawczy służący do corocznego raportowania efektów realizacji działań naprawczych określonych w programach ochrony powietrza uchwalonych przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Raportowanie do internetowego systemu sprawozdawczego odbywa się poprzez interaktywny formularz. Dane ze składanych raportów zbierane są w postaci bazy, na podstawie, której Urząd Marszałkowski może wygenerować podsumowujący raport z działań naprawczych. Informacje sprawozdawane przez lokalne organy samorządowe zebrane w ramach formularzy prezentowane są na stronie: <https://wmpop.ekometria.com.pl/> w postaci map efektu ekologicznego.

Sprawozdania okresowe z realizacji działań z Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej oraz planu działań krótkoterminowych Zarząd Województwa przekazuje ministrowi ds. klimatu oraz Warmińsko-Mazurskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska corocznie za rok poprzedni w terminie do 31 marca każdego roku. A w terminie 6 miesięcy po zakończeniu realizacji Programu przekazuje sprawozdanie końcowe z realizacji Programu i planu.

Działanie zapisane we wspomnianych dokumentach realizują władze gmin poprzez wprowadzanie Planów Gospodarki Niskoemisyjnej (lub w przypadku wdrażania działań zapisanych w Planach Działań Krótkoterminowych podejmowane są także przez jednostki odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe.

Gminne plany gospodarki niskoemisyjnej w powiecie giżyckim:

1. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA MIASTA GIŻYCKA NA LATA 2015-2020 - Uchwała nr XVII/131/2015 Rady Miejskiej w Giżycku z dnia 17 grudnia 2015 r.
2. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY GIŻYCKO NA LATA 2016 -2020 - Uchwała Nr XXXIX/407/2017 Rady Gminy Giżycko z dnia 25 października 2017 r.
3. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY KRUKLANKI NA LATA 2016-2020 - Uchwała Nr XVI/132/2016 Rady Gminy Kruklanki z dnia 21 września 2016 r.
4. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY MIŁKI z perspektywą do roku 2024 - Uchwała Nr XVI.123.2020 Rady Gminy Miłki z dnia 26 lutego 2020 r.
5. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY WYDMINY NA LATA 2016-2020 - Uchwała Nr XXXVIII/262/2017 Rady Gminy Giżycko z dnia 28 grudnia 2018 r.

Miasto i Gmina Ryn nie posiada planu gospodarki niskoemisyjnej, gdyż korzysta w większości z gazu ziemnego sieciowego jako źródła energii cieplnej - 70,4 % ogółu ludności z terenu gminy miejsko-wiejskiej Ryn korzysta z sieci gazowej (GUS stan na 31.12.2018 r.).

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
Część gmin powiatu giżyckiego posiada również uchwalone Założenia do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe tj.:

1. Projekt założeń do planu zaopatrzenia Gminy Miejskiej Giżycko w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2017 -2032.
2. Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Giżycko na lata 2009 – 2025 w perspektywie do 2033 roku.

Giżycko jako pierwsze miasto w regionie warmińsko-mazurskim w kwietniu 2019 roku zainstalowało i uruchomiło własny system czujników jakości powietrza. Czujniki powietrza zostały rozlokowane na terenie całego miasta, szczególnie w pobliżu miejsc gdzie mieszkańcy skarżyli się na uciążliwe zadymienie, a mianowicie: sieć czujników objęła 8 punktów pomiarowych: Urząd Miejski, Port Ekomarina, Powiatowy Urząd Pracy, boisko/plac zabaw przy ul. Kajki, Szkoła Podstawowa Nr 4, Szkoła Podstawowa Nr 3, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich. Czujniki wskazują aktualny poziom zapylenia pyłami PM2.5 i PM10. Szybki dostęp do odczytów zapewnia **widget Sprawdź czym oddychasz** z charakterystycznym drzewkiem na stronie głównej <http://mojegizycko.pl/>. Dzięki czytelnym infografikom mieszkańcy giżycka mogą sprawdzić bieżący stan powietrza w pobliżu swojego domu, pracy czy szkoły swojego dziecka.

Normy dla pyłów drobnych w Polsce

W Polsce normy dla pyłów drobnych PM10 są ustalone na trzech poziomach:

1. Poziom dopuszczalny 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dobowy)
Poziom dopuszczalny – 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, mówi o tym, że jakość powietrza nie jest dobra, ale nie wywołuje ciężkich skutków dla ludzkiego zdrowia.
2. Poziom informowania 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dobowy)
Poziom informowania - 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, oznacza, że jest źle i trzeba ograniczyć aktywności na powietrzu, bo norma przekroczona jest czterokrotnie.
3. Poziom alarmowy 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dobowy)
Poziom alarmowy – 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, oznacza, że jest bardzo źle, norma przekroczona jest sześciokrotnie i należy bezwzględnie ograniczyć przebywanie na powietrzu, a najlepiej zostać w domu, szczególnie osoby chore.

Unia Europejska dla pyłów drobnych PM10 i PM2,5 ustaliła jedynie poziom dopuszczalny, odpowiednio dla PM10 – 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dobowy) i 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (średni-roczny), a dla pyłu PM2,5 - 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (średni-roczny).

Emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie powiatu giżyckiego odbywa się na podstawie wydanych pozwoleń zintegrowanych (Tabela 13), pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza (Tabela 14) oraz zgłoszenia instalacji, których emisja nie wymaga pozwolenia.

Tabela 13 Wykaz wydanych pozwoleń zintegrowanych przez Starostę Giżyckiego

Lp.	Podmiot gospodarczy	Decyzja	Data ważności	Rodzaj instalacji / położenie
1.	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Giżycku	Decyzja Starosty Giżyckiego z dnia 2019-11-04 znak: WŚ.6222.1.2019	Czas nieoznaczony	Instalacja do obróbki i przetwórstwa mleka o zdolności przyjmowania

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Podmiot gospodarczy	Decyzja	Data ważności	Rodzaj instalacji / położenie
	ul. Białostocka 25, 11-500 Giżycko	ujednolicająca pozwolenie zintegrowane		obliczonej jako wartość średnia w stosunku do produkcji rocznej, ponad 200 ton mleka na dobę/ OSM w Giżycku
2.	GÓRNI spółka z ograniczoną odpowiedzialności ą sp.k., ul. Sympatyczna 22, Antonowo, 11-500 Giżycko	Decyzja Starosty Giżyckiego z dnia 2020-01-23 znak: WŚ.6222.2.2018 ujednolicająca pozwolenie zintegrowane	Czas nieoznaczony	Instalacja do uboju zwierząt o zdolności produkcyjnej ponad 50 ton tusz na dobę/ Ubojnia Drobiu w Antonowie przy ul. Sympatycznej 22, gmina Giżycko

Tabela 14 Wykaz wydanych pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza przez Starostę Giżyckiego

Lp.	Podmiot gospodarczy	Decyzja	Data ważności	Rodzaj instalacji / położenie
1.	„ES-SYSTEM Wilkasy” Sp. z o.o. Wilkasy, ul. Olsztyńska 2, 11-500 Giżycko	Decyzja Starosty Giżyckiego znak: WŚ.6224.1.2013 z dnia 2013-04-23	30.04.2023	Instalacja, w których używane są rozpuszczalniki organiczne -Lakiernia zakładu
2.	Mazurskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o., Kruklin 40, 11 - 500 Giżycko	Decyzja Starosty Giżyckiego znak: WŚ.6224.1.2015 z dnia 24.03.2015	24.03.2025	Instalacja do produkcji mas bitumicznych typu WMMB-120 firmy MADRO /Wytwórnia Mas Bitumicznych w Kruklinie, gm. Giżycko
3.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. , 11-500 Giżycko ul. Szarych Szeregów 13	Decyzja Starosty Giżyckiego znak: WŚ.6224.2.2015 z dnia 31.12.2015 ze zmianą znak: WŚ.6224.2.2015 z dnia 06.04.2016	01.01.2026	Kotłownia (cztery kotły wodne WR-5 -022 o rusztach ruchomych typ Rts -1845 o łącznej wydajności cieplnej 29,4 MW/ Osiedle XXX – lecia w Giżycku
4.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Usługowo- Handlowe AKWEN Sp.j., Piotr Gryka,	Decyzja Starosty Giżyckiego znak: WŚ.6224.1.2018 z dnia 14.01.2019	13.01.2029	Instalacja, w której używane są rozpuszczalniki organiczne/ Zakład w Gajewie przy ul. Suwalskiej 6e

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Podmiot gospodarczy	Decyzja	Data ważności	Rodzaj instalacji / położenie
	Wacław Król Gajewo, ul. Suwalska 6e, 11-500 Giżycko			
5.	P.P.H. KOSTRZEWA Sp. j. 11-500 Giżycko, ul. Suwalska 32A	Decyzja Starosty Giżyckiego znak: WŚ.6224.2.2020 z dnia 25.06.2020	25.06.2030	Instalacja do spawania/ zakład przy ul. Przemysłowej 11 w Giżycku

Tabela 15 Wykaz wydanych zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych upoważniających do uczestnictwa we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji przez Starostę Giżyckiego

Podmiot gospodarczy	Decyzja	Data ważności	Rodzaj instalacji / położenie
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Giżycku 11-500 Giżycko, ul. Szarych Szeregów 13	Decyzja Starosty Giżyckiego znak: WŚ.6226.1.2016 z dnia 2016-10-31	Czas nieoznaczony	Instalacja energetyczna/ Ciepłownia Giżycko, Osiedle XXX-lecia w Giżycku

W ciągu ostatnich trzech lat (2017-2020) Starosta Giżycki nie prowadził żadnego postępowania administracyjnego w przedmiocie zobowiązania podmiotu korzystającego ze środowiska negatywnie oddziałującego na środowisko do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia oraz przywrócenia środowiska do stanu właściwego w myśl art. 362 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.). W tym okresie nie wpływały również skargi na uciążliwość zapachową.

Niemniej jednak na terenie powiatu giżyckiego dużym problemem jest uciążliwość zapachowa powstająca podczas zagospodarowywania nawozów naturalnych.

Z Informacji o funkcjonowaniu Inspekcji Ochrony Środowiska na obszarze Powiatu Giżyckiego w 2018 r. sporządzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, Delegatura w Giżycku wynika, że w 2018 r. na terenie powiatu giżyckiego przeprowadzono kontrole w sektorze rolnictwa, w tym m.in. w zakresie przechowywania i stosowania nawozów naturalnych. Naruszenia stwierdzono w przypadku dziewięciu kontroli. W dwóch przypadkach nieprawidłowości dotyczyły stosowania nawozów naturalnych w terminie niezgodnym z przepisami. W związku ze stwierdzonymi naruszeniami kontrolowani zostali ukarani mandatami karnymi. W pozostałych przypadkach nieprawidłowości dotyczyły stanu formalno-prawnego eksploatacji instalacji i polegały przede wszystkim na naruszeniu warunków pozwoleń lub braku zgłoszenia do właściwego organu ochrony środowiska faktu eksploatacji instalacji.

4.1.3. Adaptacja do zmian klimatu

Dokumentem strategicznym, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu jest Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak na przykład gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport. Plan został opracowany na podstawie wyników projektu badawczego o nazwie KLIMADA realizowanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska w latach 2011-2013 ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach opracowywane są ekspertyzy ilustrujące przewidywane zmiany klimatu do 2070 roku.

Zgodnie z analizami zamieszczonymi w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020, na przestrzeni następných lat warunki klimatyczne Polski zmieniają się. Przewidywane jest zwiększenie się średniej rocznej temperatury ilości dni upalnych (z temperaturą powyżej 25°C) oraz zmniejszenie się ilości dni z temperaturami poniżej 0°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne).

Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej.

Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepłą poprzez wdrożenie rozporoszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej (słonecznej, wiatrowej, biomasy i energii wodnej).

Odnawialne źródła energii

Poprawa efektywności energetycznej wiąże się z rozwojem odnawialnych źródeł energii. Polityka Energetyczna Polski do 2030 r. zakłada zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii: co najmniej do poziomu 15 % do 2020 r. i dalszy wzrost w latach następnych, 10 % udział biopaliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji do 2020 r., zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych i ochronę lasów przed nadmierną eksploatacją na cele energetyczne.

Na terenie powiatu giżyckiego istnieją potencjalne możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Wzrost wykorzystania OZE niesie ze sobą korzyści ekologiczne w postaci zmniejszenia emisji gazów i pyłów do atmosfery, co prowadzi do zmniejszenia efektu cieplarnianego. Rozwój OZE przynosi także korzyści gospodarcze polegające na zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego.

Podstawowym źródłem energii dla Ziemi jest Słońce. Energia słoneczna wykorzystywana jest głównie do podgrzewania wody w obiektach sezonowych. Obserwuje się wzrost instalowania systemów słonecznych do podgrzewania c.w.u. (cieplej wody użytkowej) oraz energii elektrycznej (ogniwa fotowoltaiczne).

Powiat giżycki charakteryzuje się dużym potencjałem biomasy oraz dużym potencjałem biogazu rolniczego. Na terenie gminy Giżycko w miejscowości Upały Małe od 2014 r. funkcjonuje biogazownia rolnicza o mocy 1 MW.

Biogazownia powstała na terenie gospodarstwa rolnego, które dostarcza substrat do produkcji biogazu. Jest to przede wszystkim gnojowica oraz kukurydza, a także inne odpady produkcji rolnej, zwłaszcza te pochodzenia zwierzęcego. Inwestorem jest Spółka „Upały-Rol”. Dzięki inwestycji możliwe jest zagospodarowanie trudnych do neutralizacji odpadów produkcji rolnej, zwłaszcza pochodzenia zwierzęcego. Funkcjonowanie biogazowni pozwala nawozić pola przefermentowanymi surowcami, a nie jak wcześniej nieprzetworzoną gnojowicą i gnojówką. Dzięki temu substancje odżywcze staną się łatwiej przyswajalne dla roślin.

Na terenie powiatu istnieją sprzyjające warunki wietrzne do rozwoju energetyki wiatrowej. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 981) lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie MPZP.

Na terenie gminy Wydminy zlokalizowana jest farma wiatrowa o łącznej mocy 4,5 MW, składająca się z trzech masztów o zainstalowanych turbinach po 1,5 MW, której prywatnym operatorem jest Wiatrel Poland sp. z o.o. Farma nie stanowi awaryjnego lokalnego źródła energii, ponieważ energia wyprodukowana przekazywana jest bezpośrednio do sieci. Jest to instalacja uzasadniona ekonomicznie, gdyż według opracowanych dla obszaru Polski stref energetycznych wiatru (źródło Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej) województwo warmińsko-mazurskie leży w rejonie uznawanym za bardzo korzystny i korzystny pod względem zasobów wiatru i potencjału technicznego dla budowy małych elektrowni wiatrowych, a prędkość wiatru w jej granicach osiąga wartość powyżej 4 m/s. Ponadto na terenie gminy Wydminy występują indywidualne instalacje o małej mocy wykorzystujące niektóre formy OZE, tj. kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne, pompy ciepła, kotły na biomasę. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY WYDMINY NA LATA 2016-2020.

Na terenie gminy Kruklanki występuje indywidualna instalacja o mocy 40 kW wykorzystująca energię słoneczną u przedsiębiorcy posiadającego ośrodek wypoczynkowy. Roczna produkcja energii wynosi średnio 14 489 kWh. Źródło: PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY KRUKLANKI NA LATA 2016-2020.

Na terenie Gminy Miejskiej powiatu nie występują dogodne warunki do rozwoju energii geotermalnej na szerszą skalę. Możliwy jest rozwój płytkiej geotermii, która wykorzystuje pompy ciepła. W ostatnich latach wzrasta liczba instalacji wykorzystujących pompy ciepła w celu zaspokojenia potrzeb cieplnych. Źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia Gminy Miejskiej Giżycko w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2017 -2032.

4.1.4. Analiza SWOT

Jakość powietrza		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - brak przekroczeń dopuszczalnych norm powietrza w przypadku SO₂; NO₂; Pb; Ni, Cd, As; benzen, CO, pył PM 2.5 - brak dużych emitorów zanieczyszczających powietrze 	<ul style="list-style-type: none"> - przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza w przypadku: pyłu PM10; B(a)P (zgodnie z POP) - przewaga tradycyjnych, nieekologicznych źródeł ciepła

Jakość powietrza		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość podłączenie do sieci gazowej i wymiana źródeł ciepła na ekologiczne - możliwość podłączenie do sieci gazowej i wymiana źródeł ciepła na ekologiczne - niewielka ilość zakładów uciążliwych dla powietrza atmosferycznego - brak zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej - korzystne warunki dla rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii (biomasa, energia wodna, słoneczna) 	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie ceny ekologicznych paliw oraz montażu OZE

Jakość powietrza		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - stopniowa wymiana konwencjonalnie opalanych pieców węglem na ogrzewania gazowe lub inne przyjazne środowisku nośniki energii zarówno w obiektach publicznych, jak mieszkaniach prywatnych (realizacja programu ograniczenia niskiej - tworzenie ścieżek rowerowych - coraz większa świadomość ekologiczna mieszkańców z zakresu spalania odpadów - rozwój komunikacji publicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - okresowe zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. niskiej emisji - wzrost liczby samochodów

W 2016 roku na terenie powiatu przeprowadzono łącznie 3 kontrole w zakresie ochrony powietrza, w tym 1 kontrolę interwencyjną, dotyczącą spalania odpadów poza instalacjami przez przedsiębiorcę w Kruklankach. Przeprowadzone w 2016 roku kontrole przestrzegania wymogów ochrony środowiska w zakresie ochrony powietrza, jak w latach poprzednich dotyczyły głównie emisji z źródeł przemysłowych (energetyczne źródła spalania paliw), emisji ze źródeł technologicznych oraz kontroli jakości paliw używanych w statkach żeglugi pasażerskiej.

W 2018 roku przeprowadzono na terenie powiatu giżyckiego kontrole planowane i pozaplanowe w zakresie przestrzegania przepisów i decyzji administracyjnych w zakresie ochrony powietrza. Kontrola planowana (rutynowa kontrola średnich źródeł spalania) nie wykazała naruszeń warunków korzystania ze środowiska ustalonych decyzjami właściwego organu ochrony środowiska, czy wynikających z obowiązujących przepisów prawnych.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Na terenie powiatu giżyckiego większość źródeł przemysłowych, zwłaszcza źródła znajdujące się na terenie instalacji objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego (IPPC) i źródła energetyki zawodowej, objęte są stałym, corocznym nadzorem Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie. **Źródło:** Informacja o stanie środowiska i funkcjonowaniu inspekcji na obszarze POWIATU GIŻYCKIEGO, Giżycko, listopad 2017.

4.2. Zagrożenia hałasem

4.2.1. Stan wyjściowy

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16-16000 Hz.

W rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Minister Środowiska w rozporządzeniu z dnia 14 czerwca 2007 r. określił dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). W akcie tym określone zostały:

- zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu dla różnych terenów (np. pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale)
- poziomy hałasu z uwzględnieniem rodzaju obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu
- okresy, do których odnoszą się poziomy hałasu.

Ustawa Prawo ochrony środowiska wprowadza pojęcie terenu zagrożonego hałasem. Przez teren zagrożony hałasem rozumie się teren, na którym są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu, określone wskaźnikami L_{DWN} i L_N o których mowa w cytowanym wyżej rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Jeżeli pomiary dokonane przez organ ochrony środowiska lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska albo osobę zobowiązaną do pomiarów wykażą, że działalność zakładu powoduje poza nim przekroczenie dopuszczalnych pomiarów hałasu, organ ochrony środowiska wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska.

4.2.2. Źródła hałasu

Do podstawowych czynników mających wpływ na klimat akustyczny powiatu zaliczyć należy komunikację drogową oraz w znacznie mniejszym stopniu hałas przemysłowy, kolejowy czy lotniczy, którego uciążliwość mają charakter lokalny o stosunkowo niedużym zasięgu.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
Na natężenie i rozprzestrzenianie się hałasu wpływ ma także rodzaj nawierzchni i kategoria dróg po jakiej poruszają się pojazdy.

Przez teren powiatu przebiega droga krajowa nr 59 i nr 63.

Drogi wojewódzkie:

- nr 592 BARTOSZYCE - KRASKOWO - KĘTRZYN - DROGA 59 /GIŻYCKO
- nr 642 STERŁAWKI WIELKIE - RYN – WOŹNIC
- nr 643 WILKASY – OLSZEWO
- nr 655 - KĄP - WYDMINY - OLECKO - RACZKI - SUWAŁKI - RUTKA-TARTAK
- nr 656- STAŚWINY - ZELKI – EŁK.

Drogi powiatowe stanowią uzupełniającą sieć połączeń drogowych w powiecie giżyckim w stosunku do dróg krajowych i wojewódzkich o znaczeniu międzyregionalnym. Drogi te funkcjonujące jako drogi regionalne i lokalne, z reguły łączą siedziby gmin mające istotne znaczenie dla województwa i powiatu. Drogi powiatowe w trwałym zarządzie Zarządu Dróg Powiatowych: 516,1916 ha.

Na podstawie danych GUS za 2017 rok drogi powiatowe mają łączną długość 616,7 km. Wśród nich dominują drogi o nawierzchni twardej.

W ostatnich latach na terenie powiatu obserwuje się trend spadku ilości dróg o nawierzchni gruntowej na rzecz dróg o nawierzchni twardej lub twardej ulepszonej, co jest zjawiskiem korzystnym.

Tabela 16 Drogi powiatowe według typu nawierzchni

Typ nawierzchni	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
o nawierzchni twardej	289,5 km	282,5 km	278,9 km
o nawierzchni twardej ulepszonej	276,1 km	269,2 km	265,8 km
o nawierzchni gruntowej	66,3 km	65,0 km	64,2 km

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

Drogi gminne w powiecie giżyckim mają łącznie 494,80 km. Dominują wśród nich drogi o nawierzchni gruntowej – 269,6 km (stan na dzień 31.12.2018 r.)

Hałas komunikacyjny

Hałas komunikacyjny jest obecnie najpowszechniejszym i najbardziej uciążliwym źródłem hałasu w środowisku zurbanizowanym. Ciągły wzrost ilości pojazdów mechanicznych, przy jednoczesnym braku właściwych rozwiązań drogowych, braku obwodnic miejskich, złej jakości nawierzchni znacząco powiększa obszar środowiska o ponadnormatywnym hałasie drogowym. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą natężenie ruchu, struktura ruchu (w tym udział pojazdów ciężkich), stan techniczny pojazdów, rodzaj i jakość nawierzchni, organizacja ruchu, charakter zabudowy terenów przyległych do ulic. Poziom hałasu zależy w dużej mierze od ilości i rodzaju pojazdów. Na koniec 2017 roku w powiecie giżyckim zarejestrowanych było łącznie 39 035 pojazdów. Od 2012 roku liczba zarejestrowanych samochodów wzrosła o 17,34%.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Badania hałasu komunikacyjnego na drogach wojewódzkich na terenie powiatu giżyckiego prowadzono na potrzeby „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN” (POŚPH) przyjętego Uchwałą Sejmiku Wojewódzkiego Nr III/42/2014 z dnia 30.12.2014 r. W POŚPH zostały uwzględnione drogi na odcinkach których dochodzi do przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu komunikacyjnego.

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska w pierwszej kolejności tworzy się mapy akustyczne, a następnie na ich podstawie, dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, opracowuje się programy ochrony środowiska przed hałasem. Zarówno mapy akustyczne jak i programy ochrony środowiska przed hałasem sporządza się cyklicznie, co 5 lat.

W związku z powyższym wyżej wymieniony Program został zaktualizowany: w zakresie dróg wojewódzkich administrowanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie Uchwałą Nr XXXVIII/822/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie Aktualizacji „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN” określonego uchwałą Nr III/42/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. - w zakresie dróg wojewódzkich.

Ze względu na brak nowych map akustycznych dla dróg krajowych aktualizacja Programu nie obejmuje swoim zakresem odcinków dróg zarządzanych przez GDDKiA, objętych poprzednim Programem. W związku z powyższym, zarządca dróg krajowych zobowiązany jest do realizacji działań wynikających z poprzedniego.

W Tabeli 17 przedstawiono jakie odcinki na terenie powiatu giżyckiego zostały objęte pomiarami hałasu.

Tabela 17 Drogi krajowe na których dokonano pomiarów hałasu

Droga krajowa	Kilometraż		Opis odcinka
Nr 59	0+000	3+746	Giżycko

Głównym celem POŚPH jest zaplanowanie działań naprawczych zmierzających do zmniejszenia ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego na środowisko oraz osiągnięcia standardów jakości środowiska w zakresie ochrony akustycznej na terenach zlokalizowanych poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, na których stwierdzono przekroczenia standardów jakości środowiska dot. hałasu drogowego tj. obniżenie poziomu hałasu, co najmniej do poziomu dopuszczalnego.

Przewidziane w Programie zadania zmierzają głównie do:

- przebudowy i modernizacji nawierzchni dróg
- budowy ekranów akustycznych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

- przestrzegania zasad strefowania w planowaniu przestrzennym m.in. lokalizowania w sąsiedztwie przedsięwzięć o zbliżonej uciążliwości hałasu
- ustalania i egzekwowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku przez właściwe organy i inspekcje ochrony środowiska.

Dla każdego z odcinków dróg krajowych objętych POŚPH przeprowadzono analizę możliwości zastosowania środków redukcji hałasu. Zgodnie z przyjętą metodyką realizacji programu, w zależności od wielkości przekroczeń poziomu dopuszczalnego hałasu, rozpatrywano zastosowanie zadań inwestycyjnych albo wspomagających.

W Tabeli 18 przedstawiono zadania POŚPH dla odcinka dróg krajowych na terenie powiatu giżyckiego.

Tabela 18 Zadania POŚPH dla dróg krajowych

Droga krajowa	Odcinek	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna	Termin realizacji	Koszt realizacji
Nr 59	Giżycko od km 0+000 do km 3+746	Prowadzenie przeglądów stanu nawierzchni drogowej	Zarządzający drogą	2015-2019	Finansowanie w ramach zadań własnych
		Kontrola przestrzegania przepisów odnośnie dopuszczalnej prędkości	Policja	2015-2019	Finansowanie w ramach zadań własnych
		Uwzględnianie zasad kształtowania przestrzeni otoczeniu źródeł hałasu dla nowotworzonych planów zagospodarowania przestrzennego	Organ właściwy do uchwalenia MPZP	2015-2019	Finansowanie w ramach zadań własnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie POP

Wzrost zarejestrowanych pojazdów przekłada się znacząco na wzrost średniego dobowego ruchu na drogach. Wykonywany w okresach 5 letnich Generalny Pomiar Ruchu (GPR) w obrębie powiatu na drogach krajowych wykazuje systematyczny wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego. Aktualnie prowadzone są prace przygotowawcze do Generalnego Pomiaru Ruchu w 2020 roku (GPR 2020).

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
Podobnie jak wszystkie generalne pomiary od roku 2000, zostanie on wykonany na istniejącej sieci dróg krajowych (w tym także na odcinkach koncesyjnych), z wyjątkiem tych odcinków dróg, które znajdują się w miastach na prawach powiatu i w związku z tym nie są administrowane przez GDDKiA, a także na drogach wojewódzkich przez właściwych terytorialnie zarządców.

Głównym celem GPR 2020 jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych (poza miastami na prawach powiatu).

Wyniki pomiarów wykonywanych na drogach w latach: 2005, 2010 i 2015 przedstawia Tabela 19.

Tabela 19 Średni dobowy ruch na drogach w obrębie powiatu giżyckiego

Lp.	Droga krajowa	Nazwa Odcinka	Rok 2005	Rok 2010	Rok 2015	Wzrost
1.	59	GIŻYCKO/OBWODNICA/	9 665	10 305	12 505	29,38%
2.	63	GIŻYCKO-KĄP	5 390	7 575	7 693	42,72%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GPR 2005, 2010, 2015 GDDKiA

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy obejmuje dźwięki emitowane przez urządzenia stacjonarne oraz ręczne, sieci i urządzenia energetyczne, urządzenia nagłaśniające w lokalach rozrywkowych i gastronomicznych, instalacje wentylacji ogólnej, odpylania i odwiórowania, sprężarki, chłodnie, maszyny tartaczne, maszyny stolarskie, maszyny do plastycznej obróbki metalu, maszyny budowlane, węzły betoniarskie, sieczkarnie, specjalistyczne linie technologiczne, transport wewnątrzzakładowy.

W powiecie giżyckim największe zakłócenia komfortu akustycznego mogą powodować zakłady przetwórstwa drewna w tym produkcji mebli, energetyki ciepłej, żwirownie, obiekty handlowe i rekreacyjne, punkty skupu złomu, wytwórnie wyrobów betonowych, składy materiałów budowlanych.

Hałas kolejowy

Hałas generowany przez przejazdy pociągów ma postać zdarzeń incydentalnych. Sieć kolejowa na terenie powiatu jest słabo rozwinięta, na większości linii odbywa się ruch przewozów towarowych. W związku z wygaszaniem kolejnych połączeń, a nawet ich likwidacji jego udział w zakłócaniu komfortu akustycznego maleje.

Przez powiat giżycki przebiega linia kolejowa nr 38.

Poniżej przedstawiono poglądowo przestrzenne rozmieszczenie linii kolejowych w powiecie giżyckim.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Badania monitoringowe dotyczące natężenia hałasu w powiecie prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. W 2016 roku WIOŚ przeprowadził badania hałasu komunikacyjnego w Rynie. Badania monitoringowe wykazały brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu długoterminowego wyrażonego wskaźnikami L_{DWN} i L_N . Do obserwacji wyznaczono 5 punktów. Celem było wyznaczenie długookresowego poziomu hałasu w jednym punkcie i poziomów krótkoterminowych w pozostałych czterech. Punkty kontrolne zlokalizowano w obszarach podlegających ochronie akustycznej z mocy ustawy Prawo ochrony środowiska. W 2016 roku były to obszary zabudowy wielorodzinnej oraz zabudowy jednorodzinnej. W 2017 roku nie wykonywano badań monitoringowych hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu giżyckiego.

Hałas na akwenach wodnych

Głównymi źródłami hałasu są:

- używany sprzęt motorowy: łodzie motorowe, skutery wodne i inne
- odbywające się na akwenach i w ich pobliżu letnie imprezy sportowe i kulturalne.

Na niektórych wodach płynących powiatu giżyckiego obowiązuje zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi ustanowiony Uchwałą Nr XIX/118/2008 z dnia 29 maja 2008 r. Rady Powiatu w Giżycku w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych wodach płynących Powiatu Giżyckiego (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. Nr 95, poz. 1697 z dnia 16 czerwca 2008 r.).

Tabela 20 Wykaz akwenów na których obowiązuje zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi

Nazwa jednostki podziału administracyjnego: Miasto, Miasto- Gmina, Gmina	Nazwa jeziora lub rzeki
Jeziora	
1. Gmina Giżycko	Dejguny, Kożuchy, Kruklin
2. Ryn	Ławki, Ławki Małe, Ołów, Orło
3. Kruklanki	Babka, Brożówka, Gołdopiwo, Kruklin, Sołtmany, Wolisko, Żywy, Żywki, Żabinki
4. Wydminy	Gawlik, Łękuk, Wydmińskie
5. Miłki	Buwełno, Ublik Mały, Ublik Wielki, Wojnowo, Bielskie, Bycek, Miłkowskie
Rzeki	
6. Kruklanki	Sapina na całej długości

4.2.3. Analiza SWOT

Zagrożenia hałasem		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - brak zagrożeń akustycznych (z wyłączeniem ciągów komunikacyjnych oraz zakładów przemysłowych) - brak zakładów przemysłowych mogących stwarzać potencjalne zagrożenie hałasem - badania hałasu przemysłowego - mała ilość dróg o dużym natężeniu ruchu - niewielki zakres narażenia na hałas kolejowy - stosunkowo duża powierzchnia lasów przeciwdziałających zagrożeniu hałasem - systematyczna poprawa stanu technicznego dróg 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego na drogach krajowych w obrębie powiatu i wojewódzkich w mieście oraz przekroczenia norm dopuszczalnego hałasu na terenach wzdłuż tych dróg - rozbudowana sieć komunikacyjna - narastający problem hałasu komunikacyjnego związany ze zwiększającym się udziałem transportu indywidualnego - położenie posesji przy drogach powiatowych - zły stan nawierzchni niektórych dróg potęgujący hałas drogowy

Zagrożenia hałasem		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - nowe technologie ochrony przed hałasem (ekrany akustyczne, maty antywibracyjne, pasy zieleni, większa izolacyjność akustyczna budynków) - prowadzenie procedur ocen oddziaływania na środowisko - rozwój rozwiązań technicznych wpływających na ograniczenie emisji hałasu - poprawa infrastruktury drogowej - monitorowanie poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych - uwzględnianie w MPZP ochrony przed hałasem poprzez np. właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej - wprowadzanie ograniczenia prędkości na strategicznych odcinkach dróg 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost zagrożenia związanego z transportem ciężkim - rozwój komunikacji przy jednoczesnym złym stanie dróg (zanieczyszczenie powietrza i hałas) - zły stan techniczny starych pojazdów - inwestycje uciążliwe akustycznie: rozwój przemysłu, usług, rekreacji - usuwanie pasów zadrzewień - brak funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego

Zagrożenia hałasem		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	- ochrona akwenów wodnych i ich otoczenia narażonych na nieuchronny wzrost działalności ludzkiej związanej z turystyką i sportem motorowodnym	

4.3. Pola elektromagnetyczne

4.3.1. Stan wyjściowy

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019, poz. 1396, ze zm.) - Tytuł II Ochrona zasobów środowiska Dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z artykułem 121 ww. ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy poziomy te nie są dotrzymane. Kolejny artykuł 122 ustawy Prawo ochrony środowiska stanowi, że minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi w drodze rozporządzenia, dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposoby sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, miejsc dostępnych dla ludności oraz zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne, charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko.

Metody sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 258).

W rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz. Charakteryzują je takie wielkości fizyczne jak: gęstość mocy pola (W/m^2) oraz natężenie składowej elektrycznej (V/m) i magnetycznej (A/m) pola.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a okresowe badania poziomów tych pól prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 123 ustawy Prawo ochrony środowiska. Do roku 2018 pomiary te prowadził Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Pomiary pól elektromagnetycznych w ramach PMŚ prowadzone są w sposób ujednolicony dla całego kraju od roku 2008.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 221 poz. 1645) co roku wyznacza się po 15 punktów pomiarowych w każdym z trzech obszarów:

- centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.
- pozostałe miasta
- tereny wiejskie.

Główny Inspektorat Ochrony środowiska wykonuje roczne i trzyletnie oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dla obszaru całej Polski i dla poszczególnych województw. Dane uzyskane w ramach monitoringu promieniowania elektromagnetycznego prowadzonego od 2008 roku dla miejsc dostępnych dla ludności wskazują, że poziom sztucznie wytwarzanych pól elektromagnetycznych jest niski, stanowiąc jedynie kilka procent wartości dopuszczalnej, która wynosi 7 V/m. W żadnym punkcie pomiarowym nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM w środowisku, a średnia arytmetyczna w skali kraju mieści się w przedziale od 0,29 V/m do 0,45 V/m.

W wyniku nowelizacji ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.) wprowadzonej ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1815) weszły w życie nowe przepisy dotyczące instalacji wytwarzających pole elektromagnetyczne, objętych obowiązkiem zgłoszenia. Starosta jako organ ochrony środowiska, zgodnie z art. 152b ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, udostępnia informacje o instalacjach wytwarzających pole elektromagnetyczne, objętych obowiązkiem zgłoszenia.

Na obszarze powiatu obserwuje się systematyczny wzrost liczby źródeł promieniowania elektromagnetycznego pod postacią nadajników elektromagnetycznych. Prognozuje się dalsze pogłębianie presji sztucznych pól elektromagnetycznych na środowisko.

4.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie powiatu giżyckiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- stacje i linie energetyczne o napięciu 110 kV, 220 kV i 400 kV
- maszt radiowy w Miłkach koło Giżycka (Maszt RTV w Miłkach koło Giżycka) – Radiowo-Telewizyjne Centrum Nadawcze w Miłkach
- stacje bazowe telefonii komórkowej
- wojskowe i cywilne urządzenia radiolokacji i radionawigacji
- nadajniki radiowe, stacje CB-radio oraz stacje bazowe trunkingowej sieci łączności radiotelefonicznej
- urządzenia emitujące PEM wykorzystywane w placówkach medycznych, w przemyśle oraz ośrodkach naukowo-badawczych.

Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska od 2008 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadziły w sposób ujednoczony dla całego kraju monitoring pól elektromagnetycznych w cyklach trzyletnich. W 2018 roku wykonano pomiary w czwartym cyklu pomiarowym obejmującym lata 2017-2019. Od roku 2019 zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo ochrony środowiska badania okresowe w ramach PMŚ wykonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Działalność kontrolna inspekcji podmiotów korzystających ze środowiska sprawdza się do przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, w tym dotrzymanie standardów w zakresie pól elektromagnetycznych przez podmioty korzystające ze środowiska. W 2016 roku na terenie powiatu giżyckiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadził pomiary poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Pomiary PEM wykonywano na obszarze wiejskim - w miejscowości Miłki. Wyniki badań nie wykazały przekroczenia 17% wartości dopuszczalnej w miejscach dostępnych dla ludności. Informacje dotyczące PEM zamieszczono w Raporcie o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2016 r. Raport znajduje się stronie internetowej <http://www.wios.olsztyn.pl/> w zakładce raporty o stanie środowiska.

W 2017 roku nie wykonywano badań w zakresie promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu giżyckiego. Natomiast w 2018 roku Delegatura WIOŚ w Giżycku przeprowadziła kontrolę operatora stacji gazowej telefonii komórkowej w Giżycku. Uzyskane wyniki pomiarów nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych norm promieniowania w środowisku. Pomimo braku odnotowanych przekroczeń niezbędny jest nadzór nad istniejącymi oraz potencjalnymi źródłami tego promieniowania.

4.3.3. Analiza SWOT

Pole elektromagnetyczne		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego - brak terenów z przekroczonymi normami pól elektromagnetycznych - przyjmowanie przez Starostę zgłoszeń instalacji PEM - stały nadzór/ kontrola (monitoring) GIOŚ nad istniejącymi oraz planowanymi inwestycjami mogącymi emitować PEM 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja masztów telefonii komórkowej i linii wysokiego napięcia na terenie powiatu (duża liczba źródeł pól elektromagnetycznych na terenie powiatu) - duża ilość stacji telefonii komórkowej - brak obwarowań lokalizacyjnych dla instalacji emitujących PEM - wzrost wykorzystywania urządzeń bezprzewodowych nadających ciągle jak telefony typu DECT, routery /karty bezprzewodowego internetu (WiFi) i bezprzewodowe mierniki (na przykład wody, prądu)

Pole elektromagnetyczne		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja inwestycji związanych z rozbudową, modernizacją i budową sieci elektroenergetycznych - wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii - poprawa stanu technicznego źródeł PEM (rozwój technologii) - uwzględnianie uwarunkowań PEM w MPZP 	<ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości pozyskania środków na realizację inwestycji w infrastrukturę elektroenergetyczną - wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emiter/ stale rozbudowywana infrastruktura, większa liczba urządzeń

Pole elektromagnetyczne		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - stopniowa wzrastająca świadomość społeczna - racjonalny dobór lokalizacji instalacji stanowiących źródła PEM pozwoli uniknąć negatywnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwa lokalizacja instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w dowolnej lokalizacji - szybki rozwój technologii bezprzewodowych, zwłaszcza TETRA oraz sieci LTE - wzrost zapotrzebowania społeczeństwa na media (telewizja, radio, internet) - kontrowersje i obawy społeczeństwa na temat sieci 5G (5G – najnowszy standard sieci komórkowej – piąta generacja technologii mobilnej, zastępująca 4G /LTE)

4.4. Gospodarowanie wodami

4.4.1. Stan wyjściowy – wody powierzchniowe

Obszar powiatu giżyckiego leży w zlewniach następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

Tabela 21 JCW znajdujące się na obszarze powiatu giżyckiego

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP
1.	Pisa od wypływu z jez. Kisajno do wypływu z jez. Tałty (EW.+ z jez. Niegocin, Ryńskie)	RW200025264199
2.	Węgorapa od źródeł do wypływu z jeziora Mamry	RW700025582199
3.	Ełk (Łażna Struga) na jez. Łaśmiady z Gawlikiem	RW200025262879
4.	Ełk (Łażna Struga) do wypływu z jeziora Litygajno	RW2000252628539
5.	Pisa z jeziorem Śniardwy i Orzyszą do wpływu do jez. Roś	RW20002526473
6.	Pisa od wypływu z jez. Kisajno do wypływu z jez. Tałty (EW.+ z jez. Niegocin, Ryńskie)	RW200025264199

4.4.2. Stan wyjściowy – wody podziemne

Powiat giżycki znajduje się w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerach: 21, 31 i 32. Informacje na temat JCWPd znajdują się w tabeli 22.

Tabela 22 Charakterystyka JCWPd nr 21, 31 i 32

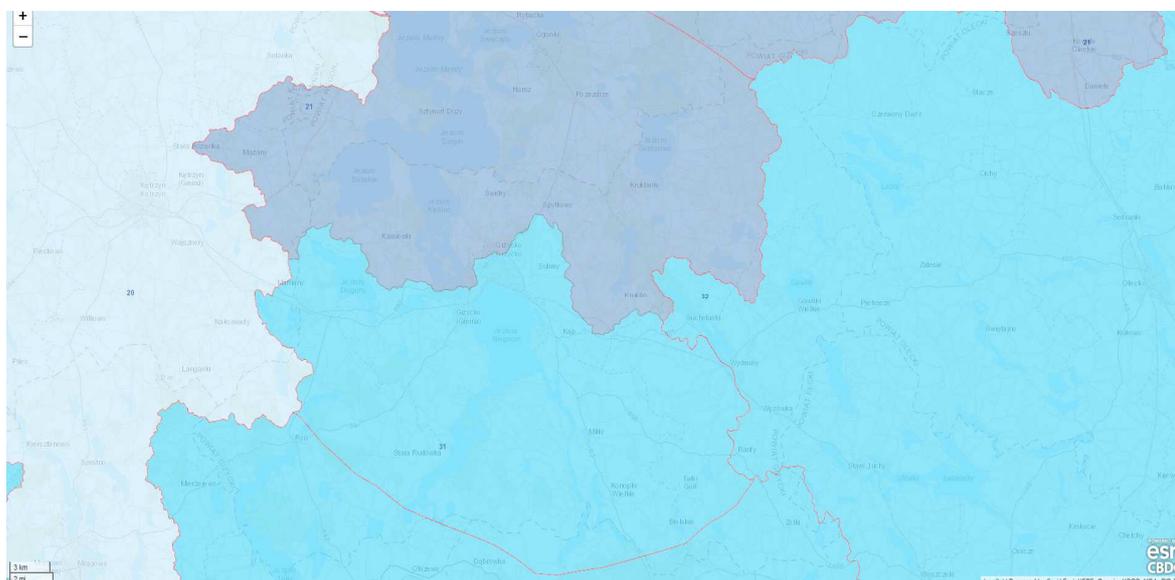
JCWPd nr 21	
Identyfikator UE:	PLGW700021
Powierzchnia	1803,8 km ²
Dorzecze	Pregoły
Region wodny RZGW	Łyny i Węgorapy RZGW Warszawa

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

JCWPd nr 31	
Identyfikator UE:	PLGW200031
Powierzchnia	4506,6
Dorzecze	Wisły
Region wodny RZGW	Środkowej Wisły RZGW Warszawa
JCWPd nr 32	
Identyfikator UE:	PLGW200032
Powierzchnia	7062,1 km ²
Dorzecze	Wisły
Region wodny RZGW	Środkowej Wisły RZGW Warszawa

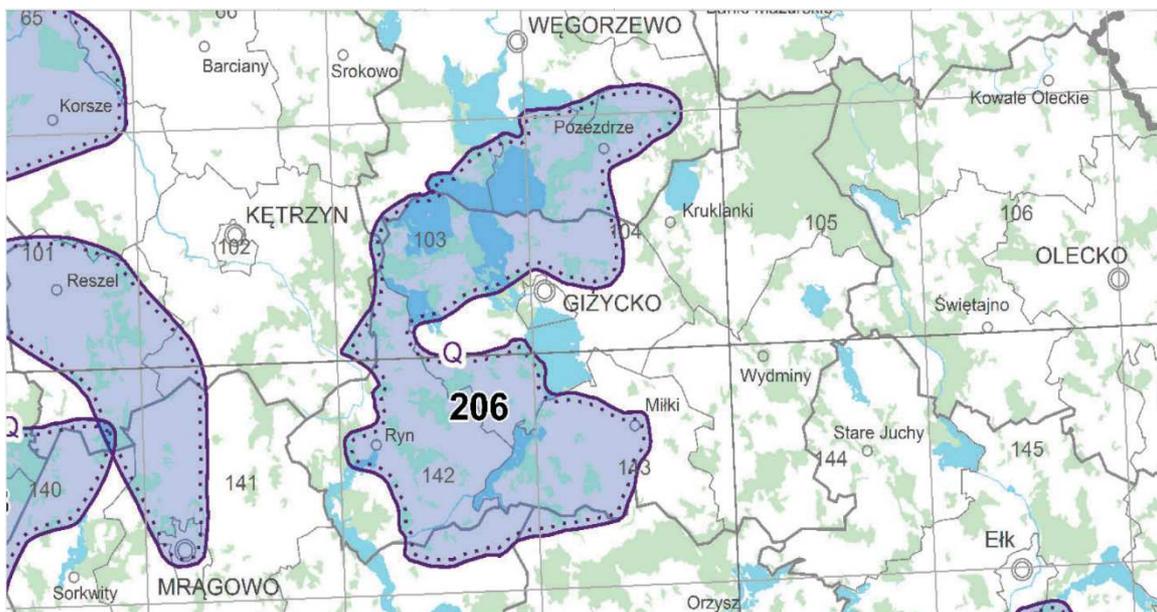
Zasięg JCWPd przedstawiono poniżej.

Mapa 8 Zasięg JCWPd nr 21, 31 i 32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geolog.pgi.gov.pl/>

Powiat giżycki obejmują swoim zasięgiem Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) 206 – Wielkie Jeziora Mazurskie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.pgi.gov.pl/>

4.4.3. Susza

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Ze względu na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wyróżnia się kolejne etapy rozwoju suszy:

Susza meteorologiczna - określana jako okres trwający na ogół od miesięcy do lat, w którym dopływ wilgoci do danego obszaru spada poniżej stanu normalnego w danych warunkach klimatycznych uwilgotnienia.

Susza rolnicza - definiowana jako okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie.

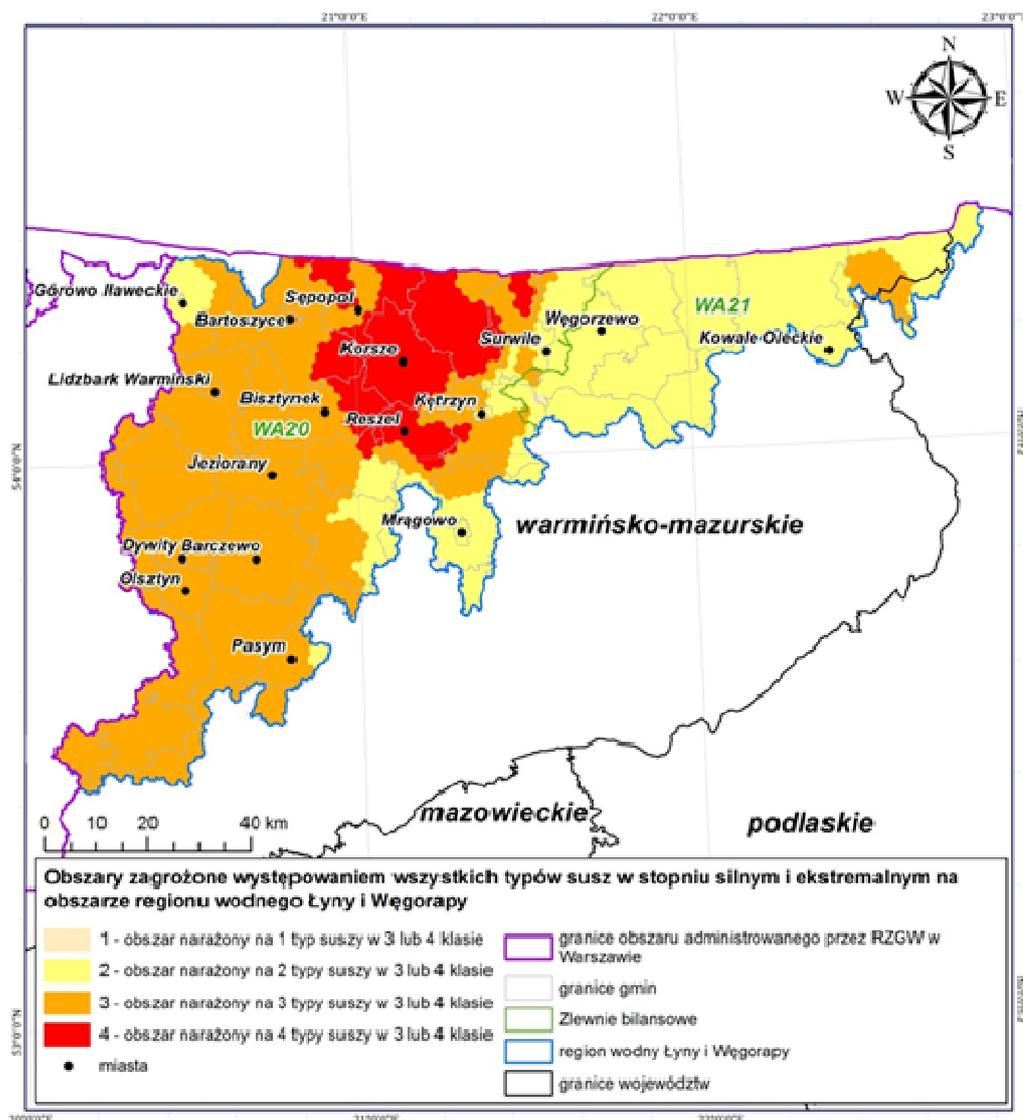
Susza Hydrologiczna - odnosząca się do okresu, gdy przepływy w rzekach spadają poniżej przepływu średniego, a w przypadku przedłużającej się suszy meteorologicznej obserwuje się znaczne obniżenie poziomu zalegania wód podziemnych.

Susza w sensie gospodarczym - będącą skutkiem wymienionych procesów fizycznych odnoszącą się do zagadnień ekonomicznych w obszarze działalności człowieka dotkniętego suszą.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
 Na podstawie danych Hydroportalu ISOK – KZGW (<http://mapy.isok.gov.pl/imap/>) wynika, że na terenie powiatu giżyckiego nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Obszar powiatu giżyckiego narażony jest na dwa typy suszy w 3 lub 4 klasie.

Mapa 10 Obszary zagrożone występowaniem wszystkich 4 typów suszy zidentyfikowanych jako bardzo silne i ekstremalne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Łyny i Węgorapy (RZGW, Warszawa, 2017)

Monitoringiem suszy w Polsce zajmuje się kilka instytucji, w zależności od rodzaju suszy:

- susza meteorologiczna i hydrologiczna – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB)
- susza rolnicza (glebowa) – Instytut Technologiczno - Przyrodniczy w Falentach, gmina Raszyn oraz Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach
- susza hydrogeologiczna – Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG -PIB).

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
 Zgodnie z założeniami dokumentu pod nazwą „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (pierwszego dokumentu strategicznego, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu) dostosowanie gospodarki wodnej do zmian klimatu ma na celu usprawnienie funkcjonowania sektora w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Wśród proponowanych działań ujęto zadania, których realizacja ma zapewnić usprawnienie systemu gospodarowania wodami w Polsce, ułatwić dostęp do wody dobrej jakości, ograniczyć negatywne skutki susz i powodzi np. poprzez zwiększenie możliwości retencyjnych i renaturyzację cieków wodnych. Dzięki temu możliwa będzie poprawa i utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów od wód zależnych.

4.4.4. Adaptacja do zmian klimatu

Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia podtopień) jak i negatywne (niedobór wód i susze).

Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych i od wody zależnych.

4.4.5. Analiza SWOT

Gospodarowanie wodami		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - dobrze rozwinięta sieć hydrograficzna powiatu - dobry stan ilościowy i jakościowy jednolitych części wód podziemnych - położenie powiatu w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych - spadek wielkości ładunków zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość zbiorników przeciwpowodziowych oraz małej retencji - występowanie susz - niska świadomość społeczna o zagrożeniach wód - niedostateczny stan urządzeń melioracji podstawowych - malejący obszar działania spótek wodnych

Gospodarowanie wodami		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie zmianom w stosunkach wodnych na obszarze powiatu - opracowanie planów przeciwdziałania skutkom suszy - opracowanie Planów operacyjnych ochrony przed powodzią - wprowadzanie w życie programów małej retencji 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany klimatyczne prowadzące do wzrostu intensywności i częstotliwości występowania zjawisk o charakterze ekstremalnym (susze, deszcze nawalne, powodzie) - dalszy wzrost biurokratyzacji systemu związanego z pozyskiwaniem środków unijnych, zniechęcający potencjalnych beneficjentów, zwłaszcza w sektorze przedsiębiorców - rozwój sieci osadniczej, infrastruktury technicznej i turystyki skutkujący zwiększonym poborem wody, większą produkcją ścieków i zwiększonym spływem powierzchniowym z pól uprawnych

4.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Na przestrzeni ostatnich lat na terenie powiatu giżyckiego następuje stopniowy, ale wyraźny rozwój infrastruktury wodno-ściekowej. Poziom zwodociągowania powiatu jest wyższy niż poziom skanalizowania.

Ścieki komunalne z terenu powiatu giżyckiego odprowadzane są do komunalnych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie poszczególnych gmin powiatu. Na terenie powiatu giżyckiego zlokalizowane są następujące oczyszczalnie ścieków tj.:

- oczyszczalnia ścieków w msc. Bystry, gmina Giżycko (typ: mechaniczno-biologiczna)
- oczyszczalnia ścieków w Rynie
- oczyszczalnia ścieków w Wydminach
- oczyszczalnia ścieków w Miłkach (typ: biologiczna ze wspomaganie mechanicznym)
- oczyszczalnia ścieków w Konopkach Nowych, gm. Miłki (typ: BLOKUBE).

W powiecie giżyckim 87,5% ludności korzysta z oczyszczalni ścieków (stan na dzień 31.12.2018 r.).

4.5.1. Sieć wodociągowa

Powiat posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. Obecność sieci wodociągowej istotnie podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność osiedleńczą Powiatu dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

Wszystkie wodociągi publiczne zaopatrywane są w wodę z ujęć głębinowych. Ujmowana woda jest dobrej jakości.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
Istniejące duże zasoby wód podziemnych o wysokiej jakości umożliwiają wykorzystanie jej do celów zaopatrzenia ludności. Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb miasta. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych oraz możliwość jej ujmowania nie stanowią bariery rozwojowej powiatu.

W Tabeli 23 przedstawiono podstawowe informacje dotyczące stopnia wyposażenia powiatu w sieć wodociągową.

Tabela 23 Wyposażenie powiatu giżyckiego w infrastrukturę wodociągową w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	773,5	803,7	806,3
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zaopatrzenia	szt.	7 044	6 980	7 031
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	54 093	53 978	53 935
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na jednego mieszkańca	m ³	29,5	29,8	31,0
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	94,7	94,8	95,0
Sieć rozdzielcza na 100 km ²	km	69,1	71,8	72,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: GUS. Bank Danych Lokalnych

4.5.2. Sieć kanalizacyjna

Całkowita długość sieci kanalizacji sanitarnej w powiecie giżyckim wynosi 536,7 km (GUS, stan na dzień 31.12.2018 r.). Z sieci kanalizacyjnej w 2018 roku korzystało 81,4% mieszkańców powiatu, w stosunku do roku 2016 r. udział ten zwiększył się o 0,3%.

Dobrze rozwiniętą sieć kanalizacyjną posiada Gmina wiejska Giżycko i Gmina wiejska Ryn. Najmniejszym udziałem ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej charakteryzuje się gmina Miłki.

W Tabeli 24 przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące sieci kanalizacji sanitarnej na terenie powiatu giżyckiego w latach 2016 - 2018.

Tabela 24 Wyposażenie powiatu giżyckiego w sieć kanalizacji sanitarnej w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	533,9	536,0	536,7
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zaopatrzenia	szt.	5 493	5 499	5 810

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	1 512,0	1 602,9	1 622,00
Ścieki odprowadzone	dam ³	2 941,0	2 501,0	2 570,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	31 103	30 900	30 815
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	46 354	45 720	46 192
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	81,1	80,3	81,4
Sieć rozdzielcza na 100 km ²	km	47,7	47,9	47,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

4.5.3. Jakość wód- wody powierzchniowe

Stan rzek

Podstawową jednostką gospodarki wodnej w myśl polskiego prawa wodnego, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną jest Jednolita Część Wód (JCW). Jednolite części wód dzielimy na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd).

Informacje na temat stanu wód w rzekach zlokalizowanych na terenie powiatu giżyckiego zebrano w poniższej tabeli (w latach 2011-2014 badań jakości wód w rzekach nie prowadzono)

Tabela 25 Ocena jakości wód w rzekach badanych na obszarze powiatu giżyckiego w latach 2008-2016

Nazwa ciek	Nazwa JCW	Kod JCW	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Rok badań	Km rzeki	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN	Wskaźniki obniżające jakość wód
Sapina	Węgorapa od źródeł do wypływu z jeziora Mamry	PLRW700025582199	Sapina - przed ujściem do jez. Gółtopiwo	2008	20,6	nie badano	III	nie badano	umiarkowany	nie badano		OWO, N _c
Pisa	Pisa od wypływu z jez. Kisajno do wypływu z jez. Tały (FW + z jez. Niegoćin, Ryńskie)	PLRW200025264199	Pisa - wodowskaz Giżycko	2008	142,2	nie badano	III	nie badano	umiarkowany	nie badano		OWO
			Pisa (Kanal Mioduński) - Mioduńskie	2016	117,4	III	III	II	umiarkowany	dobry	ZŁY	MMI, OWO, CHZT-Cr, odczyn
			Wąz - powyżej ujścia do jez. Buwelno	2015	0,6	III	PSD	II	umiarkowany	dobry	ZŁY*	MMI, OWO, CHZT-Cr, *obniżony stan ekologiczny wynika z naturalnych warunków cieku (otoczenie podmokłe, torfowe); Wąz odwadnia Bagna Niefikie

<p>OBJAŚNIENIA:</p> <p>Ocena elementów biologicznych (klasa - stan ekologiczny)</p> <table border="1"> <tr><td>I klasa</td><td>- bardzo dobry</td></tr> <tr><td>II klasa</td><td>- dobry</td></tr> <tr><td>III klasa</td><td>- umiarkowany</td></tr> <tr><td>IV klasa</td><td>- słaby</td></tr> <tr><td>V klasa</td><td>- zły</td></tr> </table> <p>Ocena elementów fizykochemicznych</p> <table border="1"> <tr><td>I klasa</td><td>II klasa</td><td>poniżej stanu dobrego</td></tr> </table> <p>Ocena stanu ekologicznego</p> <table border="1"> <tr><td>I klasa</td><td>- bardzo dobry</td></tr> <tr><td>II klasa</td><td>- dobry</td></tr> </table>	I klasa	- bardzo dobry	II klasa	- dobry	III klasa	- umiarkowany	IV klasa	- słaby	V klasa	- zły	I klasa	II klasa	poniżej stanu dobrego	I klasa	- bardzo dobry	II klasa	- dobry	<p>Oznaczenia:</p> <p>MMI - makrobieżkręgowce bentosowe</p> <p>O2 - tlen rozpuszczony</p> <p>OWO – ogólny węgiel organiczny</p> <p>N_c – azot Kjeldahla</p>
I klasa	- bardzo dobry																	
II klasa	- dobry																	
III klasa	- umiarkowany																	
IV klasa	- słaby																	
V klasa	- zły																	
I klasa	II klasa	poniżej stanu dobrego																
I klasa	- bardzo dobry																	
II klasa	- dobry																	

Źródło: Informacja o stanie środowiska i funkcjonowaniu inspekcji na obszarze Powiatu Giżyckiego (WIOŚ w Olsztynie, Delegatura w Giżycku, Giżycko 2017)

W latach 2010-2016 zbadano na terenie powiatu giżyckiego następujące jeziora: Buwełno, Dobskie, Gawlik, Gołdopiwo, Kruklin, Niegocin, Sołtmany, Ryńskie, Tałty. Wyniki klasyfikacji jezior powiatu giżyckiego podano w poniższej tabeli.

Tabela 26 Ocena jakości wody w jeziorach badanych na obszarze powiatu giżyckiego w latach 2010-2016

Tab.2. Ocena jakości wody w jeziorach badanych na obszarze powiatu giżyckiego w latach 2010-2016

Kod jcw	Nazwa jeziora	Dorzecze	Powierzchnia jeziora [ha]	Rok badań	Przewodność	Widzialność	Azot całkow.	Fosfor całkow.	Napromieniowanie hypotermionu O ₂	Tlen nad dnem	Fitoplankton	Makrofity	Fitobentos	Przekroczenia synt. i niesynt. zaniecz.	STAN /POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN JCW
PLW30146	Buwelno	Wisła	380,3	2013	II	II	II	II	III		I	II	I	dobry	dobry	dobry	DOBRY
PLW30534	Dobskie	Pregoly	1776	2010	II	II	II	II	II		II	II	I	dobry	dobry	dobry	DOBRY
PLW30099	Gawlik	Wisły	416,8	2012	II	II	II	II	brak hypotermionu		II	II	I	dobry	dobry	dobry	DOBRY
PLW30552	Gołdopiwo	Pregoly	862,5	2014	II	II	II	II	III		III	II	I	dobry	umiarkowany	dobry	ZŁY
PLW30551	Kruklin	Pregoly	356,4	2014	II	III	II	II	III		IV	III	I	dobry	staby	dobry	ZŁY
PLW30134	Niegocin	Wisły	2800	2015	II	II	II	II	III		III	III*	II*	dobry*	niezdefiniowany	dobry*	ZŁY
PLW30164	Ryńskie	Wisły	661,1	2016	II	III	II	III	III		V	III	I	dobry	ZŁY	dobry	ZŁY
PLW30548	Sołtmany	Pregoly	180	2015	II	III	II	II	III		IV	III	I	dobry	staby	dobry	ZŁY
PLW30161	Tałty	Wisły	1170,1	2016	II	II	II	II	III		III	III	I	dobry	niezdefiniowany	dobry	ZŁY

OBJAŚNIENIA:

Ocena elementów biologicznych (klasa - stan ekologiczny)

I klasa	- bardzo dobry
II klasa	- dobry
III klasa	- umiarkowany
IV klasa	- staby
V klasa	- zły

* wyniki dziedziczone z 2012 roku

Ocena stanu ekologicznego

I klasa	- bardzo dobry	potencjału ekologicznego	maksymalny lub dobry
II klasa	- dobry		- umiarkowany
III klasa	- umiarkowany		- staby
IV klasa	- staby		- zły
V klasa	- zły		

Ocena stanu chemicznego

I klasa	- dobry
II klasa	- poniżej dobrego

Ocena stanu JCW

I klasa	- dobry
II klasa	- zły

Źródło: Informacja o stanie środowiska i funkcjonowaniu inspekcji na obszarze Powiatu Giżyckiego (WIOŚ w Olsztynie, Delegatura w Giżycku, 2017)

4.5.4. Jakość wód - wody podziemne

Badania w zakresie stanu chemicznego wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu wód podziemnych, który funkcjonuje jako podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, będący z mocy ustawy Prawo wodne państwową służbą hydrogeologiczną zobligowaną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych - art. 349 ust. 8, art. 373 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310, ze zm.).

Przedmiotem monitoringu są jednolite części wód podziemnych (JCWPd), w tym części uznane za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu. Jednolita część wód podziemnych jest w dobrym stanie, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny, jest określony jako „dobry”.

Według podziału obszaru Polski na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd) w granicach administracyjnych powiatu zlokalizowanych jest (w całości lub w części) znajdujących się JCWPd o numerach: 21 które znajdują się w obszarze dorzecza Pregoly oraz nr 31 i 32, które znajdują się w obszarze dorzecza Środkowej Wisły. Ocena stanu JCWPd, wykonana w oparciu o wyniki monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych z 2016 roku oraz dane Państwowej Służby Hydrologicznej w zakresie stanu ilościowego, wykazała dobry stan wód.

Informacje na temat stanu jakości wód podziemnych powiatu giżyckiego w Tabeli 27.

Tabela 27 Ocena stanu wód podziemnych dla powiatu giżyckiego

Kod JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Status	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych
PLGW700021	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
LGW200031	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW200032	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Raportu o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2016”; Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut, Badawczy, 2017 oraz <http://mjwp.gios.gov.pl/>

4.5.5. Analiza SWOT

Gospodarka wodno-ściekowa		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - stały monitoring jakości wody pitnej - rozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna - wzrost liczby gospodarstw korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do poprzednich lat - rosnąca sprawność oczyszczalni ścieków – spadek wielkości ładunków zanieczyszczeń - zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych - pełna 100% likwidacja zrzutu ścieków nieczyszczonych poprzez budowę oczyszczalni ścieków i rozbudowę systemów kanalizacyjnych - wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające i minimalizujące nierównomierne spływy - dostęp do wodociągów większości mieszkańców powiatu - dobry stan jakościowy wód podziemnych 	<ul style="list-style-type: none"> - brak pełnej kontroli nad szczelnością zbiorników bezodpływowych i gospodarowaniem nieczystościami płynnymi - dalszy wzrost biurokratyzacji systemu związanego z pozyskiwaniem środków unijnych, zniechęcający potencjalnych beneficjentów, zwłaszcza w sektorze przedsiębiorców - brak uzasadnienia ekonomicznego do budowy sieci kanalizacyjnej na obszarach o małej gęstości zaludnienia

Gospodarka wodno-ściekowa		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - duże możliwości uzyskania dofinansowania na inwestycje związane z gospodarką wodno-ściekową - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie - likwidacja dzikich wysypisk odpadów - inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych - współpraca z sąsiednimi jednostkami terytorialnymi w celu ograniczenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych - edukacja mieszkańców w zakresie optymalizacji zużycia wody - ograniczenie zanieczyszczeń gleb, które mogą przedostać się do wód - racjonalizacja użytkowania wód podziemnych - respektowanie zakazów dla ustanowionych stref ochronnych ujęć wód podziemnych 	<ul style="list-style-type: none"> - spływ powierzchniowy biogenów z pól i niewłaściwe składowanie nawozów naturalnych - dalszy wzrost biurokratyzacji systemu związanego z pozyskiwaniem środków unijnych, zniechęcający potencjalnych beneficjentów, zwłaszcza w sektorze przedsiębiorców - brak uzasadnienia ekonomicznego do budowy sieci kanalizacyjnej na obszarach o małej gęstości zaludnienia - brak stref ochrony pośredniej ujęć wody - dążenie do realizacji inwestycji w strefach ochrony pośredniej i w pobliżu ujęć wody nieposiadających stref ochrony pośredniej

4.6. Zasoby geologiczne

4.6.1. Stan aktualny

W granicach powiatu giżyckiego występują licznie udokumentowane złoża kopalin pospolitych, głównie kruszywa naturalnego – piasków i żwirów oraz kredy jeziornej. Wykaz kopalin zawierają zamieszczone **Tabele: 28, 29,30 i 31**. Dane uwidocznione w tabelach sporządzone zostały na podstawie najnowszego „Bilansu Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2018 r.” Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy Warszawa 2019. Dokument ten można pobrać ze strony Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowy Instytut Geologicznego: <https://www.pgi.gov.pl/>.

Tabela 28 Złoża piasków i żwirów na terenie powiatu giżyckiego

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w tys. ton		Wydobycie
			geologiczne bilansowe	przemysłowe	
1.	Boćwinka *	R	21	26	-
2.	Bogaczewo II	Z	15	-	-
3.	Czarnówka *	E	283	-	2
4.	Gajewo I	R	189	-	-
5.	Knis *	Z	639	-	-

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w tys. ton		Wydoby- cie
			geologiczne bilansowe	przemys- łowe	
6.	Knis I *	T	32 911	29 584	-
7.	Knis II *	T	447	-	-
8.	Konopki Małe *	Z	23	-	-
9.	Kronowo *	Z	404	-	-
10.	Kruklanki „D”	Z	57	-	-
11.	Kruklanki „E”	Z	218	-	-
12.	Kruklin II *	E	36	36	7
13.	Kruklin III *	R	153	-	-
14.	Kruklin IV *	E	717	717	43
15.	Kruklin V *	E	4 673	4 673	318
16.	Kruklin VI *	E	286	-	17
17.	Kruklin VII *	T	534	-	0
18.	Kruklin-RDP *	E	1 338	1 338	22
19.	Rybical	R	64	-	-
20.	Rydzewo *	T	98	-	-
21.	Rydzewo III *	E	227	-	1
22.	Rydzewo- Kolonja II	Z	6	-	-
23.	Ryn II *	E	254	-	2
24.	Ryn III *	E	394	-	38
25.	Ryn (zarej.)	Z	23	-	-
26.	Siedliska *	E	57	-	3
27.	Siedliska II *	E	91	-	28
28.	Siedliska II -1 *	E	119	-	1
29.	Siedliska III *	E	46	-	4
30.	Sołdany *	R	28	28	-
31.	Sołdany I *	Z	589	-	-
32.	Sołdany II *	Z	461	-	-
33.	Sołdany III *	E	292	-	11
34.	Sołdany IV *	R	320	-	-

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w tys. ton		Wydoby- cie
			geologiczne bilansowe	przemys- łowe	
35.	Spytkowo *	Z	100	-	-
36.	Spytkowo IX *	E	203	-	15
37.	Spytkowo V *	R	169	-	-
38.	Spytkowo VII *	R	158	-	-
39.	Spytkowo XII *	M	-	-	-
40.	Spytkowo XIV *	E	198	-	71
41.	Spytkowo XV *	E	126	-	33
42.	Staświny *	R	2 933	-	-
43.	Szczybały I *	Z	287	-	-
44.	Świdry *	Z	408	-	-
45.	Świdry I *	R	1 791	-	-
46.	Talki *	R	1 305	-	-
47.	Talki II *	R	65	-	-
48.	Wronka *	Z	364	-	-
49.	Wyszowate	Z	15	-	-
50.	Wyszowate II	E	305	-	1
51.	Zielony Gaj *	T	665	665	-

* złoża zawierające piasek ze żwirem

Piaski kwarcowe

Do produkcji betonów komórkowych i wyrobu cegieł i kształtek wapienno-piaskowych wykorzystywane są powszechnie na terenie całego kraju odpowiednio czyste i drobnoziarniste czwartorzędowe piaski pochodzenia lodowcowego, wodnolodowcowego oraz rzeczne i eoliczne. Do najlepszych jakościowo piasków przydatnych do wyżej wymienionej produkcji należą piaski pochodzenia wodnolodowcowego i wydmowego, charakteryzujące się dużą zawartością krzemionki, dobrą segregacją ziaren (zawartość ziaren 0.05 – 0.5 mm nie powinna być mniejsza niż 65%), wysokim stopniem obtoczenia oraz małą zawartością substancji obcych.

Tabela 29 Złoża piasków kwarcowych do produkcji betonów komórkowych na terenie powiatu giżyckiego

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w tys. ton		Wydoby- cie
			geologiczne bilansowe	przemys- łowe	
1.	Niegocin	Z	717,00	-	-

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w tys. ton		Wydoby- cie
			geologiczne bilansowe	przemysłowe	
2.	Niegocin II	Z	2 597,28	-	-
3.	Pierkunowo	P	750,00	-	-
4.	Wilkaski	T	21,30	-	-

Tabela 30 Złóża surowców ilastych ceramiki budowlanej na terenie powiatu giżyckiego

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w tys. ton		Wydoby- cie
			geologiczne bilansowe	przemysłowe	
1.	Ranty	Z	828	-	-

Kreda

Pod tradycyjną nazwą kreda występują dwie odmienne kopaliny: kreda jeziorna i kreda pisząca. Różnią się one składem chemicznym, genezą oraz zastosowaniem.

Kreda jeziorna jest osadem wieku czwartorzędowego, związanym głównie z osadami pojeziornymi ostatniego zlodowacenia. Inną nazwą tej kopaliny jest wapień łukowy lub wapień jeziorny. Znajduje ona zastosowanie w rolnictwie jako nawóz wapniowy. Nagromadzenia kredy jeziornej znajdują się w większości w północnej i północno-zachodniej części kraju, często występując w spągu złóż torfu i gytii wapiennej.

Kreda pisząca jest skałą wapienną, słabo zwięzłą, porowatą, znajdującą zastosowanie w przemyśle gumowym, papierniczym, chemicznym, farbiarskim i cementowym. Wapienie kredowe o typie kredy piszącej wykorzystywane w przemyśle cementowym – nie występuje na terenie powiatu giżyckiego.

Tabela 31 Złóża kredy na terenie powiatu giżyckiego

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w tys. ton		Wydoby- cie
			geologiczne bilansowe	przemysłowe	
1.	Kruklin	Z	1	-	-
2.	Kruklin II	Z	-	-	-
3.	Upały	Z	-	-	-

Skróty literowe dotyczące stanu zagospodarowania zasobów w wykazach złóż oznaczają:

E - złożo eksploatowane

M - złożo skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym

P - złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C 2 + D)

R - złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (kategorie A+B+C₁)

T - złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo

Z - złożo, z którego wydobyte zostało zaniechane

Eksploatacja odkrywkowa kopalin pospolitych powoduje trwałe przekształcenia powierzchni ziemi, co wiąże się ze zmianami w krajobrazie i degradacją pokrywy glebowej. Z uwagi na to, że użytki kopalne zajmują niewielką część powierzchni powiatu, skala zmian jest również nieduża.

4.6.2. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 868, ze zm.). Koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania:

- 1) obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górniczą nie przekracza 2 ha,
  - 2) wydobywanie kopalin ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³,
  - 3) działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych
- udziela starosta (art. 22 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze).

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z art. 4 ust. 1. ustawy Prawo geologiczne i górnicze „Przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości”.

4.6.3. Analiza SWOT

Geologia		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - występowanie złóż surowców naturalnych - kontrola i monitoring eksploatowanych złóż 	<ul style="list-style-type: none"> - istnienie wyrobisk powstających przy wydobywaniu surowców mineralnych

Geologia		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska - możliwość wykorzystania miejscowych zasobów kruszywa do budowy infrastruktury drogowej - obniżenie emisji pyłów do powietrza atmosferycznego - rekultywacja obszarów zdegradowanych 	<ul style="list-style-type: none"> - degradacja gleb - zagrożenia ze strony istniejących i potencjalnych osuwisk - brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi - degradacja powierzchni ziemi wskutek wzrostu eksploatacji złóż

4.7. Gleby

4.7.1. Stan aktualny

W powiecie giżyckim gleby bielicowe, wytworzone z gliny zwałowej, przeważnie lekkie i średnie, zajmują rozległe obszary, zwłaszcza we wschodniej i północnej części powiatu. Rzadziej natomiast występują tu gleby bielicowe ciężkie wytworzone z gliny zwałowej lub iłu. Obszary tych gleb ciągną się w okolicach Szczepanek, Lipińskich, Sterławek Małych. Gleby bielicowe lekkie, średnie i ciężkie zaliczane bywają najczęściej do III-IV, a niekiedy nawet do II klasy użytkowej. Są więc to najczęściej dobre lub średnie gleby.

Gleby bielicowe, wytworzone z piasków słabogliniastych i gliniaistych, występują na półwyspie Róg Fuledzki, gdzie ciągną się przez Kamionki do jeziora Dejguny, w okolicach Rynu i jeszcze na paru niewielkich obszarach. Gleby te zalicza się do IV-VI klasy użytkowej. Również rzadko występują w powiecie giżyckim gleby bielicowe wytworzone z piasków luźnych, należące do najłabszych gleb: ciągną się one między zachodnią częścią Dejgun a Martianami wzdłuż zachodniego wybrzeża jeziora Niegocin, na południe od Rynu i południowy zachód od jeziora Jagodnego.

Na znacznych przestrzeniach powiatu giżyckiego rozłożyły się gleby brunatne, przede wszystkim lekkie i średnie, wytworzone z glin zwałowych. Zajmują one obszary od Rynu po Dejguny i jezioro Jagodne oraz na wschód od jezior Jagodne i Niegocin. W porównaniu z powstałymi na takim samym podłożu glebami bielicowymi gleby brunatne posiadają wyższe właściwości użytkowe. Zaliczane bywają do III-IV, a najlepsze do II klasy. W powiecie giżyckim znaczny obszar zajmują torfowiska niskie.

Badania monitoringowe gleb

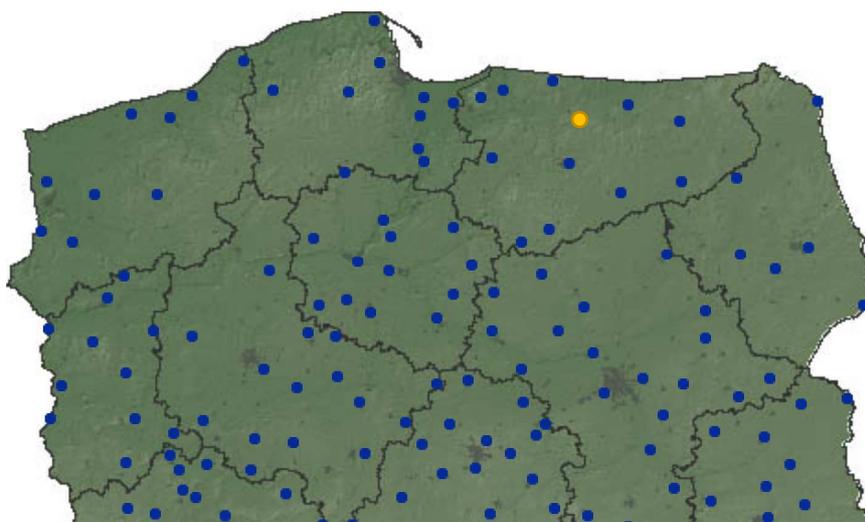
„Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Monitoring chemizmu gleb w Polsce w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Metodyka monitoringu chemizmu gleb ornych Polski polega na poborze próbek glebowych z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych w całym kraju, w 5-letnich odstępach czasowych.

Na terenie powiatu giżyckiego zlokalizowany jest punkt pomiarowo-kontrolny znajdujący się w miejscowości Kożuchy Wielkie, gmina Giżycko.

Mapa 11 Lokalizacja punktu pomiarowo-kontrolnego w miejscowości Kozuchy Wielkie, gmina Giżycko

- - Profil 35; Miejscowość: Kozuchy Wielkie; Gmina: Giżycko (giżycki)

Podstawowe wyniki badań dla gleby z punktu pomiarowo-kontrolnego w miejscowości Kozuchy Wielkie, gmina Giżycko przedstawia Tabela 32.

Tabela 32 Wyniki monitoringu chemizmu gleb w miejscowości Kozuchy Wielkie, gmina Giżycko

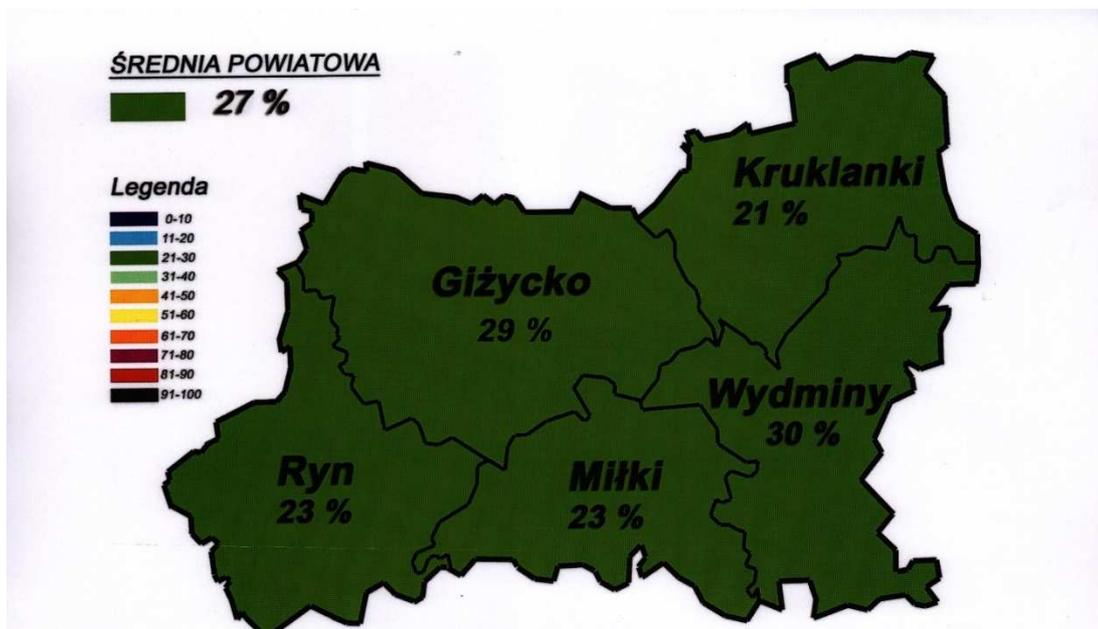
Lp.	Element fizyko-chemiczny	Jednostka	Rok 2015
1.	Kompleks	-	3 (pszenny wadliwy)
2.	Typ	-	B (gleby brunatne właściwe)
3.	Klasa bonitacyjna	-	IVb
4.	Gatunek gleby wg: BN-78/9180-11	-	BN-78/9180-11: (gp (głina piaszczysta)
5.	Odczyn "pH" w zawiesinie H ₂ O	pH	7,3
6.	Próchnica	%	1,76
7.	Węgiel organiczny	%	1,02
8.	Azot ogólny	%	0,11
9.	Stosunek C/N	11,3	9,0
10.	Zasolenie	mg KCl*100g-1	25,56

Źródło: <http://www.gios.gov.pl/>

Z „Raportu – Wyniki badań odczynu i zasobności gleb w fosfor, potas i magnez Powiatu Giżycko” sporządzonego przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Białymstoku (zwaną dalej OSCHR Białystok) - data opracowania: czerwiec 2014 rok wynika, że badania gleb na terenie powiatu giżyckiego organizowane były przez OSCHR w zainteresowanych gospodarstwach rolnych. Badaniami objęto 355 gospodarstw, w których pobrano i przebadano 6 499 próbek gleby z powierzchni 19 877,25 ha użytków rolnych, w tym 1 486 próbek z 3 920,43 ha użytków zielonych, co stanowi średnio w powiecie 19,72% powierzchni przebadanych użytków. Wyniki badań wykazały, że nadal ważnym zabiegiem agrotechnicznym w wielu gminach, wsiach i gospodarstwach powiatu giżyckiego powinno być nadal wapnowanie gleb.

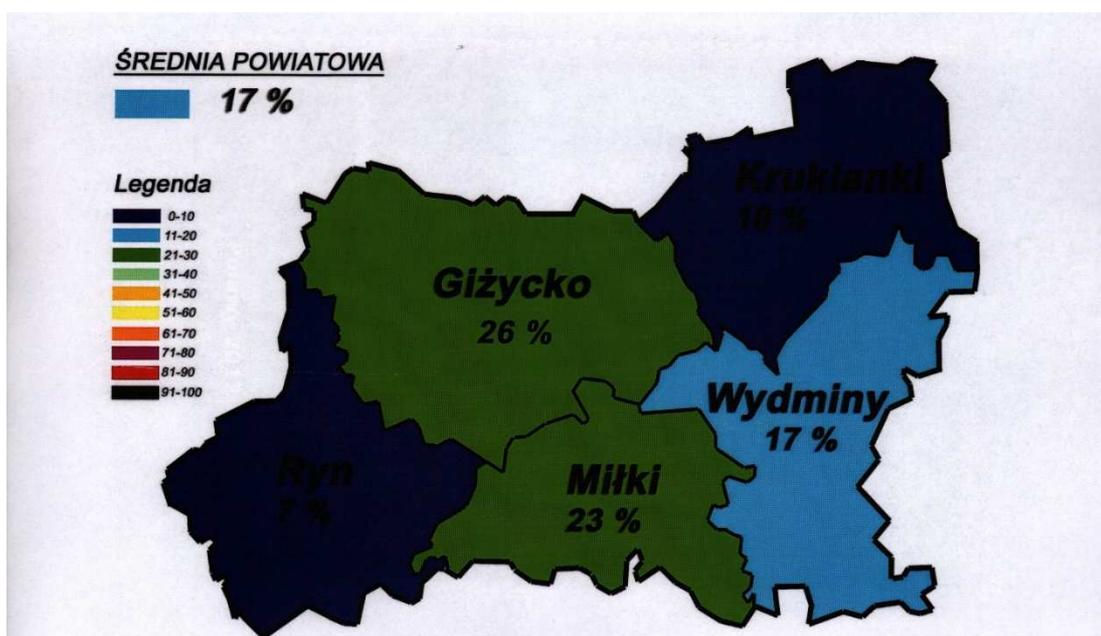
Odkwaszania wymaga bowiem średnio 27% powierzchni użytków rolnych. Na co najmniej 17% powierzchni użytków rolnych, w tym 6% użytków zielonych celowe będzie połączenie zabiegu wapnowania z uzupełnieniem niedoborów magnezu poprzez stosowanie wapna magnezowego.

Mapa 12 Procentowy udział gleb wymagających wapnowania koniecznego, potrzebnego i wskazanego w gminach powiatu giżyckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu – Wyniki badań odczynu i zasobności gleb w fosfor, potas i magnez Powiatu Giżycko (OSCHR Białystok, 2014)

Mapa 13 Procentowy udział gleb o bardzo niskiej zawartości magnezu w gminach powiatu giżyckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu – Wyniki badań odczynu i zasobności gleb w fosfor, potas i magnez Powiatu Giżycko (OSCHR Białystok, 2014)

Kategorie agronomiczne gleb na terenie powiatu i poszczególnych gmin

Gleby bardzo lekkie – stanowią średnio w powiecie 5% przebadanych próbek, w tym na użytkach zielonych 2% badanych próbek. Najniższy odsetek tych gleb stwierdzono w Gminach: Miłki (1%) i Kruklanki (2%) , a najwyższy w Mieście i Gminie Ryn (9%) i nieco mniej – 6% na terenie Gminy Giżycko. Są to głównie piaski luźne i piaski słabo gliniaste. Gleby te są z natury kwaśne i ubogie w składniki pokarmowe oraz wykazujące stałe niedobory wody. O ich plonowaniu – poza sposobem gospodarowania – decyduje ilość i rozkład opadów, zwłaszcza w okresie wegetacji.

Gleby lekkie – stanowią na terenie powiatu 29% przebadanych próbek. Ich udział waha się od 35 i 31% odpowiednio w Mieście i Gminie Ryn i Wydminy do 19 % w Gminie Kruklanki. Są to gleby dość przepuszczalne, okresowo za suche. O ich wartości rolniczej w znacznym stopniu decyduje rodzaj podglebia. Przy podłożu gliniastym, zdolnym do magazynowania wody i zatrzymywania składników pokarmowych oraz przy racjonalnym gospodarowaniu gleby te osiągają wyższy poziom kultury i zdolność do w miarę stabilnego plonowania.

Gleby średnie – stanowią średnio w powiecie 57 % przebadanej w powiecie powierzchni użytków rolnych i wynoszą od 46% w Mieście i Gminie Ryn do 69% w Gminie Kruklanki. Gleby te charakteryzują się dobrymi cechami użytkowymi (odczyn, wilgotność, pojemność kompleksu sorpcyjnego). Gleby te charakteryzują się dobrymi cechami użytkowymi (wilgotność, odczyn, pojemność kompleksu sorpcyjnego). Są to gleby zaliczane w większości do kompleksu pszennego dobrego i przy właściwym na nich gospodarowaniu (okresowe wapnowanie i odpowiednie nawożenie) są wierne w plonowaniu wydając wysokie plony roślin uprawnych.

Gleby organiczne – stanowią 5% przebadanych użytków rolnych i występują one głównie na użytkach zielonych tj. od 3 % w badanych użytkach rolnych na terenie Gminy Miłki do 6 % użytków rolnych na terenie Miasta i Gminy Ryn.

Gleby ciężkie – występowały w najmniejszej ilości i stanowiły od 3 % badanych użytków rolnych na terenie Gminy Wydminy do 6% na terenie Gmin: Kruklanki i Miłki.

Tabela 33 Zestawienie kategorii agronomicznych gleb na badanych użytkach rolnych, w tym również na badanych użytkach zielonych

Gmina	Rodzaj użytku	Badaniami objęto			Odczyn (pH)				Potrzeby wapnowania				Kategoria agronomiczna						
		Ha	gosp.	Próbek	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne	bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Miasto oraz Gmina Giżycko	UR w tym UZ	4450,08 673,20	79	1454 263	8 1	16 15	22 33	29 31	25 20	11 1	9 7	9 8	12 11	14 13	6 3	25 24	61 53	4 1	4 19
Kruklanki	UR w tym UZ	1443,46 508,60	52	559 205	3 2	14 17	29 35	37 35	17 11	5 2	7 9	9 8	15 10	15 10	2 1	19 18	69 72	6 1	4 8
Miłki	UR w tym UZ	3498,10 320,55	53	1088 146	3 2	12 9	26 40	31 31	28 18	6 2	7 3	10 6	12 10	12 7	1 3	27 39	63 35	6 3	3 20
Ryn	UR w tym UZ	4443,23 683,76	64	1400 257	5 2	15 16	25 40	32 25	23 17	6 2	7 5	10 7	12 11	12 7	9 3	35 37	46 30	4 2	6 28
Wydminy	UR w tym UZ	6042,38 1734,32	107	1998 615	10 5	15 13	28 34	30 34	17 14	11 5	9 7	10 6	12 10	12 7	5 1	31 35	55 44	3 3	17 17
RAZEM POWIAT	UR w tym UZ	19877,25 3920,43	355	6499 1466	7 3	14 14	26 36	31 32	22 15	9 3	8 7	10 7	12 10	12 7	61 5	29 31	46 46	5 2	19 19

* - gleba węglanowa
UR - użytki rolne
UZ - użytki zielone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu – Wyniki badań odczynu i zasobności gleb w fosfor, potas i magnez Powiatu Giżycko (OSCHR Białystok, 2014)

Obszary zagrożone osuwiskami na terenie powiatu giżyckiego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach.

Na terenie powiatu udokumentowano 3 osuwiska.

Tabela 34 Osuwiska

Lp.	Lokalizacja osuwiska [Miejscowość / Gmina]	Zagrożenia generowane przez osuwisko [Rodzaj i ilość infrastruktury zagrożonej osuwiskiem]
1.	Kleszczewo/Miłki	Uprawy leśne zniszczone. Intensyfikacja ruchów osuwiskowych możliwa w wyniku obfitych opadów atmosferycznych. Stopień aktywności: brak aktywności, stok stabilny, trwałe zadarnienie i zakrzaczenie, częściowo zadrzewione

Lp.	Lokalizacja osuwiska [Miejscowość / Gmina]	Zagrożenia generowane przez osuwisko [Rodzaj i ilość infrastruktury zagrożonej osuwiskiem]
2.	Sołtmany/Kruklanki	Uprawy leśne zniszczone. Osuwisko mało aktywne. Jego rozwój zależy od intensywności i długotrwałości opadów atmosferycznych. W dłuższym okresie czasu może w niewielkim stopniu zagrozić uprawom rolnym usytuowanym powyżej niszy osuwiska. Stopień aktywności: brak aktywności, trwałe zadarnienie z nalotem zakrzaczeń
3.	Ruda/Miłki	Uprawy leśne zniszczone. Intensyfikacja ruchów osuwiskowych możliwa w wyniku obfitych opadów atmosferycznych i roztopów wiosennych. Stopień aktywności: brak aktywności, stok stabilny, pokrycie: krzewy i drzewostan liściasty w wieku 20-30 lat

Z powyższego zestawienia wynika, że stopień zagrożenia obszaru powiatu giżyckiego ruchami masowymi jako bardzo niski. Zagrożenia związane z występowaniem osuwisk i ruchów masowych uwzględnia się w planowaniu przestrzennym na szczeblu gmin.

4.7.2. Adaptacja do zmian klimatu

Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Większe ryzyko utraty plonów i pogorszenie ich jakości może spowodować zmniejszenie produkcji rolnej, czego konsekwencją może być niestabilna sytuacja ekonomiczna w rolnictwie. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć zabezpieczenie gospodarstw przed skutkami występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych wynikających ze zmian klimatu, wsparcie inwestycyjne gospodarstw w celu odbudowy zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, potencjału produkcyjnego oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju.

4.7.3. Analiza SWOT

Gleby		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - dominacja gleb dobrej jakości użytkowej - brak przemysłu silnie oddziałującego na środowisko 	<ul style="list-style-type: none"> - udział gleb kwaśnych i ubogich w składniki pokarmowe

Gleby		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie racjonalnej gospodarki nawozowej (nawożenie mineralne, wapnowanie i nawożenie nawozami naturalnymi) - popularyzacja rolnictwa ekologicznego - możliwość rozwoju upraw roślin energetycznych - ograniczenie zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska - zwiększenie świadomości ekologicznej rolników - ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych - zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym - wprowadzanie w życie zasad dobrej praktyki rolniczej - monitoring gleb/ prowadzenie oceny jakości gleby i ziemi oraz monitoringu dokonujących się zmian 	<ul style="list-style-type: none"> - zagrożenie jakości gleb z uwagi na dominującą działalność rolniczą (bogaty w biogeny spływ powierzchniowy zanieczyszczeń) - wysokie wykorzystanie nawozów mineralnych w rolnictwie - wzrastająca presja terenów zurbanizowanych na powierzchnię - zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego - nieprawidłowe praktyki rolnicze - zanieczyszczenia przy szlakach komunikacyjnych - melioracje odwadniające

4.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

4.8.1. Stan wyjściowy

Gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzone jest obecnie w oparciu o znowelizowane przepisy w tym zakresie, tj. zmienioną ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010, ze zm.).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797, ze zm.). odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Aktualna gospodarka odpadami komunalnymi w gminach powiatu giżyckiego prowadzona jest zgodnie z obowiązującym prawem oraz opracowanymi dokumentami w tym zakresie na szczeblu wojewódzkim i krajowym, tj. odpowiednio zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022, uchwalonym przez Sejmik Województwa Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 28 grudnia 2016 r. uchwałą Nr XXIII/523/16 oraz Krajowym planem gospodarki odpadami 2022 (KPGO 2022) przyjętym uchwałą Nr 88 Rady Ministrów z dnia 01.07.2016 r. w sprawie „Krajowego planu gospodarki odpadami 2022”.

KPGO 2022 wyznacza główne kierunki działania i cele w gospodarce odpadami dla całego kraju, natomiast Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami (WPGO) określa kierunki, cele i sposób postępowania z odpadami, w tym odpadami komunalnymi na terenie województwa w spójności z KPGO. Celem WPGO jest określenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z Krajowym planem gospodarki odpadami oraz wymaganiami aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Dokument jest zgodny z aktualnymi przepisami prawa oraz przedstawia podział województwa na pięć regionów gospodarowania odpadami. Według WPGO gminy powiatu giżyckiego należą do Regionu Północno-Wschodniego.

Skutkiem uchwalenia nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest konieczność zmian w wojewódzkich planach gospodarki odpadami (WPGO). Znowelizowana ustawa zakłada zniesienie regionów w zagospodarowywaniu odpadów komunalnych. Urzędy marszałkowskie muszą rozpocząć procedury uchwalania nowych wojewódzkich planów gospodarki odpadami i planów inwestycyjnych.

Organizatorem systemu odbioru odpadów komunalnych na terenie powiatu giżyckiego jest Mazurski Związek Międzygminny - Gospodarka Odpadami z siedzibą w Giżycku. Związek został utworzony w 2004 r. i zrzesza 12 mazurskich samorządów: Gminę Banie Mazurskie, Gminę Budry, Gminę Giżycko, Gminę Miejską Giżycko, Gminę Kruklanki, Gminę Miłki, Gminę Orzysz, Gminę Pozezdrze, Miasto i Gminę Ryn, Gminę Srokowo, Miasto i Gminę Węgorzewo oraz Gminę Wydminy.

Zgodnie ze statutem, do zadań Związku należy wspólne planowanie i wykonywanie zadań z zakresu ochrony środowiska- zapewnienie czystości i porządku na terenie obejmującym granice administracyjne gmin - Członków Związku, w tym:

- zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnej regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych
- objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gmin - Członków Związku systemem gospodarowania odpadami komunalnymi
- nadzorowanie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości
- ustanowienie selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego, co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji
- tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gmin – Członków Związku, w tym wskazanie miejsc, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych
- zapewnienie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania
- prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych
- dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Związku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

- prowadzenie ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z przepisów prawa
- prowadzenie rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
- wykonywanie wszelkich obowiązków sprawozdawczych określonych przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie
- uchwalanie aktów prawa miejscowego
- usuwanie azbestu.

Powiat giżycki obsługiwany jest przez regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) Regionu Północno-Wschodniego, tj. w ramach Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Spytkowie (ZUOK Spytkowo Sp. z o.o. Spytkowo 69, 11-500). Zgodnie z nowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nastąpiło przekształcenie regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w instalacje komunalne (IK).

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania są przekazywane do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych – Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Spytkowie.

Tabela 35 Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych

Właściciel /Zarządzający	Lokalizacja instalacji	Instalacja Regionalna	Charakterystyka	Zdolność przerobowa	Data	
					Rozpoczęcia eksploatacji	Zakończenia eksploatacji
ZUOK Spytkowo Sp. z o.o. Spytkowo 69 11-500 Giżycko	Spytkowo, gmina Giżycko	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów	Część mechaniczna Część biologiczna Stacja przeładunkowa: Miłki (planowana)	40 000 Mg/rok 16 500 Mg/rok	2013	nie określono
		Składowisko odpadów	Składowisko odpadów Innych niż niebezpieczne i obojętne	408 464 m ³ pozostała* 378 098 m ³	2013	nie określono
		Kompostownia	Kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów	2 000 Mg/rok	2013	nie określono

* pojemność pozostała do wykorzystania na 31.12.2015 r.

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022 (Olsztyn, 2016)

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Na terenie powiatu giżyckiego zaprzestano deponowania odpadów komunalnych na składowiskach. Składowiska zostały zamknięte ze względu na to, że nie spełniały wymagań techniczno-organizacyjnych i prawnych nałożonych przepisami ochrony środowiska, a następnie zostały zrehabilitowane.

W 2017 roku wszystkie zmieszane odpady komunalne i zielone z terenu gmin Związku zostały skierowane do instalacji do przetworzenia.

Gminy Związku zrealizowały cel budowy, utrzymania i eksploatacji regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Uchwałą Nr 6/2013 Zgromadzenia Mazurskiego Związku Międzygminnego - Gospodarka Odpadami z dnia 26 lutego 2013 r. przyjęto obowiązek odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości na terenie gmin Mazurskiego Związku Międzygminnego - Gospodarka Odpadami – zatem systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęci są mieszkańcy jak i np. przedsiębiorcy, instytucje publiczne.

Część odpadów komunalnych zagospodarowywana jest we własnym zakresie przez mieszkańców powiatu tak jak odpady zielone, odpady kuchenne ulegające biodegradacji w przydomowych kompostownikach, papier, tektura, drewno, opakowania z drewna jako paliwo.

Związek osiągnął wymagane ustawą odpowiednie poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2017 roku odbierane były następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- szkło, papier, tworzywa sztuczne, metale oraz opakowania wielomateriałowe zbierane do pojemników oznaczonych kolorem żółtym i odbierane łącznie jako „odpady suche”
- odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji, odpady zielone – zbierane do pojemników oznaczonych kolorem brązowym i odbierane łącznie jako „odpady mokre”
- odpady komunalne nie zbierane selektywnie określane jako „odpady zmieszane” zbierane do pojemników oznaczonych kolorem szarym.

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego - Gospodarka Odpadami w Giżycku za rok 2017 (Mazurski Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami, Giżycko, 2018)

Celem segregacji jest zwiększenie ilości surowców (plastik, papier, szkło, metale) kierowanych do odzysku przy jednoczesnej minimalizacji frakcji odpadów, które trafiają na składowisko.

Od 2018 r. system segregacji na terenie MZM-GO uległ zmianie. W ramach systemu gospodarowania odpadami odbierane są następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- papier – worki i pojemniki oznaczone kolorem lub w kolorze niebieskim z napisem „Papier”,
- szkło – worki i pojemniki oznaczone kolorem lub w kolorze zielonym z napisem „Szkło”,

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

- metale i tworzywa sztuczne (oraz opakowania wielomateriałowe) – worki i pojemniki oznaczone kolorem lub w kolorze żółtym z napisem „Metale i tworzywa sztuczne”,
- bioodpady (odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów) – pojemniki oznaczone kolorem lub w kolorze brązowym z napisem „Bio”.

Odpady komunalne nie zbierane selektywnie określane są jako odpady „Zmieszane” zbierane są do pojemników oznaczonych kolorem szarym.

System zbierania odpadów komunalnych wyłącznie w pojemnikach obowiązuje w nieruchomościach wielolokalowych i niezamieszkałych. Frakcje papieru, szkła, metali i tworzyw sztucznych z nieruchomości jednorodzinnych odbierane są w systemie „workowym”, pozostałe odpady bio i zmieszane zbierane są w miejscu ich wytworzenia w pojemnikach.

W systemie odbioru odpadów tzw. mobilnych z terenu gmin MZM-GO odbierane są odpady wielkogabarytowe (np. meble, dywany, materace), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony.

Do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) przyjmowane są nieodpłatnie, w ramach ponoszonej opłaty, od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych: odpady budowlano-remontowe (gruz, zmieszane odpady z betonu i gruzu), odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, odpady zielone, chemikalia.

Zgodnie z uchwałą w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne przyjmowane są do punktu zbierania odpadów komunalnych w ilości 1 Mg od nieruchomości w ciągu roku.

PSZOK-i zlokalizowane w Giżycku, Rynie, Orzyszu i Węgorzewie prowadzone są przez podmiot odbierający odpady komunalne z terenu MZM-GO tj. KOMA Giżycko Sp. o.o. Punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Spytkowie znajduje się na terenie instalacji komunalnej i prowadzony jest przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o. .

Liczba mieszkańców w powiecie wykazuje tendencję malejącą, maleje także ilość wytwarzanych odpadów komunalnych zmieszanych.

W okresie od 2016 do końca 2018 roku ilość wytworzonych odpadów uległa zmniejszeniu.

Według danych GUS (stan na koniec 2016 roku) na terenie powiatu giżyckiego zebrano 17 331,46 ton odpadów zmieszanych. Ponad 64,35 % zebranej masy odpadów stanowiły odpady pochodzące z gospodarstw domowych. Masa odpadów zebranych z gospodarstw domowych w ciągu roku w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosła 303,0 kg, czyli w porównaniu z rokiem 2013 wzrosła o 108,3 kg.

Natomiast w 2018 roku zebrano 15 514,58 ton odpadów zmieszanych. Ponad 64,9% zebranej masy odpadów stanowiły odpady pochodzące z gospodarstw domowych. Masa odpadów zebranych z gospodarstw domowych w ciągu roku w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosła 273,0 kg, w porównaniu z rokiem 2017 zmalała o 12,2 kg.

Odpady zebrane w ciągu roku [t]			
Rok	Ogółem	z gospodarstw domowych	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)
2017	18 963,85	12 782,16	6 181,69
2018	19 056,04	13 122,60	5 933,44
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku [t]			
Rok	Ogółem*	Z gospodarstw domowych	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)
2017	2688,45	2100,01	588,44
2018	3541,46	3050,25	491,21

* Z gospodarstw domowych, z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - BDL

Zgodnie z zapisami art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 r., poz. 150) podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne (inne niż zbierane w PSZOK) oraz podmioty zbierające odpady komunalne przyjmującego odpady komunalne od innego zbierającego odpady komunalne są zobowiązani do sporządzenia rocznych sprawozdań za rok 2019 do dnia 30 czerwca 2020 r.

Tabela 37 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie MZM-GO

Lp.	Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Rok 2019	
			Dostarczone do ZUOK Spytkowo Sp. z o.o.	Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych
			[Mg]	
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	523,670	16,920
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,000	1,940
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	950,520	31,675
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	899,840	18,960
5.	16 01 03	Zużyte opony	10,000	44,120
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy	0,000	507,780
7.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż w 17 01 06	0,000	128,080

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Rok 2019	
			Dostarczone do ZUOK Spytkowo Sp. z o.o.	Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych
			[Mg]	
8.	17 03 80	Odpadowa papa	0,000	18,520
9.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,000	18,180
10.	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1 633,560	0,140
11.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31*	1,760	0,000
12.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektrycznej elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 32 zawierające niebezpieczne składniki	60,460	74,410
13.	20 01 14*	Kwasy	0,000	0,001
14.	20 01 19*	Środki ochrony roślin	0,000	0,003
15.	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,000	3,481
16.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,000	0,140
17.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	778,340	0,000
18.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	18,740	127,480
19.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	23 532,990	0,000
20.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	506,190	679,180
Razem			28 916,07	1 671,01

Źródło: Raport o stanie MZM-GO za 2019 r.

Według danych zawartych w Bazie Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju (baza stanowi jedno z narzędzi monitorowania realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032) na terenie powiatu giżyckiego (stan na dzień 25.02.2020 r.) zinwentaryzowano 9 277, 479 Mg odpadów azbestowych (osoby fizyczne: 7 417,140 Mg ; osoby prawne: 1 860,340 Mg). Unieszkodliwiono ogółem 887,427 kg, pozostałe do unieszkodliwienia - 8 390,053 Mg do 2032 r.

4.8.2. Analiza SWOT

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
Σ	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY

	<ul style="list-style-type: none"> - selektywna zbiórka odpadów komunalnych - stosunkowo mała ilość wytwarzanych odpadów przemysłowych - gospodarka odpadami uregulowana jest systemowo, wszyscy mieszkańcy są objęci selektywnym lub zmieszonym odbiorem odpadów - funkcjonujące PSZOK-i - utworzenie MZM-GO - realizacja Programów Usuwania Azbestu - zlokalizowanie regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) - prowadzone są działania mające na celu osiągnięcie jak najwyższych poziomów recyklingu frakcji odpadów nadających się do ponownego wykorzystania, takich jak: papier, tworzywa sztuczne, metal, szkło, odpady ulegające biodegradacji 	<ul style="list-style-type: none"> - nieprzestrzeganie przez wszystkich mieszkańców zasad segregacji odpadów - dzikie wysypiska śmieci - zanieczyszczanie terenów leśnych - występowanie wyrobów zawierających azbest i niedostateczne usuwanie wyrobów azbestowych - wysokie koszty funkcjonowania systemu odbioru opadów i ich zagospodarowania
--	---	--

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
Czynniki zewnętrzne	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój systemu gospodarki odpadami - funkcjonowanie programów UE wspierających rozwój infrastruktury ochrony środowiska - stopniowa wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców - spełnienie wymogów w zakresie recyklingu surowców wtórnych - likwidacja dzikich wysypisk śmieci - zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych - zapobieganie powstawaniu odpadów, - rozwój selektywnej zbiórki odpadów 	<ul style="list-style-type: none"> - niebezpieczeństwo niewywiązania się z obowiązku osiągnięcia odpowiednich poziomów redukcji składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji - występowanie na terenie gmin wyrobów zawierających azbest - w wyniku rozwoju turystyki istnieje niebezpieczeństwo przywożenia odpadów na teren powiatu - spalanie odpadów w przydomowych kotłowniach, na powierzchni ziemi - pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
KI ze LW	SZANSE	ZAGROŻENIA

	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuacja edukacji ekologicznej w zakresie właściwego postępowania z odpadami 	<ul style="list-style-type: none"> - skala i problemowość wprowadzonych zmian w nowych przepisach gospodarowania odpadami komunalnymi często prowadząca do nieprawidłowości w funkcjonowaniu nowego systemu - brak precyzji w przepisach z zakresu gospodarki odpadami
--	---	--

4.9. Zasoby przyrodnicze

4.9. 1. Formy ochrony przyrody

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55) formami ochrony przyrody w Polsce są parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowisko dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie powiatu giżyckiego występują następujące formy ochrony przyrody:

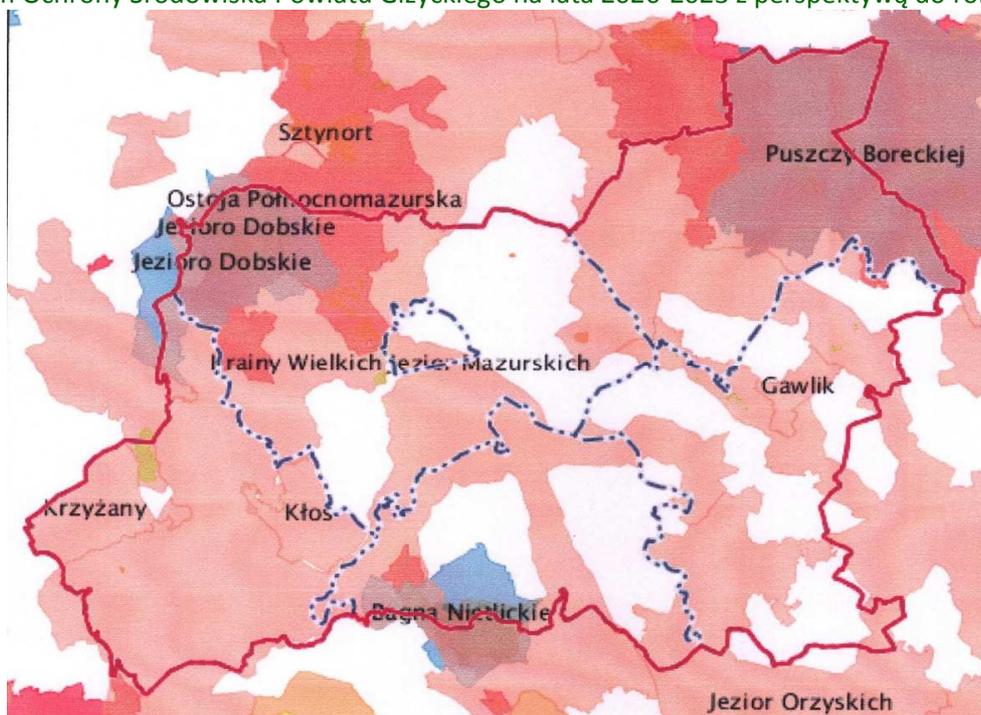
- Rezerваты przyrody
- Obszary Chronionego Krajobrazu
- Pomniki przyrody
- Użytki ekologiczne
- Obszary Natura 2000.

Tabela 38 Obszary i obiekty cenne przyrodniczo, objęte ochroną na terenie powiatu giżyckiego

Lp.	Forma ochrony przyrody	Ilość obiektów	Gmina
1.	Rezerwat przyrody	8	Gmina wiejska Giżycko, Gmina Kruklanki, Gmina Miłki, Gmina miejsko-wiejska Ryn
2.	Obszar Chronionego Krajobrazu	8	Gmina wiejska Giżycko, Gmina Kruklanki, Gmina Miłki, Gmina miejsko-wiejska Ryn, Gmina Wydminy
3.	Pomniki przyrody	75	Gmina wiejska Giżycko, Gmina Kruklanki, Gmina Miłki, Gmina miejsko-wiejska Ryn, Gmina Wydminy
4.	Użytek ekologiczny	5	Gmina wiejska Giżycko, Gmina Kruklanki, Gmina Miłki, Gmina miejsko-wiejska Ryn, Gmina Wydminy
5.	Obszar Natura 2000	6	Gmina wiejska Giżycko, Gmina Kruklanki, Gmina Miłki, Gmina miejsko-wiejska Ryn, Gmina Wydminy

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody dostępny na stronie: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/osystemie.jsf>

- Rezerwaty
- Obszary Chronionego Krajobrazu
- Użytki ekologiczne
- Specjalne Obszary Ochrony
- Obszary Specjalne Ochrony

Źródło: <https://gizycki.e-mapa.net/>

Rezerwaty przyrody

Tabela 39 Rezerwaty przyrody na terenie powiatu giżyckiego

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Powierzchnia [ha]	Rodzaj rezerwatu
1.	Perkuny	1954-01-01	2,8400	torfowiskowy
2.	Wyspy na Jeziorze Mamry i Kisajno	1957-02-22	215,3500	faunistyczny
3.	Spytkowo	1958-01-01	3,7000	torfowiskowy
4.	Jezioro Kożuchy	1963-07-05	30,450	faunistyczny
5.	Jezioro Dobskie	1976-07-01	1833,2200	krajobrazowy
6.	Ptasia Wyspa	2012-04-12	4,2000	faunistyczny

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Powierzchnia [ha]	Rodzaj rezerwatu
-----	-------	-----------------	-------------------	------------------

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

7.	Borki	1958-05-30	440,2200	leśny
8.	Nietlickie Bagno	2003-06-14	1132,9100	faunistyczny

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody dostępny na stronie:
<http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/osystemie.jsf>

Obszary Chronionego Krajobrazu

Tabela 40 Obszar Chronionego Krajobrazu na terenie powiatu giżyckiego

Lp.	Nazwa	Gmina/Powiat	Data utworzenia	Powierzchnia [ha]
1.	Krainy Wielkich Jezior Mazurskich	Pozezdrze, Węgorzewo, miasto Węgorzewo /węgorzewski Giżycko, miasto Giżycko, Ryn, miasto Ryn, Krukłanki, Miłki, Wydminy/giżycki Mrągowo, Mikołajki /mrągowski Orzysz/piski	1998-01-01	85 527,00
2.	Krzyżany	Ryn/giżycki	2011-08-27	2 895,00
3.	Gawlik	Wydminy/giżycki	2010-01-30	871,00
4.	Doliny Rzeki Guber	gminy Sępolec i Bisztynek/bartoszycki gminy: Korsze, Barciany, Reszel, Kętrzyn i miasta Kętrzyn/kętrzyński gmina Kolno / olsztyński gmina Ryn/giżycki	1998-01-01	14 447,99
5.	Jezior Orzyskich	Biała Piska, Orzysz Miłki, Wydminy/giżycki Ełk, Stare Juchy/ełcki	1998-01-01	21 153,00
6.	Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego	Stare Juchy, Kalinowo, Prostki, Ełk, miasto Ełk/ełcki Wydminy, Giżycko/giżycki Świątajno, Olecko/olecki	1998-01-01	49 297,20

Lp.	Nazwa	Gmina/Powiat	Data	Powierzchnia
-----	-------	--------------	------	--------------

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

			utworzenia	[ha]
7.	Puszczy Boreckiej	Pozezdrze/węgorzewski Krukłanki, Wydmi- ny/giżycki Świątajno, Kowale Oleckie/olecki	1998-01-01	22 860,90
8.	Kłós	Ryn/giżycki	2009-05-30	2 227,00

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody dostępny na stronie:
<http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/osystemie.jsf>

Pomniki przyrody

Tabela 41 Pomniki przyrody na terenie powiatu giżyckiego

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Opis pomnika
1.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2000-05-26	Grupa 14 drzew – 4 jesiony, 1 lipa, 8 klonów, 1 grab; obiekt 6: ubytki w pniu, dziuple; obiekt 8: ślad po uderzeniu pioruna
2.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2000-05-26	Grupa 10 drzew - 5 brzoź, 1 lipa, 3 olchy, 1 wierzba
3.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2000-05-26	Grupa 10 drzew – 3 klony, 5 olszy, 1 wierzba (czteropienna), 1 topola; obiekt 5: w okolicach korony widoczne narośla jemioty
4.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2000-05-26	Grupa 28 drzew – 3 topole, 9 klonów, 5 lip, 3 dęby, 8 jesionów; obiekt 11: odłmany konar korony; obiekt 12: dziupla, suche konary; obiekt 13: ubytki w pniu; obiekt 21: narośl na pniu; obiekty 23 i 25: ślady po uderzeniu pioruna
5.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2000-05-26	Grupa 4 drzew - 3 klony, 1 kasztanowiec
6.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1964-03-14	granit rapakivi
7.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1996-07-12	
8.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1996-07-12	
9.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1996-07-12	
10.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1996-07-12	
11.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1996-07-12	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Opis pomnika
12.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1996-07-12	
13.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1996-07-12	
14.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	
15.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	
16.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	grupa 3 dębów, obiekt 3 ma złamany konar
17.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	grupa 2 dębów, obiekt 1 to drzewo zamierające, odłamane konary
18.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	Głazowisko około 7000 głazów narzutowych na powierzchni 7 ha, kamienie porośnięte mchem i trawą
19.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	
20.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	
21.	Głaz Dziewiszewski	1977-01-01	granit
22.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1985-06-18	
23.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2002-01-11	Aleja 6 dębów
24.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2002-01-11	granit
25.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2002-01-11	granit
26.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2002-01-11	granit
27.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2002-01-11	granit
28.	1: Franciszek, 2: Bolesław	2004-10-14	grupa 2 modrzewi, w akcie prawnym błędnie określone jako dęby
29.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2004-10-14	
30.	Dąb Anny	2002-01-11	suche konary, suche gałęzie, obiekt zamierający
31.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2009-07-08	
32.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2009-07-08	
33.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2009-07-08	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Opis pomnika
34.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2009-07-08	
35.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2009-07-08	nieznaczne ubytki w pniu
36.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1953-09-15	nr rej. 138
37.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	obwód: 1080 cm, wysokość: 2 m
38.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	obwód: 810 cm, wysokość: 1,4 m
39.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1949-04-07	
40.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1980-03-12	lp. 20 z załącznika 1980 r.
41.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1980-03-12	lp. 23 z załącznika 1980 r.
42.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1993-02-12	lp. 31 z załącznika 1993 r.
43.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1993-02-12	lp. 32 z załącznika z 1993 r.
44.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1993-02-12	lp. 33 z załącznika z 1993 r.
45.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1994-04-28	lp. 18 z załącznika z 1994 r.
46.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1994-04-28	lp. 19 z załącznika z 1994 r.
47.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1994-04-28	lp. 20 z załącznika z 1994 r.
48.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1994-04-28	lp. 22 z załącznika z 1994 r.
49.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1994-04-28	lp. 25 z załącznika z 1994 r.
50.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1998-12-14	lp. 46 z załącznika z 1998 r.
51.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1998-12-14	lp. 47 z załącznika
52.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1998-12-14	lp. 49 z załącznika z 1998 r.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Opis pomnika
53.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1998-12-14	lp. 50 z załącznika z 1998 r.
54.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2014-12-27	dziuple, ślady po uderzeniu pioruna schnące konary
55.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	suche konary, suche gałęzie, obiekt martwy
56.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1963-07-25	
57.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2004-10-14	
58.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2002-01-11	drzewo martwe
59.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1952-12-29	
60.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1977-01-01	
61.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1978-11-04	wiek ok. 200 lat, dziuple
62.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1978-11-04	wiek ok. 200 lat
63.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1978-11-04	wiek ok. 200 lat, dziuple
64.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1998-12-14	Aleja 8 dębów, obiekt 5 ma uszkodzoną korę pnia
65.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1998-12-14	
66.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1998-12-14	
67.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2002-01-11	2002-01-11
68.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2004-10-14	Grupa 3 sosen - 2 czarne, 1 pospolita o osobliwym kształcie korony
69.	nie nadano nazwy w akcie prawny	2011-11-29	Pochodzenie odroślowe posiadające 11 pni wyrastających z jednej szyi korzeniowej, tworząc formę kielichowatego olbrzymiego krzewu.
70.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1994-04-28	lp. 23 z załącznika z 1994 r.
71.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1998-12-14	lp. 48 z załącznika z 1998 r.
72.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1953-09-15	nr rej. 139

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Opis pomnika
73.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1993-02-12	lp. 34 z załącznika z 1993 r.
74.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1993-02-12	lp. 35 w załączniku
75.	nie nadano nazwy w akcie prawny	1953-09-15	

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody dostępny na stronie: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/osystemie.jsf>

Użytki ekologiczne

Tabela 42 Użytki ekologiczne na terenie powiatu giżyckiego

1.	Wilkasy	1994-06-06	41,59	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	ochrona miejsca występowania raka błotnego <i>Astacus leptodactylus</i>
2.	Ostoja bioróżnorodności w Puszczy Boreckiej	2012-05-12	27,8700	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	zachowanie bioróżnorodności ekosystemu
3.	Jezioro Salpik	1995-02-13	228,0700	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	zachowanie ostoi wielu rzadkich gatunków ptaków wodno-błotnych
4.	Niezagospodarowane wyspy na jeziorach	1993-04-26	376,0000	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk
5.	Bagno Nietlice	1993-01-15	512, 5000	bagno	bagna stanowiące zlotowisko żurawi i gęsi

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody dostępny na stronie: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/osystemie.jsf>

Obszary Natura 2000

Obszary Natura 2000 to najmłodsza z form ochrony przyrody, wprowadzona w 2004 r. w Polsce jako jeden z obowiązków związanych z przystąpieniem naszego kraju do Unii Europejskiej. Głównym celem funkcjonowania Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Drugim jej celem jest ochrona różnorodności biologicznej. Podstawą programu Natura 2000 są dwie unijne dyrektywy – **dyrektywa ptasia**, przyjęta w 1979 r. (dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa), a następnie zastąpiona dyrektywą z 2009 r. (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa) oraz **dyrektywa siedliskowa** (habitatowa) z 1992 r. (dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).

Dyrektywa ptasia określa kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem natomiast Dyrektywa siedliskowa ustala zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO)
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Obszary specjalnej ochrony ptaków są wyznaczane do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków. Określane są indywidualnie przez każde państwo, w oparciu o zidentyfikowane kryteria. Komisja Europejska sprawdza czy krajowa sieć obszarów uwzględnia wszystkie istotne ostoje ptaków w danym kraju oraz czy wyznaczone obszary stanowią spójną całość.

W przypadku specjalnych obszarów ochrony siedlisk, każde państwo członkowskie opracowuje i przedstawia Komisji Europejskiej listę leżących na jego terytorium obszarów najcenniejszych pod względem przyrodniczym oraz odpowiadających gatunkowo i siedliskowo wymogom zawartym w Dyrektywie siedliskowej. Po przedłożeniu listy, obszary są przyporządkowywane regionom biogeograficznym i selekcjonowane, a następnie wartościowane. Kluczowym elementem tej procedury jest Seminarium Biogeograficzne, podczas którego ocenia się kompletność sieci dla każdego z gatunków i siedlisk będących przedmiotami ochrony. Następnie Komisja Europejska zatwierdza w drodze decyzji obszary jako "obszary mające znaczenie dla Wspólnoty - OZW" (Site of Community Importance - SCI). Od tego momentu uzyskują one status obszarów Natura 2000. Kraje członkowskie w ciągu sześciu lat od decyzji Komisji zobowiązane są do wyznaczenia tych ostoi jako specjalne obszary ochrony.

Tabela 43 Obszary Natura 2000 na terenie powiatu giżyckiego

Lp.	Nazwa	Kod obszaru	Powierzchnia [ha]	Charakterystyka
1.	Bagna Nietlickie	PLB28000	4080,76	Jest to torfowisko niskie (efekt osuszenia znajdującego się tu niegdyś jeziora Wąż) z systemem rowów melioracyj-

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Nazwa	Kod obszaru	Powierzchnia [ha]	Charakterystyka
				ných, otoczone lasami brzozowymi, bagiennymi olszynami, pasem szuwarów i łąk ekstensywnie użytkowanych (łąki kośne, pastwiska). Obszar pokryty jest przez turzycowiska, trzcinowiska oraz zarośla wierzbowe. Ostoja jest odwadniana przez rzekę Wężówkę.
2.	Jezioro Dobskie	PLB280012	6985,25	Duże, mezotroficzne jezioro z 4 wyspami, usytuowane w krajobrazie morenowym. Wyspy porośnięte są lasem liściastym. Jezioro otaczają łąki i pola uprawne, tylko od południa przylega kompleks leśny. Można tu spotkać wiele ciekawych głązów narzutowych.
3.	Mazurskie Bagna	PLH280054	1569,32	Ostoja Mazurskie Bagna składa się z trzech odrębnych obszarów położonych w stosunkowo niewielkiej od siebie odległości. W północno-zachodniej części ostoi znajduje się tzw. „zielone bagno” z żywymi torfowiskami wysokimi z roślinnością torfotwórczą. Centralną część ostoi stanowi rezerwat przyrody „Nietlickie Bagno” z jednym z największych i najlepiej zachowanych torfowisk w regionie. Trzecią część Ostoi (południową) stanowi rezerwat przyrody „Jezioro koło Drozdowa” z ekosystemami różnych torfowisk. Ostoja pokrywa się z OSOP Bagna Nietlickie PLB280001.
4.	Ostoja Borecka	PLH280016	25340,14	Duży kompleks leśny z udziałem drzewostanów liściastych, ze znaczącą domieszką świerka. Drzewostany mają charakter naturalny, część z nich osiągnęła wiek powyżej 150 lat. Silnie zróżnicowana rzeźba terenu (znaczne deniwelacje) została ukształtowana w okresie zlodowacenia. Miejsca położone w obniżeniach pokrywają bagienne typy lasu lub otwarte trzęsawiska. Teren poprzecinany jest licznymi strumieniami i obfituje w małe zbiorniki wodne. Ostoja obejmuje też kompleks jezior (jedno z największych to łaśno).

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Nazwa	Kod obszaru	Powierzchnia [ha]	Charakterystyka
				W południowo-zachodniej części ostoi znajduje się jezioro Żabinek położone w kotlinie eworsyjnym, z dnem porośniętym łąkami ramienicowymi. Liczne śródleśne łąki są silnie wilgotne.
5.	Ostoja Północnomazurska	PLH280045	14573,01	<p>Obszar tworzą przede wszystkim jeziora - jezioro Mamry, a właściwie system kilku jezior (Mamry Północne, Kirsajno, Dargin, Dobskie, Kisajno) oraz jezioro Dejguny i kilka małych zbiorników wodnych. Jezioro Mamry należy do największych jezior w Polsce, ponieważ jego objętość (920 200,0 tys. m³) jest większa od jeziora Śniardwy (660 211,8 tys. m³), należy również do bardzo głębokich (43,8 m). System jeziora Mamry należy do jednego z czterech systemów jeziornych wyróżnionych w zlewni Wielkich Jezior Mazurskich. System ten połączono w XIX wieku z systemem jeziora Śniardwy dzięki wybudowaniu kanałów żeglugowych łączących je poprzez jeziora: Łagodne, Sztynorckie i Tałtowisko do jeziora Tałty-Ryńskie. System jeziora Mamry i pozostałe zbiorniki należą do dorzecza rzeki Węgorapy -Pregoły (615 km²), natomiast pozostałe jeziora Wielkich Jezior Mazurskich odprowadzają wody do zlewni rzeki Pisy - Narwi (3030 km²). Teren zlewni jezior leżących w ostoi utworzony został pod wpływem działania lodowca skandynawskiego (fazy pomorskiej). Całość leży w obrębie moreny pagórkowatej (jezioro Mamry powstało dzięki morenie dennej). Morena ta ciągnie się pasem od północnego wschodu na południowy zachód. Charakteryzuje się ona występowaniem niezbyt wysokich, lecz często stromych pagórków.</p>

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Nazwa	Kod obszaru	Powierzchnia [ha]	Charakterystyka
6.	Puszcza Borecka	PLB280006	18962.76	<p>Obszar obejmuje zwarty kompleks leśny Puszczy Boreckiej, w skład którego wchodzi lasy liściaste i mieszane o bardzo zróżnicowanym typie siedliskowym. Duże przestrzenie zajmują drzewostany świerkowe rosnące na siedlisku lasowym. Rzeźba terenu jest mocno zróżnicowana, obniżenia zajęte są przez bagniste typy lasu lub przez otwarte mokradła. do rzeki Gołdapi oraz należące do zlewni Wielkich Jezior Mazurskich. Puszcę odwadniają liczne rzeczki w większości należące do zlewni rzeki Ełk, dopływu Biebrzy i tylko niewielki jej obszar jest odwadniany przez cieki wpadające.</p> <p>Na obszarze puszczy znajduje się wiele drobnych zbiorników wodnych i kilka niewielkich jezior; na jej południowo-wschodnim skraju znajduje się zespół jezior z których największym jest jezioro Łaśno. W puszczy znajduje się wiele śródleśnych łąk, niektóre z nich są silnie zawilgocone. Szereg drzewostanów puszczańskich ma naturalny charakter.</p>

Źródło: Wyszukiwarka obszarów Natura 2000 na stronie: <http://natura2000.gdos.gov.pl/wyszukiwarka-n2k>

4.9.2. Lasy

Tabela 44 Powierzchnia lasów w powiecie giżyckim w 2018 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	Lasy publiczne				Lasy prywatne
		Razem	w tym		Własność gmin	
			Własność Skarbu Państwa			
			Razem	w tym Zarządzie Lasów Państwowych		
w ha						
Powiat Giżycki	29 258,4	27 093,4	27 005,8	26 920,0	76,4	2 165,0
Gmina Miejska Giżycko	109,8	75,8	23,5	23,5	41,0	34,0

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Wyszczególnienie	Ogółem	Lasy publiczne				Lasy prywatne
		Razem	w tym		Własność gmin	
			Własność Skarbu Państwa			
			Razem	w tym Zarządzie Lasów Państwowych		
w ha						
Gmina miejsko – wiejska Ryn	5 067,0	4 657,0	4 654,5	4 646,9	2,5	410,0
w tym miasto Ryn	-	-	-	-	-	-
Gmina Giżycko	4 793,2	4 218,2	4 200,1	4 171,8	18,1	575,0
Gmina Kruklanki	11 019,4	10 814,4	10 811,0	10 809,5	3,4	205,0
Gmina Miłki	2 968,5	2 531,5	2 526,6	2 504,3	4,9	437,0
Gminy Wydminy	5 300,6	4 796,6	4 790,1	4 764,0	6,5	504,0

Źródło: <https://olsztyn.stat.gov.pl/>. Publikacja „Województwo Warmińsko-Mazurskie. Podregiony, Powiaty, Gminy”

Lasy stanowią 26,1 % obszaru powiatu (GUS, stan na 31.12.2018 r.).

Głównym celem Krajowego Programu Zwiększania Lesistości (KPZL) - programu opracowanego przez Instytut Badawczy Leśnictwa na zlecenie Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa jest stworzenie warunków do zwiększenia lesistości Polski do 30% w 2020 r. i 33% w 2050 roku, zapewnienie optymalnego przestrzennie-czasowego rozmieszczenia zalesień oraz ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz preferencji zalesieniowych gmin. Powiat giżycki zbliża się do wymogu KPZL na rok 2020, a osiągnięcie wymogu na 2050 rok nie jest zagrożone.

Tabela 45 Grunty nieleśne zalesione i przeznaczone do zalesienia w 2018 roku

Wyszczególnienie	Zalesienia gruntów nieleśnych *				Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia [stan w dniu 31 XII]	
	Ogółem	Publiczne		Prywatne	Razem	w tym Zarządzie Lasów Państwowych
		Razem	w tym Zarządzie Lasów Państwowych			
	[ha]					
Powiat Giżycki	5,17	-	-	5,17	0,82	0,82
Gmina Miejska Giżycko	-	-	-	-	-	-

Wyszczególnienie	Zalesienia gruntów nieleśnych *				Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia [stan w dniu 31 XII]	
	Ogółem	Publiczne		Prywatne	Razem	w tym Zarządzie Lasów Państwowych
		Razem	w tym Zarządzie Lasów Państwowych			
[ha]						
Gmina miejsko-wiejska Ryn	-	-	-	-	-	-
w tym miasto Ryn	-	-	-	-	-	-
Gmina Giżycko	-	-	-	-	-	-
Gmina Kruklanki	0,84	-	-	0,84	0,82	0,82
Gmina Miłki	-	-	-	-	-	-
Gminy Wydminy	4,33	-	-	4,33	-	-

* Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego

Źródło: [https://olsztyn.stat.gov.pl/Publikacja „Województwo Warmińsko-Mazurskie. Podregiony, Powiaty, Gminy”](https://olsztyn.stat.gov.pl/Publikacja_„Województwo_Warmińsko-Mazurskie_Podregiony_Powiaty_Gminy”)

Na terenie Powiatu działają dwa Nadleśnictwa:

- Nadleśnictwo Giżycko z siedzibą w Giżycku
- Nadleśnictwo Borki z siedzibą w Kruklankach.

Nadleśnictwo Giżycko z siedzibą w Giżycku

Dominującymi typami siedliskowymi lasu w Nadleśnictwie Giżycko są: lasy mieszane: świeży (LMsw)- 36,73% i bory: świeży (Bsw) - 24,06%.

Ze względu na strukturę troficzną siedliska dzielimy na:

- bory: świeży (Bsw), wilgotny (Bw) i bagienny (Bb) – 1,78% (394,43 ha)
- bory mieszane: świeży (BMsw), wilgotny (BMw), bagienny (BMb) – 25,22% (5 618,73 ha)
- lasy mieszane: świeży (LMsw), wilgotny (LMw), bagienny (LMb)– 44,09% (9 825,13 ha)
- lasy (świeży (Lsw), wilgotny (Lw), bagienny czyli ols (Ol), bagienny czyli ols jesionowy (OIJ) – 28,91% (6 443,46 ha).

Przyjmując za kryterium strukturę wilgotnościową, wyróżniamy:

- siedliska świeże (Bsw, BMsw, LMsw, Lsw) – 80,75% powierzchni (17 992,31 ha)
- siedliska wilgotne (Bw, BMw, LMw, Lw) – 3,76% powierzchni (835,76 ha)
- siedliska bagienne i łęgowe (Bb, BMb, LMb, Ol, OIJ) – 15,49% powierzchni (3 453,68 ha).

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Giżycko jest sosna zajmująca 54,01% powierzchni wszystkich drzewostanów. Kolejnymi znaczącymi gatunkami są: brzoza (16,53% powierzchni), olsza (11,23%) oraz świerk (10,14%). Drzewostany iglaste zajmują łącznie 13 582,36 ha (64,38%), liściaste (głównie brzoza, olsza i dąb) 7 636,70 ha (35,62%).

Nadleśnictwo Borki z siedzibą w Kruklankach

Powierzchnia zarządzana przez Nadleśnictwo wynosi niespełna 26 tys. ha (łącznie z gruntami we współwłasności) i charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem kompleksów leśnych. Nadleśnictwo Borki obejmuje południową i zachodnią część Puszczy Boreckiej (obręby Borki i Przerwanki) i lasy położone wokół Jeziora Mamry oraz lasy położone na północy, graniczące z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej (obręb Węgorzewo). Od strony północno-wschodniej i wschodniej graniczy z Nadleśnictwem Czerwony Dwór, od strony południowo-wschodniej z Nadleśnictwem Olecko i Ełk, od strony południowej z Nadleśnictwem Giżycko, zaś od strony zachodniej z Nadleśnictwem Srokowo (RDLP Olsztyn). Źródło: <http://www.gizycko.bialystok.lasy.gov.pl>

Nadzór na gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 6, ze zm.).

Plan Urządzenia Lasu (PUL) jest podstawowym dokumentem sporządzanym dla każdego nadleśnictwa na okres 10 lat. Zawiera on szczegółowe informacje o aktualnym stanie lasu oraz o formie i zakresie prowadzenia gospodarki leśnej na całe 10 -letnie.

W 2014 roku zostały opracowane uproszczone plany urządzania lasów (UPUL) oraz inwentaryzacji stanu lasów (ISL) na terenie gmin Giżycko oraz Wydminy:

- **Giżycko** - 19 ISL (powierzchnia lasów: 404,7144 ha) oraz 4 UPUL dla obrębów: Antonowo, Pieczonki, Sołdany i Wilkasy (powierzchnia lasów: 114,7639 ha);
- **Wydminy** - 19 ISL (powierzchnia lasów: 384,7402 ha) oraz 3 UPUL dla obrębów: Malinka, Orłowo i Siemionki (powierzchnia lasów: 118,8591 ha).

W 2015 roku zostały opracowane uproszczone plany urządzania lasów (UPUL) oraz inwentaryzacji stanu lasów (ISL) na niżej wymienionych terenach:

- Gmina Miłki - powierzchnia lasów: 441,1 ha
- Gmina Kruklanki - powierzchnia lasów: 203 ha
- Gmina Ryn- powierzchnia lasów: 331,3ha
- Miasto Giżycko - powierzchnia lasów: 63 ha
- Miasto Ryn - powierzchnia lasów: 0,22 ha

Ogółem: 1039,32 ha.

4.9.3. Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Zmiany klimatu postępują tak szybko, że wiele gatunków roślin i zwierząt nie jest w stanie się do nich przystosować.

Jeśli średnia temperatura na świecie w dalszym ciągu będzie rosła w sposób niekontrolowany, niektórym gatunkom roślin i zwierząt będzie grozić wyginięcie.

Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków - gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych - obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki.

4.9.4. Analiza SWOT

Ochrona przyrody		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - wysoka atrakcyjność przyrodnicza i turystyczna - istnienie obszarów chronionych - ochrona bioróżnorodności środowiska leśnego i obszarów objętych ochroną - walory kulturowe, w tym występujące na terenie powiatu zabytki 	<ul style="list-style-type: none"> - nasilająca się presja turystyki na środowisko - deficyt w zakresie zintegrowanych tras i ścieżek rowerowych

Ochrona przyrody		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - rosnąca świadomość społeczeństwa w sferze ekologii - tworzenie ścieżek i szlaków ekologicznych zwiększy atrakcyjność istniejących i projektowanych form ochrony przyrody dla turystów - korzystne położenie geograficzne - przeciwdziałanie kłusownictwu - dokarmianie zwierząt, zwłaszcza w porze zimowej - zabiegi pielęgnacyjne - rozbudowa infrastruktury technicznej i turystycznej służącej ochronie przyrody - ograniczenie zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza pochodzących ze źródeł lokalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - wycinka drzew przy terenach komunikacyjnych - zanieczyszczenie środowiska odpadami trafiającymi do niego w sposób niekontrolowany - pożary lasów - kłusownictwo - szkodniki oraz pasożyty drzew - czynniki atmosferyczne - niebezpieczeństwo nasilania się różnic między ochroną środowiska a strategicznym dla regionu rozwojem społeczno-gospodarczym (konflikty w zakresie powstawania przedsięwzięć na obszarach chronionych) - zanieczyszczenie środowiska - (powietrza, gleb, wód)

Ochrona przyrody		
Czynniki zewnętrzne	SZANSE	ZAGROŻENIA
		- dialog społeczny w zakresie gospodarki leśnej

4.10. Zagrożenia poważnymi awariami

4.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z art. 3 pkt. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.) poważną awarią określa się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Organem właściwym do realizacji zadań Ministra Środowiska w sprawach przeciwdziałania poważnym awariom, transgranicznym skutkom awarii przemysłowych oraz awaryjnym zanieczyszczeniom wód granicznych jest Główny Inspektor Ochrony Środowiska (art. 271b ustawy Prawo ochrony środowiska).

Zgodnie z art. 29 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20 lipca 1991 r. (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1355, ze zm.) do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy:

- kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii
- badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska;
- prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska.

Obowiązki związane z awariami przemysłowymi spoczywają głównie na prowadzącym zakład o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także wojewodzie. Zakłady takie zazwyczaj przynoszą wiele korzyści dla lokalnej społeczności, zapewniają zatrudnienie, utrzymanie, są motorem rozwoju i wspierają inicjatywy społeczne. Jednakże z uwagi na charakter prowadzonej działalności, są także źródłem potencjalnego zagrożenia.

Na terenie powiatu giżyckiego według stanu na 2020 rok nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (ZZR) lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (ZDR). Nie istnieje zatem ze strony istniejących zakładów zwiększone bądź duże ryzyko zagrożenia awarią przemysłową.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Na terenie powiatu giżyckiego nie wystąpiły także w ostatnich latach zdarzenia o znamionach poważnych awarii mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Źródłem potencjalnych awarii na terenie powiatu może być jednak drogowy transport materiałów niebezpiecznych. W wyniku dużego i stale rosnącego natężenia przewozów materiałów, stanu technicznego dróg oraz niejednokrotnie fatalnego stanu technicznego taboru ciężarowego rośnie ryzyko zagrożenia produktami ropopochodnymi dla gleb i wód. Materiały niebezpieczne mogą być przewożone przez teren powiatu głównie drogami krajowymi nr 63 i 59, a także drogami wojewódzkimi. Należy pamiętać także o tym, iż paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie występują stacje paliw płynnych. Dlatego też potencjalnymi obszarami narażonymi na wystąpienie awarii transportowych są tereny położone bezpośrednio przy ww. drogach.

Zagrożenie pożarowe stanowią zbiorniki paliw płynnych znajdujące się na stacjach paliw zlokalizowanych na terenie powiatu. Jeśli wystąpi pożar i wybuch zbiorników niezbędna będzie ewakuacja zamieszkałej w pobliżu ludności oraz nastąpią utrudnienia komunikacyjne. Takie ryzyko określa się jako prawdopodobne.

W 2016 roku wystąpiły dwa poważne zdarzenia na terenie powiatu, pierwsze na początku stycznia tj. katastrofa kolejowa w Węzówce: w składzie 31 cystern z żywicą mocznikową nastąpiło rozerwanie zestawu, 4 cysterny uległy rozszczelnieniu i nastąpił spory wyciek. Drugie zdarzenie pod koniec 2016 roku to pożar hali produkcyjnej firmy Trans-Żwir o powierzchni 1800 m². Straty szacowane są na około 4,5 mln zł.

Źródło: Sprawozdanie Starosty Giżyckiego z dnia 10 stycznia 2018 r. z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku za rok 2017 (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 6 marca 2018 r. poz. 1078)

Dnia 10.04.2018 r. w Miłkach na stacji paliw nastąpiło intensywne uwolnienie gazu LPG z podziemnego zbiornika o pojemności 4850 litrów napełnionego w 85 %. W trakcie prowadzonych działań i oceny stanu technicznego zbiornika postanowiono „zakołkować” zawór bezpieczeństwa zbiorników, bowiem z ustaleń wynikało, że jego nieszczelność jest przyczyną całego zdarzenia. Zawór uszczelniono i wydano zakaz użytkowania zbiornika do czasu przyjazdu inspektorów z Urzędu Dozoru Technicznego i firmy serwisowej do zbiornika. **Źródło:**<http://www.straz.gizycko.pl/>.

Na terenie powiatu znajduje się jeden zakład posiadający w swoich instalacjach toksyczny czynnik jakim jest amoniak. Do wycieku substancji może dojść w wyniku rozszczelnienia się aparatury. Strefa z zagrożeniem śmiertelnym ogranicza się do pomieszczeń zakładów. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Giżycku w instalacji chłodniczej posiada 1492 kg amoniaku. Na wypadek rozszczelnienia instalacji amoniakalnej opracowana jest „Instrukcja organizacji akcji ratowniczej i postępowania w przypadku wycieku amoniaku”.

Instrukcja określa zasady organizacji i prowadzenia akcji ratowniczej w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych zagrażających bezpieczeństwu ludzi oraz stanowiących zagrożenie dla produktów przemysłu mleczarskiego i środowiska naturalnego. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Giżycku jest zobowiązana do bieżącej aktualizacji Instrukcji w porozumieniu z Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Giżycku oraz przekazywania do Delegatury WIOŚ w Giżycku.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Na terenie powiatu działa Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Giżycku, którego zadaniem jest m.in.:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze
- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum.

Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego sporządzany jest zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1398, ze zm.). Plan zarządzania kryzysowego podlega systematycznej aktualizacji, nie rzadziej niż raz na dwa lata.

Bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych biorą jednostki straży pożarnej. Na terenie powiatu giżyckiego działa Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Giżycku (KP PSP) oraz 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP). KP PSP i 8 jednostek OSP funkcjonują w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG). Pozostałe 2 jednostki OSP działają poza tym systemem. Jednostki włączone w (KSRG) wyposażone są w system selektywnego alarmowania, którego zastosowanie znacznie skraca czas wyjazdu do zdarzenia.

OSP w KSRG: Jeziorowskie, Kamionka, Kruklanki, Miłki, Ryn, Spytkowo, Sterławki Wielkie, Wydminy.

OSP poza KSRG: Rydzewo, Marcinowa Wola.

4.10.2. Analiza SWOT

Zagrożenie poważnymi awariami		
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - brak na terenie powiatu zakładów o dużym ryzyku (ZDR) i zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) mogących stanowić przyczynę powstania poważnej awarii - funkcjonowanie Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Giżycku - współpraca służb mundurowych w przeciwdziałaniu poważnych awarii: OSK, KP PSP w Giżycku, Policja - niewielka odległość od ośrodków posiadających jednostki PSP - funkcjonowanie KSRG - finansowanie działalności OSP	<ul style="list-style-type: none"> - niedoinwestowanie sfery zarządzania kryzysowego umożliwiające gotowość na zagrożenia, katastrofy i klęski żywiołowe - transport substancji niebezpiecznych po głównych drogach powiatu - ryzyko rozlewów paliw płynnych i nawozów ze statków i barek oraz dystrybutora paliw

Zagrożenie poważnymi awariami		
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie zagrożenia wypadkowego i pożarowego poprzez remonty i modernizację budynków oraz dróg - zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii - opracowywanie przez prowadzących zakłady przemysłowe planów operacyjno-ratowniczych 	<ul style="list-style-type: none"> - zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia) - lokalne podtopienia spowodowane brakiem konserwacji urządzeń melioracji szczegółowej i podstawowej oraz cyklicznej regulacji koryt rzek

5. EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.) z wykonania programu organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie powiatu.

Dla dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015 został sporządzony jeden raport obejmujący zadania zrealizowane w okresie 2008-2011.

Ocenę – raport z dotychczasowej polityki ochrony środowiska za lata 2008 -2011 z podaniem jednostek realizujących, źródeł finansowania stanowi [Załącznik 1](#) do programu. Układ tematyczny oceny – raportu odpowiada układowi harmonogramu realizacji programu na lata 2008-2011 stanowiącego załącznik nr 1 do Programu Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015.

Wymienione w raporcie cele realizowane były poprzez działania o charakterze inwestycyjnym i nieinwestycyjnym, prowadzące do eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko i przeciwdziałaniu powstawania nowych uciążliwości.

6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

Zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska, wyznaczono 10 obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakość powietrza
2. Zagrożenia hałasem
3. Pola elektromagnetyczne
4. Gospodarowanie wodami
5. Gospodarka wodno-ściekowa
6. Zasoby geologiczne
7. Gleby
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
9. Zasoby przyrodnicze
10. Zagrożenia poważnymi awariami

w ramach, których wyznaczono ... cele. Cele te mają służyć planowemu prowadzeniu działań w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatu giżyckiego w kolejnych latach. Realizacji tych założeń posłużą działania podejmowane w .... kierunkach interwencji. Łącznie wyznaczono .... zadań.

Cele niniejszego programu zostały wyznaczone na podstawie:

- zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska
- możliwości finansowych powiatu
- celów dokumentów wyższego szczebla (poziom wojewódzki i krajowy)
- celów dokumentów lokalnych.

W programie określono cele w oparciu o zasadę SMART, zgodnie z którą wyznaczone cele powinny być skonkretyzowane (określone możliwie konkretnie), mierzalne (z przypisanymi wskaźnikami), akceptowalne (akceptowane przez osoby pracujące na rzecz ich osiągnięcia), realne (możliwe do osiągnięcia), terminowe (z przypisanymi terminami).

W programie obszar interwencji związany z gospodarką odpadami przedstawiono w sposób ogólny, szczegółowe informacje znajdują się w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2016-2022.

Należy również zaznaczyć, że w obrębie wyznaczonych obszarów interwencji określono także zagadnienia o charakterze horyzontalnym, tj. adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukację ekologiczną i monitoring środowiska.

Część celów, kierunków i zadań wyznaczonych w ramach poszczególnych obszarów ma charakter synergiczny. Realizacja zadań wyznaczonych w obrębie jednego obszaru, może się przyczynić do zaspokojenia potrzeb, czy też poprawy stanu środowiska w obrębie innego komponentu.

W ramach programu Starostwo Powiatowe realizować będzie również zadania o charakterze organizacyjno-prawnym oraz promocyjnym i edukacyjnym.

Zadania monitorowane realizowane będą przez powiat i jego jednostki organizacyjne, organy administracji państwowej, służby i inspekcje.

Cele, kierunki interwencji oraz zadania - zestawienie zbiorcze stanowi [Załącznik 2](#) do programu.

Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem stanowi [Załącznik 3](#) do programu.

Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem stanowi [Załącznik 4](#) do programu.

PODSUMOWANIE

Tabela 46 Cele i kierunki interwencji

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Poprawa i utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z systemów grzewczych
			Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
			Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii
			Monitoring stanu jakości powietrza
			Zmniejszenie zapotrzebowania na energię
			Ograniczenie zagrożenia i adaptacja do zmian klimatu
			Zrównoważony rozwój energetyczny powiatu
			Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Poprawa klimatu akustycznego	Ograniczenie hałasu
			Przeciwdziałanie powstawaniu hałasu instalacyjnego
			Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego
3.	POLA ELEKTROMAGNETY- CZNE	Zapobieganie ponadnormatywnej emisji pól elektromagnetycznych	Zmniejszanie narażenia mieszkańców na ponadnormatywny poziom pól elektromagnetycznych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Ochrona wód i ziemi Poprawa jakości i ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych
			Racjonalna gospodarka żywymi zasobami wód
			Utrzymanie i regulacja wód i ich brzegów, tudzież ochrona od powodzi
			Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych
			Ochrona zasobów wodnych
			Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych
		Ochrona przed niedoborami wody i powodziami	Ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych
	Zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb gospodarki		
	Ograniczenie zużycia wody	Oszczędne gospodarowanie wodą	
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności	Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia
			Zaopatrzenie ludności w wodę
		Ograniczenie zużycia wody	Oszczędne gospodarowanie wodą
		Ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem ściekami	Ograniczenie strat wody związane z przesyłem
			Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków
	Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych		

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin	Ochrona zasobów geologicznych
			Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi
			Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobycia kopalin
			Nadzór nad zasobami kopalin
7.	GLEBY	Ochrona i właściwe użytkowanie gleb	Ograniczenie emisji szkodliwych substancji do wód i do ziemi
			Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi oraz ograniczenie zanieczyszczenia gleb
			Zapobieganie degradacji powierzchni ziemi
			Ochrona gleb użytkowanych rolniczo
			Ochrona przed osuwiskami
			Ochrona gleb
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Racjonalne gospodarowanie odpadami	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów
			Aktywizacja mieszkańców powiatu w działania mające na celu właściwe gospodarowanie odpadami
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Zapewnienie spójności przestrzeni przyrodniczej powiatu	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo
			Zachowanie ciągłości terytorialnej i spójności ekologicznej przestrzeni przyrodniczej i zapobieganie jej fragmentacji
		Doskonalenie planowania i realizacja zadań ochronnych	Utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych
			Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu
		Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Aktywizacja mieszkańców powiatu w działania na rzecz ochrony przyrody	Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Zapobieganie ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i minimalizacja ich skutków	Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od jednostek

Koszty realizacji zadań zostały oszacowane na podstawie informacji przekazanych od jednostek samorządowych i innych jednostek publicznych. Należy pamiętać, że są to koszty jedynie orientacyjne i uzależnione w dużej mierze od uzyskanego dofinansowania ze środków zewnętrznych, a więc na przestrzeni lat mogą ulec zmianom.

Łącznie szacunkowe koszty na terenie powiatu, przeznaczone na realizację zadań w ramach Programu wyniosą .... mln zł. Największy udział środków finansowych przypada na obszar/y interwencji: ....

Tabela 47 Przybliżone koszty realizacji zamierzeń ujętych w programie (zadania własne i zadania monitorowane)

Lp.	Obszar interwencji	Kwota w [tys. zł]
1.	Ochrona klimatu i jakość powietrza	
2.	Zagrożenia hałasem	
3.	Pola elektromagnetyczne	
4.	Gospodarowanie wodami	
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	
6.	Zasoby geologiczne	
7.	Gleby	
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
9.	Zasoby przyrodnicze	
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	
SUMA		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od jednostek

W ramach zadań własnych powiatu określono ... zadań. Większość z nich dotyczy działań o charakterze prawno - organizacyjnym.

Część zadań dotyczy działań edukacyjnych. Większość zadań własnych ma być realizowana w ramach bieżącej działalności, ze środków własnych samorządu powiatu.

Wpływy z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska stanowią dochody budżetu powiatu. Artykuł 277 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska stanowi - Wpływy z tytułu opłat i kar stanowią przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz dochody budżetów powiatów i budżetów gmin.

7. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Realizacja Programu Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027 jest działaniem ciągłym. Proces tworzenia i realizacji programu ochrony środowiska wymaga podjęcia wielu czynności, w tym współpracy z interesariuszami, opracowania treści dokumentu, zarządzania i monitorowania, raportowania oraz aktualizacji.

7.1. Współpraca z interesariuszami

Przygotowanie i opracowanie Programu Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 - 2023 z perspektywą do roku 2027 wymagało pozyskania danych i współpracy z wieloma interesariuszami.

Interesariuszami są wszystkie strony, które są zainteresowane wdrażaniem Programu, mają wpływ na jego realizację, a także odnoszą korzyści z jego wdrażania. Skuteczność realizacji tych działań w dużej mierze zależy od uczestnictwa w procesie realizacji różnych podmiotów, tzw. interesariuszy. Główne grupy interesariuszy to:

- władze powiatu przygotowujące i uchwalające program oraz oceniające efektywność jego realizacji
- urzędy gmin z terenu powiatu giżyckiego, jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, spółki gminne
- przedsiębiorstwa dostarczające media
- organizacje pozarządowe przyjmujące na siebie rolę pośredniczenia pomiędzy administracją i społeczeństwem
- podmioty gospodarcze, szczególnie te, które posiadają istotny wpływ na stan środowiska
- mieszkańcy powiatu jako beneficjenci i uczestnicy realizacji POŚ.

Podstawą do odniesienia sukcesu we wdrażaniu POŚ jest czynne współdziałanie ze wszystkimi interesariuszami, zbieranie ich opinii i wątpliwości oraz wypracowywanie działań w zakresie ochrony środowiska na lata 2020-2023.

Główna odpowiedzialność za realizację programu spoczywa na Zarządzie Powiatu, który składa Radzie Powiatu co dwa lat raporty z wykonania programu. Zarząd współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla wojewódzkiego oraz samorządami gminnymi, które dysponują instrumentarium wynikającym z ich kompetencji. Zarząd Powiatu nadzoruje wykonanie Programu poprzez Wydział Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Rolnictwa .

W procesie planowania został uwzględniony udział społeczeństwa, który polegał na konsultacjach umożliwiających zgłaszanie wniosków, uwag i opinii. Możliwość udziału społeczeństwa została zapewniona na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283, ze zm.).

7.2. Edukacja ekologiczna

Głównym celem edukacji ekologicznej jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Obowiązek włączenia problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju do programów nauczania wszystkich typów szkół i kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych został uwzględniony w art. 77 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.).

Na terenie powiatu giżyckiego funkcjonuje Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich (FOWJM), która jest ekologiczną organizacją pozarządową, działającą na obszarze Krainy Wielkich Jezior Mazurskich od roku 1991.

Od 2000 roku działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego Mazur z zakresu edukacji ekologicznej na rzecz kształtowania proekologicznych postaw społeczeństwa realizowane są w ramach przedsięwzięcia pod nazwą Mazurskie Centrum Edukacji Ekologicznej w Giżycku. Głównym celem Centrum jest prowadzenie i wspieranie na obszarach działania FOWJM przedsięwzięć z zakresu edukacji ekologicznej i aplikacja pomocy finansowej udzielanej na te cele przez podmioty lokalne oraz ponadlokalne. Cele te realizowane są przez zajęcia dydaktyczne – seminaria, wykłady, konferencje, szkolenia, kampanie i cykliczne akcje na rzecz środowiska lokalnego, konkursy o tematyce ekologicznej, prowadzenie i wzbogacanie zasobów bibliotek ekologicznych, współpracę z lokalnymi i regionalnymi mediami oraz udzielanie pomocy finansowej podmiotom (głównie placówkom oświatowym) z obszaru działania Centrum na programy i projekty z zakresu edukacji ekologicznej.

Fundacja ma też swoją nagrodę – Nagrodę „Zielonego Kaganka”. Jest to nagroda za wyjątkowe osiągnięcia w dziedzinie edukacji ekologicznej oraz za systematyczną pracę z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi na rzecz zrównoważonego rozwoju Warmii i Mazur. Organizacja od lat współpracuje z Powiatem Giżyckim przy wielu akcjach edukacyjnych: drzewko za makulaturę, konkursy i olimpiady ekologiczne dla dzieci i młodzieży, konferencje dla nauczycieli połączone z warsztatami dotyczącymi zakładania i pielęgnowania ogrodów przyшкоlnych, sprzątanie świata, itp.

Podejmowane są akcje i działania na rzecz aktywnej ochrony środowiska w regionie, upowszechniane informacje o jego walorach przyrodniczych i kulturowych na przykład trwająca od 8 lat akcja Drzewko za makulaturę, kampania „Wpłyn na czyste Mazury...”, Sprzątanie Świata, akcja „Poznajemy region Wielkich Jezior Mazurskich”, kampania „Cicho sza na jeziorach”, Ekopatrole, konkursy fotograficzne, warsztaty fotograficzne i filmowe „Człowiek i przyroda”, zajęcia edukacyjne w szkołach.

Mazurskie Centrum Edukacji Ekologicznej w Giżycku działające przy FOWJM korzysta m.in. z dotacji udzielanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Urząd Marszałkowski w Olsztynie, Starostwa Powiatowe Regionu WJM oraz gminy Regionu.

Prowadzeniem działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie powiatu giżyckiego zajmuje się Mazurski Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami (MZM-GO).

MZM-GO w ramach swoich celów statutowych zobowiązany jest realizacji zadań z zakresu edukacji ekologicznej wszystkich grup wiekowych mieszkańców gmin Związku.

Do najważniejszych działań edukacyjnych Związku można wyróżnić:

- Ekologiczny piknik organizowany na przełomie maja i czerwca pod nazwą „Mazurski Festyn Ekologiczny Eko-Logika”
- Liczne konkursy ekologiczne: „Rady na odpady” czy „Czarne punkty na zielonej mapie” i inne
- Audycje radiowe: „Cykliczny raport ekologiczny” „Naładuj się ekologicznie czyli to i owo o gospodarce odpadami” „Jesienno - Zimowe Porządki w Domowym Piecu” i inne
- Informacje prasowe i ulotki
- Biuletyn informacyjny pod nazwą „Błękitne Mazury” wydawany jako kwartalnik
- Spotkania informacyjne z mieszkańcami gmin Związku
- Mazurskie Warsztaty komunalne w ZUOK Spytkowo - "REKO-EKO".

7.3. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.) raport z wykonania programu Zarząd Powiatu przedkłada Radzie Powiatu. W raporcie zostaną przeanalizowane podejmowane działania i określony zostanie stan realizacji założonych celów. To pozwoli podsumować w połowie okresu obowiązywania tego dokumentu czy działanie idzie w dobrym kierunku, czy zadania są realizowane, gdzie ich realizacja jest na niskim poziomie.

POŚ jest zatem dokumentem, który w sposób stały będzie wspomagać ochronę środowiska na terenie powiatu giżyckiego, a także będzie stanowił podstawę do ubiegania się o dofinansowania na inwestycje z zakresu ochrony środowiska. Po przedstawieniu raportu Radzie Powiatu będzie skierowany do organu wykonawczego województwa.

7.4. Monitoring realizacji programu

POŚ przyjmuje się na czas do roku 2023. Na okres po 2023 roku będzie należało opracować nowy dokument bądź też zaktualizować dotychczasowy - zgodnie z kolejnymi krajowymi strategiami rozwoju obowiązującymi w obszarze środowiska.

Do prac nad opracowaniem programu powołano grupę roboczą, w skład której weszli przedstawiciele najważniejszych jednostek i instytucji zajmujących się ochroną środowiska, samorządów lokalnych. Poprzez wymianę informacji i konsultacje zostały zidentyfikowane problemy środowiska, określono cele i wskaźniki (mierniki efektów) realizacji programu oraz opracowano harmonogram działań.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w Programie zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring realizacji zadań własnych będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie powiatu (Tabela 48) oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w POŚ.

Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji Planu, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

W ramach działań monitoringowych i sprawozdawczych organ wykonawczy powiatu będzie oceniał stopień wdrożenia Programu oraz będzie sporządzał co 2 lata, w tym przygotowywał raport z jego wykonania. Wyniki dwuletniej oceny będą stanowiły podstawę do aktualizacji listy przedsięwzięć przyjętych w opracowaniu.

Dodatkowo w cyklach czteroletnich zostanie poddany ocenie stopień realizacji celów ekologicznych i kierunków działań.

Tabela 48 Wskaźniki realizacji POŚ

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
WSKAŹNIKI STANU ŚRODOWISKA						
Ochrona klimatu i jakość powietrza						
1.	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne – klasyfikacja strefy w której leży powiat	SO ₂ , NO ₂ , pył PM ₁₀ , pył PM _{2,5} , Pb, Ni, Cd, As, B(a)P, C ₆ H ₆ , CO, O ₃	Klasa C: PM ₁₀ , B(a)P (2018 r.)	GIOŚ	Poziom stężenie zanieczyszczeń nie przekraczający poziomu dopuszczalnego (klasa strefy A)	Poziom stężenie zanieczyszczeń nie przekraczający poziomu dopuszczalnego (klasa strefy A)
2.	Przekroczenie wartości poziomu celu długoterminowego Ozonu w strefie warmińsko - mazurskiej (w której położony jest powiat) - ochrona zdrowia, ochrona roślin	O ₃	Klasa D2 powyżej poziomu celu długoterminowego (2018 r.)	GIOŚ	Poziom stężenie ozonu nie przekraczający poziomu celu długoterminowego (klasa strefy D1)	Poziom stężenie ozonu nie przekraczający poziomu celu długoterminowego (klasa strefy D1)
3.	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych:	t/rok		GUS	↓	↓
	- pyłowych		60 (2018 r.)			

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
	- gazowych ogółem		40 749 (2018 r.)			
	- gazowych (bez dwutlenku węgla)		427 (2018 r.)			
4.	Modernizacja i remonty dróg powiatowych	m	4 824,00 m (2018 r.)	ZDP	Wg potrzeb	Wg potrzeb
5.	Długość ścieżek rowerowych	km	14,0	GUS	Wg potrzeb	Wg potrzeb
Zagrożenia hałasem						
1.	Miejsca gdzie poziom hałasu przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg WIOŚ	Punkty i obszary określone w POŚPH na drogach na terenie powiatu	WIOŚ	Nie występowanie miejsc z przekroczeniami	Nie występowanie miejsc z przekroczeniami
2.	Długość dróg powiatowych o nawierzchni twardej	km	278,90 (2018 r.)	GUS	↑	↑
3.	Długość dróg gminnych o nawierzchni twardej	km	114,40 (2018 r.)	GUS	↑	↑
Pola elektromagnetyczne						
1.	Miejsca gdzie poziom pól elektromagnetycznych przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg WIOŚ	Nie występują miejsca z przekroczeniami (2019 r.)	WIOŚ	Nie występowanie miejsc z przekroczeniami	Nie występowanie miejsc z przekroczeniami
2.	Informacje o instalacjach wytwarzających pole elektromagnetyczne,	szt.	38 (2019 r.)	Starosta	W zależności od złożonych zgłoszeń	W zależności od złożonych zgłoszeń

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
	objętych obowiązkiem zgłoszenia					
Gospodarowanie wodami						
1.	Jakość wód podziemnych	Wg obowiązującej klasyfikacji jakości wód podziemnych	¹ II/1450/1 Ryn – klasa II (wody dobrej jakości) (2019 r.)	PIG	Dobry	Osiągnięcie dobrego stanu wód i dobrego potencjału – Cele śródo-wiskowe wg planów zagospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy w zakresie Ramowej Dyrektywy Wodnej
2.	Stan wód powierzchniowych	Wg obowiązującej klasyfikacji	<p>Stan / potencjał ekologiczny:</p> <p>Jezioro Gołdopiwo -stan umiarkowany (2017 r.)</p> <p>Jezioro Kisajno – stan dobry (2017 r.)</p> <p>Jezioro Kruklin – stan słaby (2017 r.)</p> <p>Jezioro Pamer – stan dobry (2017 r.)</p> <p>Stan JCW:</p> <p>Jezioro Gołdopiwo –stan zły (2017 r.)</p> <p>Jezioro Kisajno – stan zły (2017 r.)</p>	PIG	Dobry	Osiągnięcie dobrego stanu wód i dobrego potencjału – Cele śródo-wiskowe wg planów zagospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy w zakresie Ramowej Dyrektywy Wodnej

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
			Jeziro Kruklin – stan zły (2017 r.)			
			Jeziro Pamer – stan zły (2017 r.)			
Gospodarka wodno-ściekowa						
1.	Długość sieci wodociągowej	km	806,3 (2018 r.)	GUS	↔ ↑	↑
2.	Odsetek ludności korzystającej z wodociągu	%	95,0 (2018 r.)	GUS	↑	↑
3.	Zużycie wody w przeliczeniu na mieszkańca	m ³ /rok	58,0	GUS	↔ ↓	↔ ↓
4.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	3295,7 (2018 r.)	GUS	↔ ↓	↔ ↓
5.	Zużycie wody na potrzeby przemysłu ogółem	dam ³	811 (2018 r.)	GUS	↔ ↓	↔ ↓
6.	Długość sieci kanalizacyjnej ogółem	km	536,7 (2018 r.)	GUS	↑	↑
7.	Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji	%	81,4 (2018 r.)	GUS	↑	↑
8.	Liczba oczyszczalni ścieków	szt.	4 (2018 r.)	GUS	↔	↔
9.	Liczba oczyszczalni przydomowych	szt.	296 (2018 r.)	GUS	↓	↓
10.	Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	1 907 (2018 r.)	GUS	↓	↓
11.	Odsetek Ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	87,5 (2018 r.)	GUS	↑	↑

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
12.	Nieoczyszczzone ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód lub do ziemi ogółem	dam ³	2 576,0 (2018 r.)	GUS	↓	↓
Zasoby geologiczne						
1.	Liczba zrehabilitowanych wyrobisk	szt.	2 (2018 r.)	Starosta	↑	↑
2.	Liczba złóż eksploatowanych na podstawie wydanych koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	szt.	22 (2018 r.)	Starosta	↔	↑
3.	Udokumentowane złoża kopalin pospolitych	tys. ton	55 105,0 (2018 r.)	Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2018	Wg potrzeb	Wg potrzeb
Gleby						
1.	Występowanie zanieczyszczeń gleb ponad wartości dopuszczalne ogółem	TAK / NIE	NIE (2015 r.)	WIOŚ	<dopuszczalne j	<dopuszczalnej
2.	Liczba zewidencjonowanych osuwisk	szt.	3	Starostwo Powiatowe	↔	↔

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
3.	Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na osuwiska w aktualizowanych dokumentach planistycznych	TAK/NIE	TAK (2019 r.)	Urzędy Gmin	↔	↔
4.	Powierzchnia użytków rolnych	ha	57 151,0 (2005 r.)	GUS	↓	↓
5.	Powierzchnia gruntów ornych	ha	38 095,0 (2010 r.)	GUS	↑	↑
6.	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji	ha	27,82 ha (2018 r.)	Starosta		
7.	Powierzchnia zrekultywowanych powierzchni w ciągu roku	ha	12,93 ha (2018 r.)	Starosta		
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
1.	Masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych w ciągu roku	Mg	15 514,58 (2018 r.)	GUS	↓	↓
	w tym ogółem na 1 mieszkańca	kg	273,0 (2018 r.)	GUS	↓	↓
2.	Masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych w ciągu roku	Mg	10 072,35 (2018 r.)	GUS	↓	↓
	w tym ogółem na 1 mieszkańca	kg	177,2 (2018 r.)	GUS	↓	↓

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
3.	Odpady wytworzone w ciągu roku	tys. t.	2,0 (2018 r.)	GUS	↓	↓
4.	Masa Zebranych selektywnie odpadów ogółem w ciągu roku	Mg	3 541,46 (2018 r.)	GUS	↑	↑
5.	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, z wyłączeniem innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne	%	Brak danych	Urzędy Gmin	50% wagowo – za każdy rok w latach 2020–2024	55% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029 60% wagowo – za każdy rok w latach 2030–2034 65% wagowo – za 2035 r. i za każdy kolejny rok
6.	Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne	%	Brak danych	Urzędy Gmin	> 70%	> 70%

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
7.	Liczba PSZOK-ów	szt.	3 (2019 r.) Lokalizacja: - ul. Zamiejska 11, Ryn -ul. Sybiraków 11, Giżycko -Spytkowo 69 (ZUOK Spytkowo)	Urzędy Gmin	Wg potrzeb	Wg potrzeb
8.	Liczba składowisk odpadów komunalnych o statusie regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych	szt.	1 (2019 r.)	Urzędy Gmin	↔	↔
9.	Zlikwidowane w ciągu roku dzikie wysypiska	szt.	3 (2016 r.)			
10.	Ilość azbestu pozostała do unieszkodliwienia	Mg	8 380,118 (maj 2020 r.)	Baza Azbestowa	Należy taką ilość rocznie usuwać azbestu, aby do roku 2032 r. oczyścić powiat ze zinwentaryzowanego azbestu	Należy taką ilość rocznie usuwać azbestu, aby do roku 2032 r. oczyścić powiat ze zinwentaryzowanego azbestu
11.	Liczba przeprowadzonych kontroli podmiotów w zakresie gospodarowania odpadami	szt.	11 (2018 r.)	WIOŚ	Wg potrzeb	Wg potrzeb

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
Zasoby przyrodnicze						
1.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	%	70,9 (2018 r.)	GUS	Utrzymanie i zachowanie stanu istniejącego	Utrzymanie i zachowanie stanu istniejącego
2.	Liczba pomników przyrody	szt.	75 (2019 r.)	CRFOP	Utrzymanie i zachowanie stanu istniejącego	Utrzymanie i zachowanie stanu istniejącego
3.	Nasadzenia zieleni (drzew/krzewów)	szt.	10/100 (2018 r.)	GUS	↑	↑
4.	Ubytki zieleni (drzew/krzewów)	szt.	140/- (2018 r.)	GUS	↓	↓
5.	Lesistość	%	26,1 (2018 r.)	GUS	Wg KPZL	Wg KPZL
6.	Powierzchnia lasów	ha	2 165,00 (2018 r.)	GUS	↔	↔
7.	Powierzchnia lasów prywatnych	ha	21 650,00 (2018 r.)	GUS	↔	↔
Zagrożenia poważnymi awariami						
1.	Liczba występowania poważnych awarii (zgodnie z art. 3 pkt 23 ustawy Prawo Ochrony Środowiska)	szt.	0 (2018 r.)	GIOŚ Centrum Zarządzania Kryzysowego	↔	↔
2.	Liczba jednostek zarządzania kryzysowego (w tym OSP) doposażonych w danym roku	szt.	Brak danych	PSP Urzędy Gmin Starosta	Wg potrzeb	Wg potrzeb

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
WSKAŹNIKI ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ						
1.	Udział w akcjach edukacyjno-informacyjnych	TAK /NIE	TAK (2018 r.)	Placówki Oświatowe	↔	↔
2.	System informacji o środowisku (publicznie dostępny wykaz danych zawierających informacje o środowisku i jego ochronie)	Informacje na stronach internetowych	TAK (2019 r.)	Starosta		
3.	Liczba złożonych ofert na realizację zadań publicznych z zakresu edukacji ekologicznej zgłaszanych przez organizacje pozarządowe	szt.	5 (2019 r.)	Starosta	Wg potrzeb	Wg potrzeb
4.	Liczba zadań publicznych z zakresu edukacji ekologicznej zgłaszanych przez organizacje pozarządowe, które otrzymały dotacje na ich finansowanie	szt.	3 (2019 r.)	Starosta		
WSKAŹNIKI EKONOMICZNE						
1.	Wydatki Budżetu powiatu w dziale Gospodarka komunalna i ochrona	zł	15 000,00 (2018 r.) 11 368,88 (2019 r.)	Starosta	Wg potrzeb	Wg potrzeb

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do roku 2023	Docelowa wartość wskaźnika
	środowiska (środki z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska)					

*Objaśnienia:

¹Numer stacji hydrogeologicznej sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego

↓ spadek w stosunku do wartości bazowej

↑ wzrost w stosunku do wartości bazowej

↔ bez zmian w stosunku do wartości bazowej

Wg – według

< poniżej

7.5. Źródła finansowania

Finansowanie działań Programu spoczywa na jednostkach uczestniczących w jego realizacji. Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego; Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Podstawowym źródłem finansowania zadań wskazanych w Programie będą środki własne oraz fundusze zewnętrzne. Dodatkowych źródeł finansowania zadań poszczególne jednostki będą szukać wśród funduszy unijnych (np. fundusze strukturalne, Fundusz Spójności), środków NFOŚiGW i WFOŚiGW, kredytów bankowych oraz dotacji z budżetu centralnego.

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej zwiększyło możliwości wykorzystania funduszy zagranicznych.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Środki finansowe będące w dyspozycji Funduszy pochodzą głównie z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych pobieranych na podstawie Prawa ochrony środowiska oraz przepisów szczególnych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)

NFOŚiGW jest głównym źródłem finansowania w Polsce inwestycji proekologicznych (inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej).

Priorytetowe programy przewidziane do finansowania na 2020 rok:

- ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

- racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi
- ochrona atmosfery
- ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów
- wsparcie międzydziedzinowe.

NFOŚiGW oferuje pożyczki, dotacje oraz inne formy dofinansowania projektów realizowanych m.in. przez samorządy, przedsiębiorstwa, podmioty publiczne, organizacje społeczne a także osoby fizyczne. W sektorze finansów publicznych Narodowy Fundusz jest również największym w Polsce partnerem międzynarodowych instytucji finansowych w obsłudze środków zagranicznych przeznaczonych na ochronę środowiska.

Dofinansowanie przedsięwzięć odbywa się przez udzielanie:

- oprocentowanych pożyczek
- dotacji, w tym:
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych
- dokonywanie częściowych spłat kapitału kredytów bankowych
- dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji
- dopłaty do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są na stronie: <http://nfosigw.gov.pl/>.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie (WFOŚiGW)

Celem strategicznym WFOŚiGW w Olsztynie jest poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku w województwie warmińsko-mazurskim. Fundusz realizuje zadania wskazane na Liście Przedsięwzięć Priorytetowych, zgodne z przyjętą Strategią Działalności Wojewódzkiego Funduszu oraz Planem Działalności.

Fundusz współpracuje z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programów:

- Program Priorytetowy Czyste Powietrze
- Program „Poprawa jakości powietrza Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”
- program „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych”.

Ponadto wspólnie z WFOŚiGW rozpoczęto realizację „Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie” oraz „Ogólnopolskiego programu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”.

Wojewódzki Fundusz w Olsztynie od wielu lat skutecznie wydatkuje pieniądze pochodzące z Unii Europejskiej, dzięki którym zrealizowano bardzo dużo ważnych inwestycji środowiskowych.

Szczegółowy zakres działalności WFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym <http://wfosigw.olsztyn.pl>.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
Największy udział środków zewnętrznych na działania związane z ochroną środowiska pochodzi z Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych Unii Europejskiej.

Na poziomie krajowym wydatki pochodzące z Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych są ustalane w ramach programów operacyjnych: Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ), Programu Operacyjnego Polska Wschodnia (PO PW) oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 (RPO), stanowiących system wdrażania jednolitych Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia.

Obecnie trwają prace nad ustaleniem nowych Wieloletnich ram finansowych Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w których zostaną określone nowe zasady przydziału środków z funduszy, na poszczególne kraje.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 (POIiŚ)

POIiŚ 2014-2020 to krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. Środki unijne z programu przeznaczone zostaną również w ograniczonym stopniu na inwestycje w obszary ochrony zdrowia i dziedzictwa kulturowego.

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014 -2020 (PO PW)

Program Polska Wschodnia to dodatkowy instrument wsparcia finansowego dla 5 województw Polski Wschodniej: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, który jest uzupełnieniem i wzmocnieniem działań prowadzonych w ramach regionalnych i krajowych programów na lata 2014-2020, z których finansowane będą zasadnicze przedsięwzięcia rozwojowe. Celem Programu jest wzrost konkurencyjności i innowacyjności makroregionu Polski Wschodniej.

O dotacje z Programu Polska Wschodnia występować mogą przede wszystkim:

- przedsiębiorstwa typu startup
- MŚP
- ośrodki innowacji jako animatorzy Platform startowych,
- jednostki samorządu terytorialnego
- PKP PLK S.A.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014 - 2020 (RPO WiM 2014-2020)

Program składa się z dwunastu osi priorytetowych. Środki unijne z tego programu przeznaczone są m.in. na oś priorytetową 4. Efektywność energetyczna oraz oś priorytetową 5. Środowisko Przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów.

Konkursy, które są ogłaszane dotyczą działań: 4.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych; 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w MŚP; 5.1. Gospodarka odpadowa; 5.2. Gospodarka wodno-ściekowa; 5.3. Ochrona różnorodności biologicznej.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 (PROW 2014 -2020)

Celem głównym PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Program realizuje wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, tj.:

- ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
- poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych
- poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie
- odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa
- wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym
- zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Fundusz Dróg Samorządowych (FDS)

Ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2161, ze zm.) powołany został nowy mechanizm wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego, realizujących inwestycje na drogach samorządowych. Fundusz Dróg Samorządowych stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, stanowiącej ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczyniającej się do poprawy poziomu życia obywateli. Utworzenie Funduszu ma również na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego przyczynia się do realizacji strategii „Europa 2020” na rzecz zatrudnienia i inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, skupia się na priorytetach określonych w tej strategii. Główne priorytety:

- badania naukowe i innowacje
- technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT)
- małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)
- promocja gospodarki niskoemisyjnej.

Bank Ochrony Środowiska S.A. (BOŚ)

Bank Ochrony Środowiska specjalizuje się w finansowaniu przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. Współpracuje on z organizacjami zajmującymi się finansowaniem działań z zakresu ochrony środowiska, tj. NFOSiGW, WFOSiGW oraz innymi funduszami pomocowymi.

Strategia Banku Ochrony Środowiska na lata 2018-2021 jest aktualizacją dokumentu „Ramowa Strategia Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2016 – 2020” zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą w dniu 20.04.2016 r.

Przewiduje się znaczny wzrost nakładów w okresie 2018-2021 m. in:

- konieczność realizacji celów i zobowiązań w perspektywie UE 2020 r. i w kolejnych latach
- wdrażanie nowych inicjatyw rządowych, takich jak:
  - systemy wsparcia w formie aukcji dla OZE, kogeneracji, rynku mocy
  - program „Czyste powietrze”

- Plan Rozwoju Elektromobilności.

Program LIFE

Program LIFE to jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu. Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie, a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska w tym przyrody.

7.6. Zagrożenia niewykonania zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska

W POŚ zostały ujęte zadania, które powiat giżycki zamierza zrealizować w celu poprawy stanu środowiska. Zadania te będą dotyczyły przede wszystkim gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz poprawy jakości powietrza. Do każdego z zadań przypisano wskaźniki realizacji zadania, które ułatwią prowadzenie monitoringu realizacji programu oraz będą stanowiły podstawę przygotowywania raportu z jego realizacji.

Istnieje ryzyko, iż nie wszystkie wyznaczone zadania uda się zrealizować. Należy pamiętać, iż realizacja zadań powinna służyć osiągnięciu celów, które wyznaczone zostały w niniejszym Programie. W związku z powyższym brak realizacji wszystkich zadań, przy jednoczesnym osiągnięciu celów środowiskowych należy traktować jak spełnienie zapisów Programu Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027. W przypadku niewykonania zaplanowanych zadań zostanie dokonana analiza sytuacji umożliwiająca poznanie przyczyny takiej sytuacji i dokonanie ewaluacji celów i zadań.

Zarząd Powiatu jest zobowiązany do sporządzania co dwa lata raportów z wykonania programu, które przedstawia Radzie Powiatu. Następnie raporty są przekazywane do Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W raporcie zostanie dokonana ewaluacja realizowanych zadań i poziomu osiągnięcia przyjętych wskaźników.

Raporty te stanowią syntetyczne zestawienie zadań, które w analizowanym dwuleciu powinny być zrealizowane oraz przedstawienie, które z nich zostały zrealizowane oraz jakie były koszty. W proces ewaluacji tym samym zostaną włączeni wszyscy interesariusze, w tym służby i inspekcje działające na terenie powiatu i odpowiedzialne za realizację zadań zaplanowanych w POŚ.

Ewaluacja programu wykonana zostanie na podstawie wskaźników wyznaczonych w niniejszym Programie Ochrony Środowiska w pkt 7.4. Monitoring realizacji programu.

Sporządzanie raportu z realizacji programu co dwa lata pozwoli na przedstawienie postępów realizacji dokumentu oraz wpływu realizowanych inwestycji na stan środowiska na terenie powiatu. Rekomenduje się, aby częścią końcową raportu były wskazówki, w jaki sposób należy zaktualizować Program, aby jego realizacja była bardziej efektywna i umożliwiała osiągnięcie celów środowiskowych dla wszystkich komponentów środowiska.

8. STRESZCZENIE

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027 został sporządzony w celu realizacji polityki ochrony środowiska zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.). Program stanowi aktualizację i kontynuację dotychczasowego „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015”, przyjętego uchwałą Rady Powiatu Nr XX/122/2008 z dnia 26 czerwca 2008 r.

Głównym celem programu jest określenie polityki zrównoważonego rozwoju powiatu giżyckiego, która ma być formą realizacji krajowej polityki ochrony środowiska, województwa, powiatu w skali regionu.

Program został przygotowany w oparciu o Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opracowanych przez Ministerstwo Środowiska (Warszawa 2015).

W dokumencie wykorzystano informacje przekazane przez organy i instytucje ochrony środowiska, odnoszące się do działań planowanych na obszarze powiatu giżyckiego w latach 2020-2023, a także: raporty o stanie środowiska (corocznie publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie), dane statystyczne dotyczące lat 2016-2019.

Program zawiera ocenę stanu środowiska oraz infrastruktury ochrony środowiska opartą na danych monitoringowych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Państwowego Instytutu Geologicznego, danych Głównego Urzędu Statystycznego, danych o zasobach przyrodniczych i formach ochrony przyrody (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska), danych ze Starostwa Powiatowego w Giżycku oraz pozyskanych z urzędów gmin i innych instytucji.

Na podstawie analizy stanu środowiska i stanu wyposażenia w infrastrukturę ochrony środowiska powiatu w Programie dokonano analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na dalsze planowanie strategii powiatu w zakresie ochrony środowiska - mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w postaci analizy SWOT.

Na podstawie diagnozy stanu środowiska powiatu oraz analizy SWOT zostały sformułowane główne problemy i zagrożenia środowiska w powiecie. Identyfikacja zagrożeń stanowiła jeden z punktów wyjścia do sformułowania celów programu do 2027 roku.

Przy określaniu celów programu uwzględnione zostały cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1295).

Ponadto, została zapewniona zasada adekwatności i komplementarności celów programu z innymi dokumentami strategicznymi i programowymi szczebla krajowego i wojewódzkiego.

Cele i kierunki interwencji programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza
2. Zagrożenia hałasem

3. Pola elektromagnetyczne
4. Gospodarowanie wodami
5. Gospodarka wodno-ściekowa
6. Zasoby geologiczne
7. Gleby
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
9. Zasoby przyrodnicze
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne czy monitoring środowiska.

Program zawiera harmonogram rzeczowo-finansowy działań planowanych do realizacji w latach 2020-2023: zadań własnych samorządu oraz zadań monitorowanych realizowanych przez instytucje odpowiedzialne za realizację polityki w zakresie ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych z terenu powiatu.

W programie zostały wskazane główne źródła finansowania planowanych zadań. W dokumencie został opisany proces realizacji programu, na który składają się następujące elementy:

- współpraca z interesariuszami/uczestnikami programu
- opracowanie treści programu
- wdrażanie i zarządzanie - instrumenty zarządzania
- monitorowanie, w tym monitoring środowiska
- okresowa sprawozdawczość
- ewaluacja
- aktualizacja.

Program będzie wdrażany przy udziale wielu partnerów, wśród których należy wymienić: Starostwo Powiatowe w Giżycku, gminy wchodzące w skład powiatu, instytucje z zakresu ochrony środowiska i zasobów przyrody, instytucje kontrolujące, zarządy dróg, zakłady przemysłowe i podmioty gospodarcze, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, jednostki oświatowe i inne.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań dokumentu obejmuje określenie stopnia wykonania działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem
- analizę przyczyn rozbieżności.

W ramach działań monitoringowych i sprawozdawczych organ wykonawczy powiatu będzie oceniał stopień wdrożenia programu oraz będzie sporządzał co 2 lata w tym przygotowywał raport z jego wykonania. Wyniki dwuletniej oceny będą stanowiły podstawę do aktualizacji listy przedsięwzięć przyjętych w opracowaniu.

Dodatkowo w cyklach czteroletnich zostanie poddany ocenie stopień realizacji celów ekologicznych i kierunków działań.

Program przyjmuje się na czas do roku 2023. Na okres po 2023 roku będzie należało opracować nowy dokument bądź też zaktualizować dotychczasowy - zgodnie z kolejnymi krajowymi strategiami rozwoju obowiązującymi w obszarze środowiska.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

W procesie opracowania programu został uwzględniony udział społeczeństwa, który polegał na konsultacjach poprzez umożliwienie zgłaszania wniosków, uwag i opinii.

Integralną częścią Programu Ochrony Środowiska są załączniki 1,2,3 i 4:

Załącznik 1 Ocena– raport z dotychczasowej polityki ochrony środowiska za lata 2018 - 2019

Załącznik 2 Cele, kierunki interwencji oraz zadania

Załącznik 3 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Załącznik 4 Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem odnoszące się do inwestycji planowanych w zakresie 10 obszarów interwencji.

Dokument uzupełniają tabele, mapy i wykresy przedstawiające stan środowiska.

9. SPIS TABEL

Tabela	1	Zgodność POŚ z kierunkami interwencji i działaniami celów środowiskowych wybranych dokumentów strategicznych	10
Tabela	2	Ludność powiatu giżyckiego na koniec 2019 roku	24
Tabela	3	Prognoza zmian liczby ludności na lata 2015-2035	24
Tabela	4	System osadniczy i ludność	24
Tabela	5	Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym w latach 2014-2018	25
Tabela	6	Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej według sektorów własnościowych – stan na 31.12.2018 r.	25
Tabela	7	Podmioty gospodarcze w powiecie giżyckim w podziale na grupy rodzajów działalności PKD 2007 na dzień 31.12.2018 r.	26
Tabela	8	Powierzchnia gruntów w użytkowaniu gospodarstw rolnych	27
Tabela	9	Bezrobotni zarejestrowani według gmin w latach 2014-2019	27
Tabela	10	Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza	29
Tabela	11	Klasyfikacja stref ze względu na ochronę zdrowia w latach 2014-2018	30
Tabela	12	Klasyfikacja stref ze względu na ochronę roślin w latach 2014-2018	31
Tabela	13	Wykaz wydanych pozwoleń zintegrowanych przez Starostę Giżyckiego	34
Tabela	14	Wykaz wydanych pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza przez Starostę Giżyckiego	35
Tabela	15	Wykaz wydanych zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych upoważniających do uczestnictwa we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji przez Starostę Giżyckiego	36
Tabela	16	Drogi powiatowe według typu nawierzchni	41
Tabela	17	Drogi krajowe na których dokonano pomiarów hałasu	42
Tabela	18	Zadania POŚPH dla dróg krajowych	43
Tabela	19	Średni dobowy ruch na drogach w obrębie powiatu giżyckiego	44
Tabela	20	Wykaz akwenów na których obowiązuje zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi	46
Tabela	21	JCW znajdujące się na obszarze powiatu giżyckiego	51
Tabela	22	Charakterystyka JCWPd nr 21, 31 i 32	52
Tabela	23	Wyposażenie powiatu giżyckiego w infrastrukturę wodociągową w latach 2016-2018	57
Tabela	24	Wyposażenie powiatu giżyckiego w sieć kanalizacji sanitarnej w latach 2016-2018	57
Tabela	25	Ocena jakości wód w rzekach badanych na obszarze powiatu giżyckiego w latach 2008-2016	58
Tabela	26	Ocena jakości wody w jeziorach badanych na obszarze powiatu giżyckiego w latach 2010-2016	59
Tabela	27	Ocena stanu wód podziemnych dla powiatu giżyckiego	60
Tabela	28	Złoża piasków i żwirów na terenie powiatu giżyckiego	61
Tabela	29	Złoża piasków kwarcowych do produkcji betonów komórkowych na terenie powiatu giżyckiego	63
Tabela	30	Złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej na terenie powiatu giżyckiego	64

Tabela	31	Złoża kredy na terenie powiatu giżyckiego	64
Tabela	32	Wyniki monitoringu chemizmu gleb w miejscowości Kozuchy Wielkie, gmina Giżycko	67
Tabela	33	Zestawienie kategorii agronomicznych gleb na badanych użytkach rolnych, w tym również na badanych użytkach zielonych	70
Tabela	34	Osuwiska	70
Tabela	35	Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych	74
Tabela	36	Zebrane odpady komunalne	77
Tabela	37	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie MZM-GO	77
Tabela	38	Obszary i obiekty cenne przyrodniczo, objęte ochroną na terenie powiatu giżyckiego	80
Tabela	39	Rezerwaty przyrody na terenie powiatu giżyckiego	81
Tabela	40	Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie powiatu giżyckiego	82
Tabela	41	Pomniki przyrody na terenie powiatu giżyckiego	83
Tabela	42	Użytki ekologiczne na terenie powiatu giżyckiego	87
Tabela	43	Obszary Natura 2000 na terenie powiatu giżyckiego	88
Tabela	44	Powierzchnia lasów w powiecie giżyckim w 2018 r.	91
Tabela	45	Grunty nieleśne zalesione i przeznaczone do zalesienia w 2018 r.	92
Tabela	46	Cele i kierunki interwencji	102
Tabela	47	Przybliżone koszty realizacji zamierzeń ujętych w Programie (zadania własne i zadania monitorowane)	105
Tabela	48	Wskaźniki realizacji POŚ	110

10. SPIS MAP

Mapa	1	Powiat giżycki – położenie i podział administracyjny	20
Mapa	2	Położenie geologiczne powiatu giżyckiego	21
Mapa	3	Regiony klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Marty	22
Mapa	4	Rozkład mas powietrza docierających do Polski w styczniu wraz z układem izobarycznym	23
Mapa	5	Rozkład mas powietrza docierających do Polski w lipcu wraz z układem izobarycznym	23
Mapa	6	Linie kolejowe przebiegające przez powiat Giżycki	45
Mapa	7	Mapa lotnicza oraz przeszkody lotnicze – obszar powiatu giżyckiego	45
Mapa	8	Zasięg JCWPd nr 21, 31 i 32	52
Mapa	9	GZWP na tle powiatu giżyckiego	53
Mapa	10	Obszary zagrożone występowaniem wszystkich 4 typów suszy zidentyfikowanych jako bardzo silne i ekstremalne	54
Mapa	11	Lokalizacja punktu pomiarowo-kontrolnego w miejscowości Kożuchy Wielkie (gm. Giżycko)	67
Mapa	12	Procentowy udział gleb wymagających wapnowania koniecznego, potrzebnego i wskazanego w gminach powiatu giżyckiego	68
Mapa	13	Procentowy udział gleb o bardzo niskiej zawartości magnezu w gminach powiatu giżyckiego	68
Mapa	14	Lokalizacja form ochrony przyrody w powiecie giżyckim	81

11. SPIS WYKRESÓW

Wykres	1	Podział terytorialny powiatu giżyckiego na gminy i ich powierzchnia	20
--------	---	---	----

12. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik	1	Ocena – raport z dotychczasowej polityki ochrony środowiska za lata 2018 - 2019
Załącznik	2	Cele, kierunki interwencji oraz zadania
Załącznik	3	Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem
Załącznik	4	Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

13. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- Dane Głównego Urzędu Statystycznego
- Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022 (Olsztyn, 2016)
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Łyny i Węgorapy (RZGW, Warszawa, 2017)
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego - Gospodarka Odpadami w Giżycku za rok 2017 (MZM-GO, 2018)
- Raport – Wyniki badań odczynu i zasobności gleb w fosfor, potas i magnez Powiatu Giżycko (OSCHR Białystok, 2014)
- Raport o stanie powiatu giżyckiego za rok 2018 (Zarząd Powiatu w Giżycku)
- Sprawozdanie Starosty Giżyckiego z dnia 10 stycznia 2018 r. z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku za rok 2017 (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 6 marca 2018 r. poz. 1078)
- Stan środowiska w Polsce Raport 2018 (GIOŚ Warszawa 2018)
- Informacje o stanie środowiska i funkcjonowaniu inspekcji na obszarze POWIATU GIŻYCKIEGO (WIOŚ w Olsztynie, Delegatura w Giżycku)
- Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2015).

Strony internetowe:

- <https://apgw.gov.pl/>
- <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start/>
- <https://bip.warmia.mazury.pl/>
- <https://www.bazaazbestowa.gov.pl/pl/>
- <https://gizycki.e-mapa.net/>
- <https://gizycko.praca.gov.pl/>
- <https://geolog.pgi.gov.pl/>
- <http://www.gios.gov.pl/>
- <http://www.gizycko.bialystok.lasy.gov.pl/>
- <http://www.gminy.pl/>
- <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>
- <https://www.lasy.gov.pl>
- <http://mojegizycko.pl/>
- <http://mjwp.gios.gov.pl/>
- <http://mzmgo.mazury.pl/>
- <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
- <http://nfosigw.gov.pl/>
- <https://olsztyn.stat.gov.pl/>
- <http://www.polskawliczbach.pl/>
- <https://www.pgi.gov.pl/>
- <https://www.plk-sa.pl/>
- <http://start24.blogspot.com/2013/07/mapa-lotnicza-polski-oraz-przeszkody.html/>
- <http://www.straz.gizycko.pl/>
- <https://wmpop.ekometria.com.pl>
- <http://www.wiking.edu.pl/>

- <http://www.wios.olsztyn.pl/>.

Materiały w posiadaniu Starostwa:

- Decyzje administracyjne (pozwolenia, zezwolenia, koncesje)
- Raporty, sprawozdania, plany
- Ankiety
- Uchwały
- Dane o uproszczonych planach urządzania lasów i lasach ochronnych
- Dane uzyskane z urzędów Gmin/Miast
- Rejestry.

Załącznik 1 Ocena – raport z dotychczasowej polityki ochrony środowiska za lata 2018 – 2019

OCHRONA I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZOWEJ REGIONU				
CELE: Utrzymanie wysokich walorów krajobrazowych Zachowanie, odtworzenie i wzbogacenie zasobów przyrody, w tym różnorodności biologicznej Ochrona najbardziej zagrożonych ekosystemów oraz gatunków flory i fauny i ich siedlisk Ochrona i powiększanie zadrzewień śródpolnych				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Egzekwowanie zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych wodach płynących powiatu giżyckiego	Na niektórych wodach płynących powiatu giżyckiego obowiązuje zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi ustanowiony Uchwałą Nr XIX/118/2008 z dnia 29 maja 2008 r. Rady Powiatu w Giżycku w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych wodach płynących Powiatu Giżyckiego (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. Nr 95, poz. 1697 z dnia 16 czerwca 2008 r.)	2018-2019	Policja	Brak danych
Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym i realizacji inwestycji zasad ochrony krajobrazu i różnorodności biologicznej, zwłaszcza ochrony	Zasady ochrony krajobrazu i różnorodności biologicznej, zwłaszcza ochrony jezior i rzek oraz ich obrzeży uwzględniane są w analizie architektonicznej do wydawanych decyzji o warunkach zabudowy zgodnie z warunkami określonymi w MPZP lub w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	2018-2019	Gminy	Koszty administracyjne

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

jezior i rzek oraz ich obrzeży	Zasady ochrony krajobrazu i różnorodności biologicznej, zwłaszcza ochrony jezior i rzek oraz ich obrzeży uwzględniane są w trakcie sporządzania analiz urbanistycznych do decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, a także w procedurze planistycznej MPZP. Tereny podlegające ochronie zgodnie z ustawą o ochronie przyrody podlegają uzgodnieniu z RDOŚ.	2018-2019	Gmina Miejska Giżycko	Brak danych
Opracowanie programów tworzenia obszarów zieleni i zadrzewień w miastach oraz na terenach wiejskich	Uwzględnianie zapisów w MPZP, decyzjach o warunkach zabudowy i inwestycji celu publicznego, decyzjach środowiskowych	2018-2019	Gminy	Koszty administracyjne
Utrzymanie zieleni na terenach zarządzanych przez Powiat, w tym na drogach powiatowych	Utrzymanie zieleni to nie tylko prowadzenie nasadzeń, ale także działania administracyjne związane z wydawaniem decyzji z pozwoleniem na wycinkę drzew. Starosta dokonuje tego dla nieruchomości gminnych. Ilość wydanych decyzji na usunięcie roślinności: Rok 2018: - wydano zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów: 94 - wydano decyzji odmawiających zgody na wycinkę drzew i krzewów: 26 Rok 2019: - wydano zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów: 123 - wydano decyzji odmawiających zgody na wycinkę drzew i krzewów: 22	2018-2019	Starosta	Koszty administracyjne
Utrzymanie zieleni o charakterze publicznych na terenie jednostek, w tym pielęgnacja założeń parkowych i rewitalizacja parków	Utrzymanie zieleni o charakterze publicznych na terenie jednostek, w tym pielęgnacja założeń parkowych i rewitalizacja parków w razie potrzeb	2018-2019	Gminy	Koszty administracyjne

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

w razie potrzeb	Ilość wydanych decyzji zezwalających i odmawiających zgody na usunięcie roślinności na terenach zarządzanych przez Gminę Giżycko – zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Starostwo Powiatowe. Gmina Giżycko w ramach zagospodarowania terenów nadbrzeżnych na cele turystyczne jez. Niegocin w miejscowościach Bystry i Wilkasy, w roku 2018 w msc. Wilkasy nasadziła 36 szt. drzew oraz w roku 2019 nasadziła w msc. Bystry 25 szt. drzew i krzewów.	2018-2019	Gmina Giżycko	Brak danych
	Umowa z Wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu na „Pielęgnację i wycinkę drzew i krzewów rosnących na terenie Gminy Miejskiej Giżycko”	2019	Gmina Miejska Giżycko	Wartość umowy 103,82
Realizacja zapisów planów ochrony w zakresie obszarów NATURA 2000 i rezerwatów przyrody	Uwzględnianie zapisów w MPZP, decyzjach środowiskowych. Zadanie realizowane.	2018-2019	Gminy	Koszty administracyjne
ŁOWIECTWO				
Cele: Urozmaicenie fauny powiatu Zwiększenie stanów zwierzyny drobnej				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Ograniczenie liczby drapieżników	Realizacja rocznych planów łowieckich w zakresie redukcji drapieżników. Zmniejszono populację: Lisów - o 510 szt. Jenotów - 44 szt. Kun - 12 Pozostałe(borsuki, norki, tchórze) - 26	2018-2019	Nadleśnictwo Borki Koła łowieckie PZŁ	Bez kosztów (w ramach statutowej działalności kół łowieckich)
ROZWÓJ LASÓW I ICH RACJONALNE WYKORZYSTANIE				
CEL:				

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Zwiększenie lesistości powiatu				
Przeprowadzenie działań formalno-prawnych pod potrzeby zalesień	Prowadzenie rejestru wniosków o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia	2018-2019	Starosta	Budżet powiatu
	Wyznaczenie granic rolno – leśnych w MPZP	2018-2019	Rady Gmin, rady miast	
	Opracowanie uproszczonych planów urządzania lasów niepaństwowych i inwentaryzacji	2018-2019	Nadleśnictwo Giżycko	Budżet Państwa 4,0
Zalesianie gruntów rolnych	Zalesienia - Lasy prywatne Wg danych GUS zalesiono 5,17 ha	2018	Właściciele gruntów	Brak danych
Zalesianie nieużytków i terenów o najniższej wartości dla rolnictwa	Zadanie realizowane na bieżąco zależnie od potrzeb. Wg danych GUS w zakresie zadrzewień w 2018 roku posadzono 9 940 drzew i 1000 krzewów	2018	Właściciele gruntów	Brak danych
Ochrona lasów przed zatapianiem	Redukcja bobrów poprzez odstrzał i przesiedlenie	2018-2019	Koła Łowieckie w ramach przyznaných limitów RDOŚ	Brak danych
Przeklasyfikowanie zalesionych gruntów na lasy	Na powierzchni 5,17 ha dokonano oceny udatności upraw leśnych, założonych na gruntach rolnych stanowiących własność osób fizycznych. Grunty te zostały przeklasyfikowane z gruntów rolnych na grunty leśne. W 2019 r. nie dokonano zalesień.	2018	Starosta	Budżet powiatu
CELE:				
Intensyfikacja działań na rzecz wykorzystania lasów do rozwoju edukacji ekologicznej społeczeństwa				
Wykorzystanie walorów lasów do rozwoju ekoturystyki przy zachowaniu zasad ich ochrony				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Wytypowanie obszarów o wysokich walorach poznawczych oraz budowa i utrzymanie infrastruktury służącej celom poznawczo - dydaktycznym i turystycznym	Utrzymanie infrastruktury służącej celom poznawczo-dydaktycznym i turystycznym (wiaty, pomost, Izba Edukacji Przyrodniczo-Leśnej „Qurecus”)	2018-2019	Nadleśnictwo Giżycko	Środki własne Nadleśnictwa 70,0
	Budowa i utrzymanie infrastruktury Zagrody Pokazowej Żubrów w Wolisku (gm. Kruklanki). Podniesienie atrakcyjności obiektu i zwiększenia bezpieczeństwa odwiedzających	2018-2019	Nadleśnictwo Borki	175,0

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Wspieranie utrzymania i rozwoju ścieżek edukacyjnych „Las Miejski” i „Wilk-Asy” zarządzanych przez Nadleśnictwo Giżycko	Utrzymanie obiektów	2018-2019	Nadleśnictwo Giżycko	Środki własne Nadleśnictwa 73,0
Zajęcia z edukacji leśnej	Realizowane przez pracowników nadleśnictwa w ramach obowiązków służbowych (koszty te nie są osobno ewidencjonowane)	2018-2019	Nadleśnictwo Giżycko	Brak danych
	Współpraca Nadleśnictwa Borki z placówkami oświatowymi w celu podniesienia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz edukacja przyrodniczo-leśna w ramach zajęć edukacyjnych prowadzonych na ścieżkach przyrodniczo-edukacyjnych i Zagrodzie Pokazowej Żubrów w Wolisku (gm. Kruklanki). Adresaci inicjatywy: dzieci i młodzież, uczniowie: przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz szkół średnich. Poniesione koszty wiążą się z zakupem i rozdaniem artykułów promocyjnych i edukacyjnych oraz utrzymaniem infrastruktury	2018-2019	Nadleśnictwo Borki	40,1
OCHRONA GLEB				
CELE:				
Intensyfikacja wykorzystania urodzajnych gleb w powiecie, przy uwzględnieniu zasad dobrej praktyki rolniczej				
Podniesienie poziomu wiedzy użytkowników gleb w zakresie ich eksploatacji				
Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej w Kodeksie Dobrej Praktyki Rolniczej	Racjonalne nawożenie -plan nawożenia azotem, maksymalne dawki azotu	Od 27 lipca 2018 r.	PZDR Giżycko	Koszt wykonania planu ponosi właściciel gruntów rolnych
	Plan działalności rolno-środowiskowej – rolnictwo zrównoważone – dopłata z ARiMR, dopłata 400 zł/ha. (Racjonalne zmianowanie, prawidłowe zabiegi agrotechniczne, utrzymanie optymalnego odczynu gleby), sprawny system melioracji	Od 15 marca do 15 maja 2020		
CEL:				
Utrzymanie jakości gleb powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów				
Ochrona powierzchni ziemi	Obserwacja terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy oraz prowadzenie rejestru zawierającego informacje o tych terenach	2018-2019	Starosta	Budżet powiatu

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Opracowywanie MPZP zgodnie z założeniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prowadzeniem procedury strategicznej oceny oddziaływania projektów MPZP	Opiniowanie projektów MPZP w zakresie udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych oraz terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych	2018-2019	Starosta	Koszty administracyjne
	Dla każdego MPZP przeprowadzana jest ocena oddziaływania, opracowywana jest prognoza oddziaływania oraz prowadzone są konsultacje społeczne	2018-2019	Gminy	Koszty administracyjne
		2018-2019	Gmina Giżycko	Opracowanie MPZP 2018 - 138,04 2019 - 118,31
	Dla każdego MPZP przeprowadzana jest ocena oddziaływania, opracowywana jest prognoza oddziaływania oraz prowadzone są konsultacje społeczne (zadanie realizowane)	2018-2019	Gmina Miejska Giżycko	Koszty administracyjne
Edukacja rolników w zakresie ochrony gleb	Przeprowadzane są corocznie konsultacje lub szkolenia na terenie powiatu dotyczące wapnowania gleb oraz planów nawożenia azotem	2018-2020	PZDR Giżycko	Szkolenia bezpłatne w ramach zadań statutowych
EKSPLOATACJA KOPALIN ZGODNIE Z ZASADAMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU				
CELE: Eksploatacja kopalin zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju Poszerzenie rozpoznania zasobów kopalin w powiecie				
Ochrona terenów szczególnie cennych przyrodniczo przed eksploatacją kopalin	Wprowadzenie zapisów w MPZP o niezagospodarowywaniu terenów nieeksploatowanych złóż		Gminy	Koszty administracyjne
Kontrolowanie działań zmierzających do rekultywacji miejsc eksploatacji surowców mineralnych, także likwidacja miejsc nielegalnej eksploatacji kopalin	Kontrole decyzji dotyczących rekultywacji terenów poeksploatacyjnych, a także kontrole interwencyjne	2018-2019	Starosta	Koszty administracyjne
OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH				
CEL:				

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Odpowiednie zagospodarowanie obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych i stref ochronnych ujęć komunalnych oraz ujęć na obszarach podatnych na zanieczyszczenia				
Ustanowienie obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych i stref ochronnych ujęć	Opracowanie dokumentacji hydrogeologicznych dla ważnych ujęć na obszarach podatnych na zanieczyszczenia z powierzchni terenu i uruchomienie procedur formalno -prawnych w celu ustanowienia stref ochronnych	2018-2019	PGW WP PUKiZ Sp. z o.o. w Wydminach	Środki własne przedsiębiorców Brak danych
CEL: Przeciwdziałanie zagrożeniom wpływającym na obniżenie jakości wód podziemnych				
Monitoring składowisk odpadów	Monitoring nieczynnego składowiska w tym przeprowadzania badań osiadania terenu oraz opadów atmosferycznych	2019-2020	Gmina Ryn	Brak danych
	Poeksploatacyjny monitoring zrehabilitowanego składowiska odpadów w Wydminach	2018-2019	Środki gminy Wydminy	4,0
	Zgodnie z porozumieniami zawartymi z Gminami, w 2019 roku MZM-GO kierował pracami związanymi z monitoringiem składowisk: Banie Mazurskie gm. Banie Mazurskie, Dowiaty gm. Budry, Kruklanki gm. Kruklanki, Miechy gm. Miłki, Wydminy gm. Wydminy, Knis gm. Ryn, Czerwony Dwór gm. Węgorzewo, Spytkowo gm. Giżycko. W ramach monitoringu na składowiskach wykonano:	2019	MZM-GO	
	- Kontrolę osiadania powierzchni składowiska za kwotę –			2.706,00 zł
- Monitoring wód podziemnych	10.873,20 zł			
- Wykonanie dobowych sum opadów atmosferycznych za kwotę		3.444,00 zł		
Likwidacja nieczynnych ujęć wody	Projekt robót geologicznych likwidowanego ujęcia	2018 – 2019	Właściciele	Środki własne Brak danych
Budowa, rozbudowa i systematyczna modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej	Budowa, rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacyjnej: Uzbrojenie kanalizacyjne terenu „Centrum”, w rejonie ulic: Róża Wiatrów, Dąbrowskiego, Kolejowa, Pasaż Portowy	2018-2019	PWIK Sp. z o.o. Giżycko	
	Kanalizacja sanitarna od ul. Dąbrowskiego w kierunku dz. 695/10	2018		238,4 Środki własne
	Przebudowa kanalizacji sanitarnej fi 200 w ul. Pionierskiej (od ul. Traugutta do ul. Daszyńskiego)	2018		54,0 Środki własne
				240,0 Środki własne

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej w ul. Rolniczej	2018		29,1 Środki własne
Budowa kanalizacji sanitarnej w drodze wewnętrznej w ul. Białostockiej	2019		204,0 Środki własne
Budowa kanalizacji sanitarnej - ul. Białostocka 47-55 (za torami)	2019		157,0 Środki własne
Wymiana pomp i krat na przepompowniach	2018-2019		56,4 Środki własne
Modernizacja oczyszczalni ścieków:			
Rozbudowa instalacji ATSO na Oczyszczalni Ścieków w Giżycku	2018 -2019		5 224,0 Środki własne – 785,0 POLiŚ - 4 439,0
Modernizacja odbioru nieczystości płynnych z możliwością pływania skratek	2018		128,0 Środki własne
Dostosowanie kubatury zbiornika Imhoffa do funkcji retencyjnej - I etap	2018-2019		841,2 Środki własne
Wymiana mieszadeł, pomp i in. urządzeń oczyszczalni ścieków	2018-2019		76,9 Środki własne
Wymiana dmuchaw do napowietrzaniareaktora biologicznego	2019		411,0 Środki własne
Kabel zasilający piaskownik	2019		8,4 Środki własne
Budowa, rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Giżycko w celu skanalizowania obszarów wiejskich oraz likwidacji zbiorników bezodpływowych a tym samym ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych	2018-2019	Gmina Giżycko	Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o., Aglomeracja Giżycko 1 954,73

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Wydminach	2019	PUKiZ Sp. z o.o. w Wydminach Gminy, właściciele sieci	4 391,7 w tym: WFOŚiGW w Olsztynie – 929,0; Środki własne – 136,6; Kredyt – 3 217,3; RPO WiM– 108,8
Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej	Działanie to jest prowadzone przez eksploatatorów ujęć wód (badania wody surowej) oraz przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, która bada wody na sieci wodociągowej	2018-2019	Eksploatatorzy ujęć wód, Państwowa Inspekcja Sanitarna	Budżet państwa, zlecciodawcy np. przedsiębiorcy
Kontrole mające na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków do wód	Kontrole przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych	2018 -2019	Gminy	Koszty administracyjne - w ramach etatu pracownika
BIOTECHNOLOGIE I ORGANIZMY GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANE				
CEL: Zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego powiatu				
Bezpieczeństwo upraw GMO i żywności GM	Zachowanie regionu powiatu wolnego od upraw genetycznie modyfikowanych i zachowaniem zrównoważonego środowiska naturalnego - UCHWAŁA Nr XIV.92.2012 Rady Powiatu w Giżycku z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie zajęcia stanowiska w zakresie upraw roślin oraz hodowli zwierząt genetycznie modyfikowanych (GMO). Radni Powiatu Giżyckiego wyrażają sprzeciw planowanemu wprowadzeniu do produkcji i obrotu roślin i zwierząt genetycznie modyfikowanych		Rada Powiatu	Bezkosztowo
RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW NATURALNYCH				
RACJONALIZACJA ZUŻYCIA MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII WYKORZYSTANIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH				

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

CEL: Racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Monitorowanie zapisów i realizacji wydawanych pozwoleń na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii	Okresowa analiza i weryfikacja pozwoleń – ocena zgodności informacji i danych zawartych w pozwoleniu ze stanem rzeczywistym w zakresie charakterystyki instalacji, opisu stosowanych urządzeń i technologii, w szczególności bilansu masowego i rodzajów wykorzystywanych materiałów, surowców i paliw, istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska	2018-2019	Starosta	Koszty administracyjne
Zmniejszenie energochłonności gospodarki poprzez stosowanie energooszczędnych technologii	Wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego: <ul style="list-style-type: none"> • ISO 14001 Environmental Management Systems (EMS), czyli System Zarządzania Środowiskowego (SZŚ) • EMAS (EcoManagement and Audit Scheme, czyli System Ekozarządzania i Audytu) • FSC – System Certyfikacji Kontroli Pochodzenia Produktu oraz Gospodarki Leśnej • ISO 50001 – System Zarządzania Energią oraz wdrażanie systemu BAT - Najlepszej Dostępnej Techniki 	2018-2019	Przedsiębiorstwa produkcyjne	Koszty własne
Ograniczenie niskiej emisji, ochrona powietrza i gospodarki wodnej	Uchwała NR XLIII/464/2018 Rady Gminy Giżycko z dnia 27.02.2018 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Giżycko na dofinansowanie kosztów inwestycji w zakresie ochrony powietrza i gospodarki wodnej	2018-2019	Gmina Giżycko	45,57
CEL: Wzrost udziału energii z odnawialnych zasobów energetycznych				

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Podjęcie działań na rzecz rozwoju energetyki odnawialnej	Wprowadzenie problematyki energii odnawialnej do MPZP	2018-2019	Gminy	Koszty administracyjne
Zapewnienie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrony środowiska, związanych z odnawialnymi źródłami energii poprzez realizację zadań zawartych w gminnych planach niskoemisyjnych	<p>Dla gmin powiatu giżyckiego zostały sporządzone plany gospodarki niskoemisyjnej, które określają działania niskoemisyjne i efektywnie wykorzystujące zasoby, w tym poprawę efektywności energetycznej oraz wykorzystanie lokalnego potencjału OZE.</p> <p>Gminne Plany gospodarki niskoemisyjnej: PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA MIASTA GIŻYCKA NA LATA 2015-2020 - Uchwała nr XVII/131/2015 Rady Miejskiej w Giżycku z dnia 17 grudnia 2015 r. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY GIŻYCKO NA LATA 2016 -2020 - Uchwała Nr XXXIX/407/2017 Rady Gminy Giżycko z dnia 25 października 2017 r. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY KRUKLANKI NA LATA 2016-2020 - Uchwała Nr XVI/132/2016 Rady Gminy Kruklanki z dnia 21 września 2016 r. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY MIŁKI z perspektywą do roku 2024 - Uchwała Nr XVI.123.2020 Rady Gminy Miłki z dnia 26 lutego 2020 r. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY WYDMINY NA LATA 2016-2020 - Uchwała Nr XXXVIII/262/2017 Rady Gminy Giżycko z dnia 28 grudnia 2018 r.</p>	2018-2019 Realizacja programu	Gminy	Brak danych
POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA				
JAKOŚĆ WÓD, POPRAWA STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ				
CEL: Poprawa jakości wód powierzchniowych do stanu wymaganego przez ich funkcje ekologiczne i użytkowe				

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Wdrożenie systemu zarządzania zasobami wodnymi	Udostępnianie danych z Systemu Informacyjnego Gospodarowania Wodami - Hydroportal- otwarty dostęp do przeglądania danych. Hydroportal jest aplikacją umożliwiającą wyszukanie i przeglądanie informacji z zakresu gospodarowania wodami takich jak: mapy ryzyka powodziowego, wstępna oceny ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego, plany zarządzania ryzykiem powodziowym, plany gospodarowania wodami (wykazy jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych), wykazy oczyszczalni ścieków i zrzutów ścieków (Krajowy Program Oczyszczania Ścieków) oraz pozostałe informacje z Systemu Informacyjnego Gospodarowania Wodami		PGW WP	Środki własne Brak danych
	Opracowywanie i aktualizacja planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy		PGW WP	Środki własne Brak danych
Ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych	Zadanie jest realizowane przez poszczególne gminy w ramach indywidualnych ewidencji. Gmina Giżycko w latach 2018-2019 przeprowadziła kontrolę gospodarowania ściekami w zbiornikach bezodpływowych na 13 nieruchomościach.	Ewidencja zbiorników – zadanie ciągłe kontrole – 2018- 2019	Gminy	Koszty administracyjne, w ramach etatu pracownika
Nadzorowanie kąpielisk	Zapewnienie wysokiego poziomu ochrony wody w kąpieliskach poprzez ocenę realnych zagrożeń, analizę wskaźników mikrobiologicznych i przede wszystkim poprzez prowadzenie zarządzania jakością wody w kąpieliskach przez organizatora, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które pozwalają na wykrycie zanieczyszczeń stanowiących niebezpieczeństwo dla osób kąpiących się	2018-2019	Gminy, Państwowa Inspekcja Sanitarna	Budżet państwa, właściciele i dzierżawcy kąpielisk

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

	<ul style="list-style-type: none"> - uchwała Nr LII/48/2018 Rady Miejskiej w Giżycku z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie wykazu kąpielisk - uchwała Nr X/57/2019 Rady Miejskiej w Giżycku z dnia 29 maja 2019r. w sprawie wykazu kąpielisk na 2019 r. 	2018 2019	Gmina Miejska Giżycko	Koszty administracyjne
„Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”	Program ograniczający stosowanie azotanów. Zobowiązuje on wszystkich rolników, którzy prowadzą produkcję rolną, w tym działy specjalne produkcji rolnej, oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy do gospodarowania w sposób zapobiegający zanieczyszczaniu wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych i ograniczający takie zanieczyszczenie	Od 27 lipca 2018 r.	Rolnicy, którzy prowadzą produkcję rolną	Koszt planu ponosi rolnik
Zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych	Rozbudowa kanalizacji deszczowej - przebudowa wylotu sieci kanalizacji deszczowej w zlewni nr 10 z wyposażeniem wylotu w urządzenia podczyszczające (2019 r.)	2019	Gmina Miejska Giżycko	250,0 w tym: środki UE (RPO WiM na lata 2014- 2020)-205,0 środki własne Gmina Miejska Giżycko- 45,0
	Budowa, rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacyjnej:		PWiK Sp. z o.o. Giżycko	
	Uzbrojenie kanalizacyjne terenu „Centrum”, w rejonie ulic: Róża Wiatrów, Dąbrowskiego, Kolejowa, Pasaż Portowy	2018-2019		238,4 (Środki własne)
	Kanalizacja sanitarna od ul. Dąbrowskiego w kierunku dz. 695/10	2018		54,0 (Środki własne)
	Przebudowa kanalizacji sanitarnej fi 200 w ul. Pionierskiej (od ul. Traugutta do ul. Daszyńskiego)	2018		240,0 (Środki własne)
	Sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej w ul. Rolniczej	2018		29,1 (Środki własne)
	Budowa kanalizacji sanitarnej w drodze wewnętrznej w ul. Białostockiej	2019		204,0 (Środki własne)
	Budowa kanalizacji sanitarnej - ul. Białostocka 47-55 (za torami)	2019		157,0 (Środki własne)

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

	Wymiana pomp i krat na przepompowniach	2018-2019		56,4 (Środki własne)
	Modernizacja oczyszczalni ścieków:			
	Rozbudowa instalacji ATSO na Oczyszczalni Ścieków w Giżycku 2018- 2019	2018 -2019		5 224,0 (Środki własne – 785,0 POliŚ-4439,0
	Modernizacja odbioru nieczystości płynnych z możliwością płukania skratek	2018		128,0 (Środki własne)
	Dostosowanie kubatur zbiornika Imhoffa do funkcji retencyjnej - I etap	2018-2019		841,2 (Środki własne)
	Wymiana mieszadeł, pomp i in. urządzeń oczyszczalni ścieków	2018-2019		76,9 (Środki własne)
	Wymiana dmuchaw do napowietrzania reaktora biologicznego	2019		411 (Środki własne)
	Kabel zasilający piaskownik	2019		8,4 (Środki własne)
	Budowa, rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Giżycko w celu skanalizowania obszarów wiejskich oraz likwidacji zbiorników bezodpływowych a tym samym ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych	2018-2019	Gmina Giżycko	Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o., Aglomeracja Giżycko 1 954,73
	Wdrożenie systemu odbioru i oczyszczania ścieków z jednostek pływających: Port Ekomarina w Giżycku wyposażony jest w system odbioru ścieków i nieczystości z jednostek pływających; Port Ekomarina Ryn	2018-2019	Gmina Miejska Giżycko, Gmina Ryn	Brak danych
CEL: Usprawnienie systemu przeciwpowodziowego				

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Realizacja planu ochrony przed powodzią w przypadku jej wystąpienia. Współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za stan infrastruktury przeciwpowodziowej				
Bieżąca ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz likwidacja na obszarach objętych siecią kanalizacyjną	Zadanie jest realizowane przez poszczególne gminy w ramach indywidualnych ewidencji	Ewidencja zbiorników bezodpływowych – zadanie ciągłe, kontrola zbiorników bezodpływowych w 2018 roku	Gmina Miejska Giżycko	Koszty administracyjne
Monitorowanie zapisów wydawanych pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód, odprowadzanie ścieków i wód opadowych i roztopowych, wykonanie urządzeń wodnych			Organ wydający zezwolenie	Koszty administracyjne

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

STAN SANITARNY POWIETRZA				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
CELE:				
Poprawa jakości powietrza atmosferycznego				
Likwidacja miejscowych zagrożeń czystości powietrza				
Zmniejszenie kwasowości opadów atmosferycznych				
Ograniczenie emisji z procesów spalania paliw	Uruchomienie w 2018 r. systemu wspierania mieszkańców Giżycka w wymianie starych źródeł ciepła, na nowe proekologiczne – uchwała Rady Miejskiej w Giżycku Nr LV/77/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Miejskiej Giżycko na zadania służące ochronie powietrza	2018-2019	Gmina Miejska Giżycko	kwota udzielonej dotacji 111,0
	Zainstalowanie w 2019 r. czujników powietrza na terenie miasta Giżycka. Na stronie https://mojegizycko.pl - dzięki wprowadzonemu systemowi czujników jakości powietrza na terenie miasta, jest możliwość sprawdzenia w czasie rzeczywistym poziomu niskiej emisji, zapylenia PM 10 i PM 2,5	2019	Gmina Miejska Giżycko	Koszt zakupu czujników: 12,54 brutto abonament: 5,31
	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie spalania odpadów – ulotka informacyjna o zakazie spalania odpadów w piecach, kominkach i domowych paleniskach do pobrania na stronie https://mojegizycko.pl	2019	Gmina Miejska Giżycko	Brak danych
	Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych poprzez przebudowę kotłowni w budynku Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Kultury w Wydminach wraz z montażem instalacji paneli fotowoltaicznych	2018	Gmina Wydminy	1 728,0 w tym: z dofinansowanie 634,9
	Dotacja celowa dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych na wymianę źródła ciepła węglowego na proekologiczne	2018 - 2019	Gmina Wydminy	63,5

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Opracowanie i wdrożenie programów ochrony powietrza dla stref, dla których nastąpiło przekroczenie standardów jakości powietrza	Coroczne raportowanie efektów realizacji działań naprawczych określonych w Programie Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszzonego PM10 uchwalonym przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego	2019	Starosta Wójt, Burmistrz	Raportowanie do internetowego systemu sprawozdawczego odbywające się poprzez interaktywny formularz
Ograniczenie emisji ze środków transportu	Wybudowano 775,00 m ścieżek rowerowych Przebudowa i remont dróg - łącznie 3 690 m	2018	ZDP Giżycko	5 448 tys. zł
	Przebudowa i remont dróg - łącznie 5 798 m	2019	ZDP Giżycko	6 704 tys. zł
Opracowanie gminnych planów zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii	Realizacja zadań ujętych w planach Projekt założeń do planu zaopatrzenia Gminy Miejskiej Giżycko w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2017 -2032.			
	Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Giżycko na lata 2009 – 2025 w perspektywie do 2033 roku.	2018	Gmina Giżycko	4,30
Podpisanie porozumienia z WFOŚiGW w Olsztynie w ramach współpracy przy programie „Czyste Powietrze”	Celem programu „Czyste powietrze” jest ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, które powstają na skutek ogrzewania domów jednorodzinnych z wykorzystaniem przestarzałych źródeł ciepła oraz niskiej jakości paliwa	od 2018 r. do 2029 r.	WFOŚiGW, Gmina Ryn	
Budowa sieci ciepłowniczej / podłączenia budynków do sieci ciepłowniczej			MPEC	
Rozbudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej gazowniczej			Przedsiębiorstwo dystrybujące	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Modernizacja oświetlenia ulicznego	„Modernizacja 105 punktów oświetlenia ulicznego oraz montaż 2 lamp hybrydowych LED w sołectwie Kozuchy Wielkie gmina Giżycko” w ramach projektu „Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury publicznej w Sołectwie Kozuchy Wielkie w Gminie Giżycko	2018	Gmina Giżycko	Wartość projektu: 102,39 Dofinansowanie z UE: 68,37
Termomodernizacja budynków (ocieplanie, wymiana systemu wentylacyjnego)	<p>Realizacja projektu „Zwiększenie efektywności energetycznej budynków edukacyjnych Powiatu Giżyckiego”.</p> <p>Celem projektu było zwiększenie wydajności energetycznej trzech budynków edukacyjnych powiatu giżyckiego oraz poprawa stanu technicznego budynków sal gimnastycznych: Zespołu Szkół Elektronicznych i Informatycznych, II Liceum Ogólnokształcącego oraz budynku II Liceum Ogólnokształcącego na terenie Giżycka.</p> <p>W ramach modernizacji zostały wykonane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocieplenie budynków z zastosowaniem technologii ocieplania od wewnątrz z uwagi na zalecenia konserwatora zabytków, - wymiana okien i drzwi oraz wymiana oświetlenia na energooszczędne. <p>We wszystkich budynkach zmodernizowano systemy grzewcze, zainstalowano system zarządzania energią w oparciu m.in. o technologie TIK (informacyjno-komunikacyjne) z monitorowaniem mikroklimatu oraz zmodernizowano wytwarzanie c.w.u., przy czym w dwóch budynkach z zastosowaniem OZE w postaci pomp ciepła typu powietrze – woda.</p>	2018-2019	Powiat	RPO WiM Wartość projektu: 3 342,43 Dofinansowanie z UE: 2 150,72
	Kompleksowa termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Ogólnokształcących (ZSO) w Wydminach: Zmodernizowanie kotłowni, zamontowanie kotłów opalanych biopaliwem, ocieplenie budynków ZSO wraz z wymiana stolarki okiennej i częściowo drzwiowej. Dodatkowo wykonano generalny remont pokrycia dachowego.	2018	Gmina Wydminy	424,0

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Kontrola podmiotów gospodarczych emitujących zanieczyszczenia powietrza	Kontrole średnich źródeł spalania paliw (> 5 MW i < 50 MW). Kontrole źródeł emisji technologicznej, niezwiązanej ze źródłami spalania paliw. Kontrole wypełniania obowiązku raportowania do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami. Kontrole naliczania i uiszczania opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska.	Zadanie ciągłe	WIOŚ	Koszty administracyjne
GOSPODARKA ODPADAMI				
CEL: Zapobieganie i minimalizacja wytwarzanych odpadów				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Realizacja gminnych planów gospodarki odpadami			Gminy	
Wzrost wtórnego wykorzystania odpadów	Budowa zakładów zagospodarowania odpadów (stacje przeładunkowe, instalacje do odzysku lub recyklingu, systemy selektywnego zbierania odpadów)			
Ograniczenie obciążenia środowiska odpadami niebezpiecznymi	Stworzenie punktów odbioru odpadów niebezpiecznych powstających w gospodarstwach domowych, wdrożenie systemu zarządzania gospodarką odpadami medycznymi. Na terenie gmin współtworzących MZM-GO działa 5 punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) przyjmujących odpady niebezpieczne powstających w gospodarstwach domowych.	Od 2013 r. – zadanie realizowane	MZM -GO	W ramach usługi odbioru i transportu odpadów komunalnych. W ramach ZUOK Spytkowo.
Likwidacja „dzikich składowisk” odpadów				
Zapewnienie bezpiecznego dla środowiska składowania odpadów	Egzekwowanie selektywnego składowania odpadów		Gminy, Starosta, WIOŚ	
	Egzekwowanie eliminowania uciążliwości spowodowanych składowaniem odpadów innych niż niebezpieczne			

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Nadzór służb weterynaryjnych nad sposobem postępowania hodowców z padłymi zwierzętami zgodnie z wymogami prawnymi			Inspektorat Weterynarii	0,0
Edukacja ekologiczna z zakresu właściwej gospodarki odpadami komunalnymi	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	2018-2019	MZM-GO	242,411
Usuwanie azbestu	Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gmin będących uczestnikami Mazurskiego Związku Międzygminnego – Gospodarka Odpadami. Dotacja przeznaczona jest na usuwanie wyrobów zawierających azbest dla właścicieli lub posiadaczy obiektów budowlanych na terenie gmin współtworzących MZM-GO	2018-2019	MZM-GO	2018 r.-100,846 2019 -2020: 197,00 (wydatkowano 76,409)
Usuwanie dzikich wysypisk i porządkowanie innych terenów	Bieżącym uprzątnięciem terenów należących do Gminy Miejskiej Giżycko zajmuje się Miejski Zakład Komunalny w Giżycku	2018-2019	Gmina Miejska Giżycko	Brak danych
	Porządkowanie terenów gminnych	2018-2019	Gmina Wydminy	Koszty własne
ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z AWARII PRZEMYSŁOWYCH I CHEMIKALIÓW				
CEL: Eliminowanie i zmniejszanie skutków dla środowiska z tytułu awarii przemysłowych				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Ratownictwo chemiczno – ekologiczne	Ratownictwo chemiczno-ekologiczne w zakresie podstawowym realizują wszystkie jednostki ratowniczo-gaśnicze PSP		PSP	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Systematyczna weryfikacja listy potencjalnych sprawców awarii przemysłowych	Systematyczna weryfikacja listy potencjalnych sprawców poważnych awarii (na podstawie informacji o występujących zagrożeniach, podjętych środkach zapobiegawczych)		PSP , CZK, WIOŚ	Koszty własne w powiecie nie występują ZDR, ZZR
Doposażenie jednostek ratowniczo- gaśniczych w specjalistyczny sprzęt do likwidacji skutków awarii	Dofinansowanie zadań inwestycyjnych dotyczących wyposażenia i zakupu pojazdów OSP: - zakup pojazdu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Rynie	2019	Samorząd Powiatu Samorządy gminne	
	- zakup pojazdu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Spytkowie	2019	Gmina Giżycko	Wartość zadania: 944,64 Dofinansowanie: 379,30
	- zakup samochodu specjalnego wielozadaniowego dla OSP w Wydminach	2018	Gmina Wydminy	Dotacja celowa Środki Urzędu Marszałkowskiego – 112,0 zł
Nadzór przestrzegania przepisów w zakresie drogowego przewozu materiałów niebezpiecznych	Kontrole przewozów materiałów niebezpiecznych		PSP , Inspekcja Transportu Drogowego, WIOŚ	
CEL: Stworzenie systemu pełnej kontroli dystrybucją, składowaniem i stosowaniem chemikaliów dla osiągnięcia pełnego bezpieczeństwa zdrowia ludzi i środowiska				

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku	Sprawowanie nadzoru nad obrotem i stosowaniem substancji chemicznych dopuszczonych na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH (rozporządzenia w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleńi stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów). Kontrole sklepów i punktów sprzedaży środków ochrony roślin i chemikaliów. Kontrole zakładów pracy stosujących środki chemiczne i środki ochrony roślin.	2018-2019	Państwowa Inspekcja Sanitarna, WIOŚ	Budżet państwa
HAŁAS				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
CEL: Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów				
Utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego poziomu lub co najmniej na tym samym poziomie	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego do środowiska	2019	Starosta	
Egzekwowanie zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych wodach płynących powiatu giżyckiego	Na niektórych wodach płynących powiatu giżyckiego obowiązuje zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi ustanowiony Uchwałą Nr XIX/118/2008 z dnia 29 maja 2008 r. Rady Powiatu w Giżycku w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych wodach płynących Powiatu Giżyckiego (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. Nr 95, poz. 1697 z dnia 16 czerwca 2008 r.)	2018-2019	Policja	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Realizacja zadań modernizacyjnych na drogach powiatowych w oparciu o „Plan utrzymania i rozbudowy sieci dróg powiatowych w Powiecie Giżyckim na lata 2013 -2020”	<p>Inwestycje na drogach i mostach</p> <p>W ramach zadań inwestycyjnych zlecono do wykonania roboty budowlane oraz usługi. Roboty budowlane obejmowały: przebudowę dróg, przebudowę skrzyżowania, wzmocnienie nawierzchni drogi, utwardzenie drogi, budowę chodników. W ramach usług zlecono wykonanie dokumentacji projektowych, pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego oraz prowadzenie badań archeologicznych</p> <p>W zakresie inwestycyjnych robót budowlanych, wykonano:</p>	2018	ZDP Giżycko	
	a) przebudowę drogi powiatowej nr 1823N Giżycko - Kożuchy Wlk. - Kruklin - Sucholaski, od km 0+920 do km 1+465 i od km 9+148 do km 9+597			1 853,0 w tym 888,0 tys. zł (program PRGiPID), 482,0 Gmina Giżycko)
	b) przebudowę skrzyżowania drogi pow. nr 1831N z drogą gminną 133002N w miejscowości Kleszczewo			177,0 w tym 40,0 (Gmina Miłki)
	c) budowę chodnika przy drodze pow. nr 1853N w miejscowości Talki			29,0 w tym 12,0 (Gmina Wydminy)
	d) wzmocnienie nawierzchni drogi pow. nr 1726N Ryn – Stara Rudówka – dr. woj. nr 643, od km 2+937 do km 3+237, długości 0,300 km			185,0 w tym 100,0 (Gmina Ryn)
	e) utwardzenie drogi pow. nr 1708N gr. pow. – Bielskie – Konopki Małe, na odcinku gr. pow. – Danowo			150,0 w tym 65,0 (Gmina Miłki)
	f) budowę chodnika przy drodze pow. nr 1726N Ryn – Stara Rudówka, w miejscowości Stara Rudówka			77,0 w tym 29,0 (Gmina Ryn)
	g) przebudowę drogi pow. nr 4467 (ul. Traugutta Giżycku, na odcinku od al. 1 Maja do ul. Pionierskiej)			1 320,0 w tym 550,0 (Gmina Miejska Giżycko)

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

	h) budowę chodnika przy drodze pow. nr 1738N gr. pow. – Kruklanki – Żywki – Mazuchówka, w miejscowości Kruklanki			294,0 w tym 149,0 (Gmina Kruklanki)
	i) budowę chodnika przy drodze pow. nr 1738N gr. pow. – Kruklanki – Żywki – Mazuchówka, w miejscowości Żywki			156,0 w tym 96,0 (Gmina Kruklanki)
	j) budowę chodnika wraz z przebudową odcinka drogi pow. nr 1734N gr. pow. – Jeziorowskie - Kruklanki, koło miejscowości Brożówka, w lokalizacji 4+713 do km 5+227,63 – (budowa chodnika)	2018-2019		291,0
	Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020, które jest beneficjentem Projektu „Mazurska pętla rowerowa” zleciło opracowanie dokumentacji projektowych dla przedmiotowego zadania, Część I – na terenie Gminy Giżycko i Gminy Miłki oraz Część III – na terenie Gminy Ryn. Sprawy związane z realizacją tego zadania, w imieniu Powiatu wykonuje Zarząd Dróg Powiatowych. Projekt pn. „Mazurska pętla rowerowa” z dofinansowaniem środków Unii Europejskiej jest wnioskiem partnerskim. Partnerem Wiodącym / Beneficjentem jest Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020, natomiast Partnerami są: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Nadleśnictwo Giżycko, Gminy i Powiat Giżycki. Zarząd Dróg w imieniu Powiatu pełni rolę pośrednika/koordynatora pomiędzy gminami, a Stowarzyszeniem WJM 2020.	2018 -2019	ZDP Giżycko	
Realizacja zadań modernizacyjnych na drogach powiatowych w oparciu o „Plan utrzymania i rozbudowy sieci dróg powiatowych w Powiecie Giżyckim na lata 2013 -2020”	Bieżące utrzymanie dróg i mostów W ramach zadań z bieżącego utrzymania zlecano do wykonania roboty budowlane, które polegały głównie na poprawie bezpieczeństwa na drogach, likwidacji przełomów, remontach dróg zamiejscowych, ułożeniu nawierzchni z betonu asfaltowego, remoncie chodników w Rynie i Giżycku oraz remoncie urządzenia odwadniającego w pasie drogowym w Kruklinie.	2018	ZDP Giżycko	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

W zakresie robót budowlanych zlecono do wykonania następujące zadania:			
a) poprawę bezpieczeństwa na drodze pow. nr 1616N gr. pow. - Słabowo- Ryn, na odcinku od km 5+070do km 5+240, długości 0,170 km	2018	ZDP Giżycko	89,0 w tym 45,0 (Gmina Ryn)
b) likwidację przełomów na drogach powiatowych			235,0
c) remont chodnika przy drodze pow. nr 1726N Ryn – Stara Rudówka – dr. woj. nr 643, w miejscowości Ryn			50,0
d) remont drogi pow. nr 1710N Miłki – Lipińskie – Wydminy, w miejscowości Szczepanki			128,0 w tym 50,0 (Gmina Wydminy)
e) remont drogi powiatowej nr 1718N: dr. kraj nr 63 – Rydzewo – Jagodne Małe, na odcinku od km 1+029 do km 1+137, długości 0,108 km			97,0
f) ułożenie nawierzchni z betonu asfaltowego na drodze pow. Nr 1712N: dr. woj. nr 656 (Malinka) – Siemionki– Wydminy, w miejscowości Siemionki			109,0, w tym 35,0 (Gmina Wydminy)
g) remont chodnika przy ul. Suwalskiej i ul. Warszawskiej w Giżycku			47,0
h) remont dróg powiatowych zamiejskich			448,0
i) remont urządzenia odwadniającego w pasie drogowym – droga pow. nr 1823N, w miejscowości Kruklin w lokalizacji 9+175N			6,0

<p>Projekt „MAZURSKA PĘTLA ROWEROWA” wynikający ze Strategii Rozwoju Wielkich Jezior Mazurskich 2020</p>	<p>„MAZURSKA PĘTLA ROWEROWA” Łączna długość całej trasy Mazurskiej Pętli Rowerowej, przebiegającej przez 4 powiaty, wynosi prawie 300km. 1. Etap I – Północno – Wschodni Trakt Rowerowy Krainy Wielkich Jezior Mazurskich: Okres realizacji: 29.05.2017 – 30.06.2020 r. Projekt realizowany na podstawie Umowy o dofinansowanie z dnia 29.12.2018 r. przez Stowarzyszenie WJM2020 w partnerstwie z GDDKiA Oddział Olsztyn, Gminą Miłki, Powiat Giżycki, Gmina Giżycko, Gminą Miasto Giżycko, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Giżycko, Województwem Warmińsko-Mazurskim - Zarząd Dróg Wojewódzkich. 2. Etap III – Zachodni Trakt Rowerowy Krainy Wielkich Jezior Mazurskich: Okres realizacji: 29.05.2017 – 31.03.2020 r. W 2018 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● przygotowano i przeprowadzono postępowanie przetargowe w zakresie robót budowlanych obejmujących Etap I, III i IV ● przygotowano i przeprowadzono postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy usługi – Pełnienie funkcji inżyniera kontraktu dla inwestycji pn. „Budowa Mazurskiej Pętli Rowerowej” Etap I, II, III i IV 	<p>2018</p>	<p>ZDP Giżycko</p>	
--	---	-------------	--------------------	--

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

Budowa/przebudowa dróg gminnych	Inwestycje na drogach gminnych <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drogi w ul. Moniuszki na odcinku 161 m w zakresie pobocza (chodniki miejsca postojowe) - budowa drogi dojazdowej z miejscami postojowymi i oświetleniem na działce 1-275/83 w Giżycku - przebudowa ul. Drzymały w zakresie nawierzchni drogi i chodników - budowa drogi ul. Róży Wiatrów - budowa nawierzchni na pasażu przy Placu Grunwaldzkim - przebudowa wjazdu na odcinku od parkingu Kościoła pw. Św. M. Kolbe do ul. Wiejskiej - zagospodarowanie kwartału ulic Mickiewicza, 1 Maja, Konarskiego, - przebudowa fragmentu drogi Al. Wojska Polskiego w zakresie budowy wyniesionego przejścia dla pieszych wraz z przebudową odwodnienia, - Giżycka Pętla rowerowa (przystosowanie chodników na ciągi pieszo-rowerowe, wykonanie poszerzeń z kostki betonowej w szczególności w rejonie skrzyżowań, oznakowanie poziome i pionowe) 	2018-2019	Gmina Miejska Giżycko	4 046,0 środki własne Gminy Miejskiej Giżycko
	Bieżące utrzymanie dróg gminnych <ul style="list-style-type: none"> - remonty nawierzchni dróg, chodników, parkingów - remont, wymiana, otworzenie oznakowania pionowego i poziomego - bieżące utrzymanie kanalizacji deszczowej 	2018- 2019		1 169,1 środki własne Gminy Miejskiej Giżycko
Realizacja zadań modernizacyjnych na drogach gminnych	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Sterławki Małe - środki pochodzące z budżetu województwa	2018	Gmina Giżycko	50,0
	Przebudowa drogi gminnej nr 129039N - ul. Dębowej w miejscowości Gajewo, Gmina Giżycko	2018		930,0
	Budowa ciągu pieszo -rowerowego w miejscowości Gajewo przy ul. Lipowej	2018		85,0

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

	<p>Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Giżycko w miejscowościach (PROW 2014-2020)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guty - Gajewo, ul. Lipowa - Kamionki - Sterławki Małe 	2019		1 984,0
	Budowa drogi gminnej nr 129075N Wilkasy - ulica Makowa			376,0
	<p>Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Giżycko miejscowościach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wilkasy, ul. Szkolna Etap II - ul. Przemysłowa Etap II - Gajewo ul. Leśna 			1 414,0
	Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach: Gajewo, ul. Akcyjowa; Gajewo, działki ozn. nr geod. 240/1 i 243/26; Sulimy, dz. nr 207			99,9
	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Doba			40,0
Realizacja zadań modernizacyjnych na drogach powiatowych w oparciu o „Plan utrzymania i rozbudowy sieci dróg powiatowych w Powiecie Giżyckim na lata 2013 -2020”	<p>Działania związane z realizacją inwestycji bieżącego utrzymania:</p> <p>Zadania inwestycyjne</p> <p>W ramach zadań inwestycyjnych zlecono do wykonania roboty budowlane i usługi.</p> <p>Wykonane roboty budowlane: przebudowy, wzmocnienie i utwardzenie dróg oraz budowy chodników i zatok autobusowych.</p> <p>Wykonane usługi to: nadzory inwestorskie, nadzór autorski, dokumentacje projektowe.</p>	2019	ZDP Giżycko	
	Zrealizowane w 2019 roku zadania inwestycyjne:			
	a) przebudowa Al. 1 Maja w Giżycku, na odcinku od skrzyżowania z ul. Kasztelańską, długości 379,4 m			

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

b) przebudowa drogi powiatowej nr 1823N Giżycko - Kożuchy Wielkie - Kruklin - Sucholaski na odcinku miejscowości Kożuchy Wielkie, długości 970 m			2 108 tys. zł, w tym 557,0 (Gmina Giżycko), 994,0 (FDS)
c) utwardzenie drogi powiatowej nr 1827N Pieczonki- Kożuchy Wielkie w miejscowości Nowe Sołdany, długości 292 m			336,0 w tym 168,0 (Gmina Giżycko)
d) wzmocnienie nawierzchni drogi powiatowej nr 1726N na odcinku Ryn - Stara Rudówka, długości 600 m			305,0, w tym 152,0 (Gmina Ryn)
e) wzmocnienie nawierzchni drogi powiatowej nr 1857N na odcinku Orłowo – Gajrowskie, długości 242 m			122,0 w tym 61,0 (Gmina Wydminy)
f) utwardzenie drogi powiatowej nr 1833N Siedliska - Lipińskie w miejscowości Lipińskie, długości 350 m			203,0 w tym 102,0 (Gmina Miłki)
g) budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1726N w miejscowości Stara Rudówka, długości 148 m			55,0, w tym 28,0 (Gmina Ryn)
h) budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1742N w miejscowości Boćwinka, długości 100 m			39,0, w tym 30,0 (Gmina Kruklanki)
i) budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1734N gr. pow. – Jeziorowskie – Kruklanki, koło miejscowości Brożówka, długości 446,5 m	2018/2019		291,0
j) budowa zatoki autobusowej w ciągu drogi powiatowej nr 1734N w miejscowości Sołdan			43,0 w tym 25 tys. (Gmina Giżycko)
k) budowa zatoki autobusowej na ul. Suwalskiej w Giżycku			30,0

	<p>Rozpoczęte w 2019 roku zadania inwestycyjne (do wykonania w 2020 roku):</p> <p>a) przebudowa drogi powiatowej nr 1720N, na odcinku od skrzyżowania z drogą gminną nr 133002N do miejscowości Marcinowa Wola</p> <p>b) budowa chodnika wraz z przebudową odcinka drogi powiatowej nr 1734N gr. pow. –Jeziorowskie- Kruklanki, k. msc. Brożówka (przebudowa drogi)</p> <p>c) przebudowa drogi powiatowej nr 1714N Wydminy - Wężówka - gr. pow., w miejscowości Wężówka</p> <p>d) przebudowa drogi powiatowej nr 1736N Kruklanki – Pieczonki - Sulimy w miejscowości Sulimy</p> <p>e) remont drogi powiatowej nr 1728N w miejscowości Jezioroko</p>	2019/2020		<p>3 535 tys. zł (z umowy)</p> <p>933,0 (z umowy)</p> <p>2 887,0 (z umowy)</p> <p>2 670,0 (z umowy)</p> <p>1 199,0 (z umowy)</p>
	<p>Zadania z bieżącego utrzymania</p> <p>W ramach zadań z bieżącego utrzymania zlecono do wykonania: roboty budowlane w zakresie remontów dróg, likwidacji przełomów na drogach powiatowych zamiejskich, powierzchniowego utrwalenia nawierzchni, remontu chodnika oraz dokumentację projektową na remont sterówki mostu obrotowego nad Kanałem Łuczańskim w Giżycku</p>	2019		
Realizacja zadań modernizacyjnych na drogach powiatowych w oparciu o „Plan utrzymania i rozbudowy sieci dróg powiatowych w Powiecie Giżyckim na lata 2013 -2020	<p>W zakresie robót zleconych zlecono następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Remonty dróg o nawierzchni bitumicznej na następujących drogach powiatowych: <ul style="list-style-type: none"> - nr 1710N na odcinku Lipińskie – Wydminy, długości 600 m - nr 1823N na odcinku Upały – Kruklin, długości 357 m - nr 1791N na odcinku Skop –Monetki, długości 540m 	2019	ZDP Giżycko	<p>- 330,0</p> <p>- 42,0</p> <p>- 292,0</p> <p>w tym 146 0 (Gmina Ryn)</p>

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

	<ul style="list-style-type: none"> ● Przełomy zlikwidowano na następujących drogach powiatowych: <ul style="list-style-type: none"> - nr 1742N miejscowość Boćwinka, długości 42 m - nr 1738N na odcinku Krukłanki - Żywki, długości 30 m - nr 1740N miejscowość Możdżany, długości 70 m - nr 1706N na odcinku Konopki Małe -Talki, długości 73 m - nr 1833 na odcinku Kruklin – Siedliska, długości 50 m 			250,0
	Remonty dróg o nawierzchni gruntowej zostały wykonane na drogach powiatowych: <ul style="list-style-type: none"> - nr 1702N na odcinku gr. pow. (Odoje) - Pańska Wola, dł. 980 m - nr 1942N na odcinku Zelki - gr. pow. (Stare Juchy), dł. 999 m 			145,0
	Powierzchniowe utrwalenie drodze pow. nr 1738N na odcinku gr. pow. – Krukłanki, długości 1200 m			85,0
	Remont chodnika na ul. Traugutta w Giżycku, dł. 60 m			34,0
	Remont mostu obrotowego nad Kanałem Łuczańskim w Giżycku (do wykonania w 2020 roku)	2019/2020		228,0
Projekt „MAZURSKA PĘTLA ROWEROWA” wynikający ze Strategii Rozwoju Wielkich Jezior Mazurskich 2020	„MAZURSKA PĘTLA ROWEROWA” Beneficjentem projektu jest Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie. W imieniu Powiatu Giżyckiego sprawy związane z realizacją zadania sprawuje Zarząd Dróg Powiatowych. W 2019 r. w ramach przedmiotowego zadania zostały opłacone faktury za pełnienie nadzoru autorskiego	2019	ZDP Giżycko	10,0
Uwzględnianie w MPZP zapisów odnośnie standardów akustycznych dla szczególnych terenów, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska m in. z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wszędzie tam gdzie przekraczany jest równoważny poziom hałasu		2018-2019	Gminy	Koszty administracyjne

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

<p>Opracowywanie map akustycznych i programów ochrony przed hałasem na podstawie map akustycznych sporządzonych przez zarządzających drogami, linią kolejową, lotniskiem</p>	<p>Starosta Giżycki nie sporządził mapy akustycznej powiatu ponieważ liczba mieszkańców powiatu jest mniejsza niż 100 tysięcy. Na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz innych terenów określonych w powiatowym programie ochrony środowiska, starosta sporządza, co 5 lat, mapy akustyczne, z uwzględnieniem informacji wynikających z map akustycznych o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska. Natomiast art. 117 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo ochrony środowiska nakłada obowiązek wykonania map akustycznych dla terenów poza aglomeracjami, o których mowa w art. 179 ust. 1 Prawo ochrony środowiska. Zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem wykonuje mapę akustyczną dla odcinków dróg, po których przejeżdża ponad 3 mln pojazdów rocznie oraz dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 tysięcy pociągów rocznie. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizując obowiązki wynikające z art. 179 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska cyklicznie opracowuje mapy akustyczne dla dróg krajowych.</p>		<p>GDDKiA</p>	
<p>Opracowywanie map akustycznych i programów ochrony przed hałasem na podstawie map akustycznych sporządzonych przez zarządzających drogami, linią kolejową, lotniskiem</p>	<p>Na stronie: https://www.gddkia.gov.pl/pl/3718/Mapy-akustyczne-dla-drog-krajowych-o-ruchu-powyzej-3-000-000-pojazdow-rocznie-III-edycja udostępnieniu podlega część opisowa i część graficzna opracowanych map akustycznych dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie</p>			
<p>Prowadzenie nasadzeń i odnowy zieleni ochronnej przy drogach powiatowych</p>	<p>Realizacja „Planu nasadzeń drzew przydrożnych w ciągu dróg powiatowych na terenie powiatu giżyckiego na 2019 rok”. W ramach planu w pasie drogowym dróg powiatowych nasadzono 736 drzew (299 sadzonek w okresie wiosennym i 437 sadzonek w okresie jesiennym)</p>	<p>2019</p>	<p>ZDP</p>	<p>22 969,00 (koszt sadzonek) 4 330,42 (koszt taśm mocujących i pali-ków)</p>

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

	Realizacja „Planu nasadzeń drzew przydrożnych w ciągu dróg powiatowych na terenie powiatu giżyckiego na 2020 rok”. W ramach planu w pasie drogowym dróg powiatowych należy nasadzić 680 drzew (140 sadzonek w okresie wiosennym i 540 sadzonek w okresie jesiennym). W marcu 2020 r. zrealizowano plan w części nasadzeń wiosennych	2020	ZDP	6 580,00 (koszt nasadzeń wiosennych) 3 302,94 (koszt taśm mocujących i palików)
PROMIENIOWANIE JONIZUJĄCE I NIJONIZUJĄCE				
CEL: Utrzymanie poziomów elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Kontynuacja okresowych badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych	Kontrola operatora stacji bazowej telefonii komórkowej w Giżycku. Uzyskane wyniki pomiarów nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych norm promieniowania w środowisku	2018	WIOŚ Delegatura w Giżycku	
Wyposażenie WIOŚ w aparaturę badawczą do pomiaru pól elektromagnetycznych				
Przyjmowanie zgłoszeń instalacji emitujących pole elektromagnetyczne	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Udostępnianie informacji o instalacjach wytwarzających pole elektromagnetyczne, objętych obowiązkiem zgłoszenia na stronie internetowej urzędu.	2018-2019	Starosta	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

<p>Wprowadzenie do MPZP zapisów poświęconych ochronie przed polami z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania m.in. wokół urządzeń elektroenergetycznych, radiokomunikacyjnych i radiolokacyjnych, gdzie jest rejestrowane przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych</p>			Gminy	Koszty administracyjne
SUBSTANCJE ZUBOŻAJĄCE WARSTWĘ OZONOWĄ				
<p>CELE: Zapewnienie redukcji emisji gazów cieplarnianych Wycofywanie z obrotu i stosowania substancji niszczących warstwę ozonową</p>				
<p>Zadania (działania) podstawowe</p>	<p>Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)</p>	<p>Termin realizacji</p>	<p>Instytucja realizująca</p>	<p>Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)</p>
1	2	3	4	5
<p>Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energii pierwotnej</p>	<p>Zadanie ciągłe</p>		<p>Inwestorzy prywatni</p>	
<p>Zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki i obniżenie jej materiałochłonności</p>			<p>Inwestorzy prywatni</p>	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

EDUKACJA EKOLOGICZNA				
CELE: Stale podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa Zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie Dobrze zorganizowany system edukacji				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Edukacja ekologiczna	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	2018-2019	MZM-GO	
Komunikacja ze społeczeństwem. System informacji o środowisku	Bieżące informacje na stronach internetowych o stanie środowiska i działaniach podejmowanych na rzecz jego ochrony		Urzędy Gmin Starostwo WIOŚ	
Działania edukacyjne i wychowawcze na rzecz ochrony klimatu i środowiska	I Liceum Ogólnokształcące w Giżycku: - przygotowanie uczniów do Olimpiady Ekologicznej - udział w sprzątaniu świata - zbiórka makulatury, plastikowych butelek, zużytych baterii, starych telefonów komórkowych	2018	Placówki Oświatowe	Środki własne

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

<p>Działania edukacyjne i wychowawcze na rzecz ochrony klimatu i środowiska</p>	<p>II Liceum Ogólnokształcące w Giżycku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w Sprzątaniu Świata - zbiórka makulatury i wymiana na drzewka we współpracy z Lasami Państwowymi i FOWJM oraz współpraca z Caritas - Makulatura na studnie w Sudanie - zbieranie zakrętek plastikowych na rzecz osób potrzebujących - szkolne obchody Dnia Ziemi – konkurs na plakat lub prezentacje konkursy tematyczne „Wiatr i jego siła” - wycieczki edukacyjne w ramach lekcji biologii - Pomniki przyrody w Lesie Miejskim - Zielona Szkoła w ośrodku edukacyjnym Zofiówka Ryn Edukacja ekologiczna działania regionalne samorządu w ramach ochrony środowiska; tereny Natura 2000, parki i rezerваты Warmii i Mazur <p>Zespół Szkół Zawodowych w Giżycku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w Sprzątaniu Świata - zbiórka makulatury, plastikowych butelek, zużytych baterii, plastikowych nakrętek - udział w akcji „Drzewko za makulaturę” <p>Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Giżycku</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w ogólnopolskich akcjach: Elektrośmieci, Drzewko za makulaturę, zbieranie zakrętek, zbieranie zużytych telefonów komórkowych, zużytych baterii 	<p>2018</p>	<p>Placówki Oświatowe</p>	<p>Środki własne</p>
---	--	-------------	---------------------------	----------------------

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

<p>Działania edukacyjne i wychowawcze na rzecz ochrony klimatu i środowiska</p>	<p>„Wieloletni Program Współpracy Powiatu Giżyckiego z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Uprawnionymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na lata 2019 – 2021”</p> <p>W ramach otwartego konkursu ofert zawarto 3 umowy na realizację zadań z zakresu edukacji ekologicznej – wpłynęło 5 ofert. Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich – Mazurskie Centrum Edukacji Ekologicznej zorganizowała:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „III edycja Konkursu Najlepszy z Najlepszych dla szkół ponadpodstawowych” - Konkurs fotograficzny „Babie lato” - „Zagrożenia dla mieszkańców mazurskich jezior i rzek – konkurs plastyczny dla uczniów szkół każdego szczebla” <p>Na realizację powyższych działań Zarząd Powiatu przekazał dotację</p>	<p>2019</p>	<p>Starosta</p>	<p>Budżet Powiatu 11,1</p>
---	---	-------------	-----------------	--------------------------------

	<p>W roku szkolnym 2018/2019 Szkoła Podstawowa w Wilkasach podejmowała następujące działania proekologiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w Sprzątaniu Świata. 2. Udział w ogólnopolskim konkursie "Ekoplaneta". 3. Udział w XV Mazurskiej Olimpiadzie Ekologicznej Szkół Podstawowych Regionu Wielkich Jezior Mazurskich. 4. Wyjazdy wychowanków i uczniów do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o. 5. Organizacja kiermaszu "Zdrowa żywność". 6. Realizacja tematyki "Zdrowy styl życia" na lekcjach z wychowawcą w ramach programu wychowawczego i profilaktyki. 7. Opieka klas nad wyznaczonymi drzewkami. 8. Podejmowanie tematyki segregacji odpadów w gospodarstwach domowych na lekcjach z wychowawcą. <p>W roku szkolnym 2018/2019 Szkoła Podstawowa w Upałtach podejmowała następujące działania proekologiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w powiatowym konkursie ekologicznym organizowanym przez Mazurski Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami „Rady na odpady” – „Ekotorba z mocnymi uszami”. 2. Udział w akcji „Sprzątanie świata”. 3. Akcja plakatowa oraz apel z okazji Dnia Ziemi – „Stop Smog”. 4. Zbieranie nakrętek plastikowych. 5. Zbieranie makulatury - udział w akcji „Drzewko za makulaturę”(zakończenie zbierania i sadzenie drzewek październik 2019 r.) 6. Udział w warsztatach ekologicznych w msc. Spytkowo. 	2018-2019	Placówki Oświatowe Gminy Giżycko	Środki własne
MONITORING ŚRODOWISKA				
CEL: Dobrze funkcjonujący (pełny) monitoring środowiska				
Zadania (działania) podstawowe	Zadanie szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Instytucja realizująca	Źródła finansowania Poniesiony koszty (w tys. zł)

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027

1	2	3	4	5
Działania inspekcyjno-kontrolne	<p>Na terenie powiatu przeprowadzono łącznie 117 (118) kontroli w tym: 75 (55) kontroli w oparciu o dokumentację oraz 42 (63) kontrole z wyjazdem w teren.</p> <p>Kontrole z wyjazdem w teren prowadzone były w zakresie następujących komponentów środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gospodarki wodno-ściekowej – 4(4) kontrole • ochrony powietrza – 4(7) kontroli • ochrony przed hałasem – 1(3) kontrole • gospodarowania odpadami – 11(11) kontroli • rolniczego wykorzystania nawozów rolnych -15 (33) kontrole 	2018 (2019)	WIOŚ w Olsztynie, Delegatura w Giżycku	Koszty administracyjne
Działania inspekcyjno-kontrolne	<ul style="list-style-type: none"> • nadzoru rynku – 1 (2) kontrole • ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym – 1 kontrola • zawartości siarki w paliwach stosowanych do statków żeglugi śródlądowej – 5 (3) kontroli <p>Co roku przekazywana jest Radzie Powiatu informacja Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na obszarze Powiatu Giżyckiego wraz z informacją o wynikach kontroli obiektów o podstawowym znaczeniu dla obszaru powiatu</p>	2018 (2019)	WIOŚ w Olsztynie, Delegatura w Giżycku	
Wdrożenie w jednostkach działających w sieciach monitoringu wymaganych systemów informatycznych oraz uzupełnienie wyposażenia laboratoriów o aparaturę umożliwiającą wykonywanie nowych zadań			GIOŚ	
Wzmocnienie kadrowe i finansowe jednostek zajmujących się monitoringiem środowiska			GIOŚ	

Załącznik 2 Cele, kierunki interwencji oraz zadania

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Poprawa i utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z systemów grzewczych	Likwidacja lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz zamiana kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne	Właściciele i zarządzający obiektami i instalacjami	Brak środków finansowych
		Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza		Ograniczanie występowania „niskiej emisji” m.in. poprzez wymianę starych kotłów o małej mocy oraz pieców na jeden z systemów proekologicznych: - Udzielanie dotacji na zmianę ogrzewania na paliwo stałe, proekologiczne. - Promowanie programu "Czyste powietrze" wśród mieszkańców powiatu	Gmina Miejska Giżycko	Brak środków finansowych
					Gminy, WFOŚiGW	
				Kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych	JST, firmy doradztwa energetycznego, ośrodki edukacyjne	Brak środków finansowych
				Wymiana oświetlenia w budynkach powiatowych na oświetlenie energooszczędne np. LED	Starostwo, jednostki organizacyjne powiatu	Brak środków finansowych
				Działania termomodernizacyjne obiektów użyteczności publicznej	Zarząd Powiatu, JST, państwowe jednostki organizacyjne,	Brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

			Likwidacja energochłonnych źródeł i instalacji w obiektach powiatowych	Starostwo, jednostki organizacyjne powiatu	Brak środków finansowych
		Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej	Rozwój transportu niskoemisyjnego oraz modernizacja publicznego transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska	Zarządy transportu zbiorowego, przedsiębiorstwa transportowe, podmioty gospodarcze	Brak środków finansowych
			Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych ZDP Brak środków finansowych	ZDP	Brak środków finansowych
		Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii	Wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody	JST, firmy doradztwa energetycznego, ośrodki edukacyjne	Brak środków finansowych
			Rozwój mikroinstalacji oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii (energetyki prosumenckiej)	JST, właściciele nieruchomości	Brak środków finansowych
			Budowa oraz przebudowa sieci umożliwiających przyłączanie jednostek wytwarzania energii z OZE	Operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych	Brak środków finansowych
			Promowanie w gospodarstwach indywidualnych rozwiązań grzewczych przyjaznych środowisku (układy solarne, pompy ciepła)	Gminy, właściciele budynków	Brak zainteresowania, brak środków finansowych
			Edukacja społeczeństwa w zakresie OZE, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu	JST, firmy doradztwa energetycznego, ośrodki edukacyjne	Brak środków finansowych
		Monitoring stanu jakości powietrza	Prowadzenie monitoringu jakości powietrza atmosferycznego	GIOŚ	Brak stacji pomiarowej

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

			Zmniejszenie zapotrzebowania na energię	Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych	Zarządcy dróg, samorządy gminne	Brak środków finansowych
			Aktualizacja do założeń planów zaopatrzenia miast, gmin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Samorządy gminne	Brak środków finansowych	
			Ograniczenie zagrożenia i adaptacja do zmian klimatu	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody	Starostwo, jednostki oświatowe, NGO	Brak środków finansowych
				Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów	Nadleśnictwo Giżycko	Brak środków finansowych
			Zrównoważony rozwój energetyczny powiatu	Opracowanie studium wykonalności wykorzystania obiektów powiatowych do montażu ogniw fotowoltaicznych	Starostwo, jednostki organizacyjne powiatu	Brak środków finansowych
			Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Brak zagrożenia
				Określanie warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza w wydawanych pozwoleniach zintegrowanych i pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Brak zagrożenia

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

				Coroczne raportowanie efektów realizacji działań naprawczych określonych w POP	Starosta, Wójt, Burmistrz	Brak
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Poprawa klimatu akustycznego	Ograniczanie hałasu	Prowadzenie monitoringu hałasu oraz dokonywanie oceny narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne	GIOŚ, GDDKiA, podmioty zobowiązane do prowadzenia monitoringu	Brak środków finansowych
				Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska, między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej	Samorządy gminne	Brak
				Tworzenie pasów zadrzewień dróg publicznych	Zarządcy dróg	Brak środków finansowych, opór społeczny
		Przeciwdziałanie powstawaniu hałasu instalacyjnego	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku przez akredytowane laboratoria	Laboratoria badawcze, GIOŚ	Brak środków finansowych	
			Prowadzenie postępowań administracyjnych, wydawanie decyzji oraz kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych dotyczących emisji hałasu	Starosta, WIOŚ w toku postępowania administracyjnego	Brak	

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

			Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego	Remonty nawierzchni dróg publicznych	Zarządcy dróg	Brak środków finansowych
				Ograniczanie hałasu, zwłaszcza na terenach mieszkaniowych poprzez m.in. tworzenie stref wolnych od transportu (stref dla pieszych), ograniczenie szybkości ruchu, wykonywanie kompensacyjnych nasadzeń przydrożnych	Zarządcy dróg, samorządy gminne	Brak środków finansowych
				Poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu)	Zarządcy dróg	Brak środków finansowych
			Zmniejszanie narażenia mieszkańców na uciążliwy poziom hałasu	Uchwały wprowadzające zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi	Samorząd powiatowy	Brak środków finansowych
				Monitorowanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo	Samorząd powiatowy	Brak środków finansowych
				Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta	Brak
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Zapobieganie ponadnormatywnej emisji pól elektromagnetycznych	Zmniejszanie narażenia mieszkańców na ponadnormatywny poziom pól elektromagnetycznych	Uwzględnienie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w MPZP	Samorządy gminne	Brak
				Prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych oraz dokonywanie oceny narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne	GIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	Brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

				Przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Udostępnianie na stronie BIP informacji o instalacjach wytwarzających PEM, objętych obowiązkiem zgłoszenia	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Brak
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Ochrona wód i ziemi Poprawa jakości i ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych	Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń zawartych w ściekach komunalnych i przemysłowych m.in. poprzez realizację zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa komunalne, zakłady przemysłowe	Brak środków finansowych
				Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych i obszarowych, w szczególności poprzez: a) wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe, dofinansowanie z UE b) edukację – upowszechnianie Kodeksu DPR - bezpłatne szkolenia dla rolników	Właściciele i użytkownicy gruntów rolnych, samorządy gminne, PZDR	Brak środków finansowych, opór społeczny Dofinansowanie z ARiMR -wymóg spełnienia minimalnej liczby punktów, kosztorys inwestorski, długi okres rozpatrywania wniosków

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

			Racjonalna gospodarka żywymi zasobami wód	<p>Prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej ukierunkowanej na ograniczanie eutrofizacji – właściwe postępowanie z wodami spuszczanymi ze stawów rybnych, zapewnienie wysokiego udziału ryb drapieżnych w rybostanie jezior, inne działania wynikające z Kodeksu Dobrej Praktyki Rybackiej w Chowie i Hodowli Ryb (Kodeks Dobrej Praktyki Rybackiej w Chowie i Hodowli Ryb – dokument określający zespół najważniejszych zasad, których przestrzeganie gwarantuje zrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych przez obiekty w których prowadzony jest chów i hodowla ryb, produkcji ryb zapewni właściwe jej miejsce i rangę wśród innych gałęzi sektora produkcji żywności, rybom zaś umożliwi wzrost w warunkach jak najmniej ingerujących w ich przystosowania naturalne. Kodeks wpisany na listę kodeksów Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej)</p>	Gospodarstwa rybackie, rybacy użytkownicy wód, jednostki naukowe opiniujące operaty rybackie	Nieprawidłowości w prowadzeniu gospodarki rybackiej, niedoskonała egzekucja operatów rybackich
				Wydawanie kart wędkarskich i kart łowiectwa podwodnego	Starosta w zakresie kompetencji wynikających z ustaw	Brak

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

			Realizacja zapisów ustawy o rybactwie śródlądowym oraz rozporządzenia w sprawie połowu ryb o warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie w tym wydawanie zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów	Starosta w zakresie kompetencji wynikających z ustaw	Brak
		Utrzymanie i regulacja wód i ich brzegów	Zachowanie wielkości i dynamiki przepływu wód, w tym utrzymanie i regulacja rzek – z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych	PGW WP, spółki wodne, właściciele gruntów	Opóźnienia w zatwierdzaniu planu utrzymania wód, brak środków finansowych
		Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych	Wdrażanie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz w programie wodnośrodowiskowym kraju	PGW WP, spółki wodne, właściciele gruntów	Opóźnienia w zatwierdzaniu aPGWD, brak środków finansowych
			Prowadzenie monitoringu stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych	GIOŚ	Brak środków finansowych, niedobory kadrowe
		Ochrona zasobów wodnych	Ograniczanie zużycia wody z ujęć podziemnych do celów przemysłowych + strefy pośrednie i respektowanie zakazów z tego wynikających	Podmioty gospodarcze, urzędy gmin, przedsiębiorstwa wodociągowe, PGW WP, właściciele terenów na ujęciach i w strefach	Brak rozwiązań alternatywnych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

	Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych	Likwidacja nieczynnych ujęć wody	Właściciele nieczynnych ujęć wody, Starosta w toku postępowania administracyjnego, państwowa służba hydrogeologiczna	Brak środków finansowych
		Prowadzenie monitoringu stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych	Państwowa służba hydrogeologiczna	
Ochrona przed niedoborami wody	Ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych	Ochrona retencji naturalnej w zlewniach (terenów podmokłych, bagien, mokradł) – wdrażanie zadań wynikających z Programu małej retencji i Planu przeciwdziałania skutkom suszy. Utrzymanie i powiększanie liczby oraz pojemności obiektów małej retencji wodnej	Właściciele i zarządzający gruntami	Opóźnienia w zatwierdzaniu projektów planów, melioracje odwadniające, zmiany klimatyczne, sukcesja naturalna Brak środków finansowych
	Zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb gospodarki	Realizacja projektów mających na celu pokrycie zapotrzebowania na wodę rolnictwa, leśnictwa, rybactwa i przemysłu	Rolnicy Podmioty gospodarcze, Samorządy gminne, RDLP	Brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

		Ograniczenie zużycia wodą	Oszczędne gospodarowanie wodą	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą	Starostwo, jednostki oświatowe, NGO	Brak środków finansowych
				Przedstawianie radzie powiatu rocznych sprawozdań z działań podejmowanych na terenie powiatu	Kierownik nadzoru wodnego	Brak
				Przygotowywanie projektów uchwał rady powiatu określających istotne dla wspólnoty samorządowej problemy gospodarowania wodami na podstawie rocznego sprawozdania kierownika nadzoru wodnego z działań podejmowanych na terenie powiatu	Rada Powiatu	Brak
				Gromadzenie wód opadowych – deszczówka	Mieszkańcy, jednostki organizacyjne powiatu, podmioty gospodarcze	Brak zainteresowania
				Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych	Nadleśnictwo Giżycko	Brak
5.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności	Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia	Doskonalenie technologii produkcji wody przeznaczonej do spożycia	Gminy, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak środków finansowych
				Prowadzenie monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia	Państwowa Inspekcja Sanitarna	Budżet państwa

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

	Zaopatrzenie ludności w wodę	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody	Gminy, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak środków finansowych
Ograniczenie zużycia wody	Oszczędne gospodarowanie wodą	Ograniczanie zużycia wody w przemyśle	Podmioty gospodarcze	Wzrost produkcji i brak możliwości technicznych ograniczania wodochłonności
		Ograniczanie zużycia wody w gospodarstwach domowych	Gospodarstwa domowe	Niedostateczne oddziaływanie bodźców ekonomicznych i edukacji
		Ograniczanie strat wody w sieciach wodociągowych	Gminy, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne, administracje budynków	Awarie sieci, brak środków finansowych
		Wdrażanie rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne, właściciele gruntów i budynków	Brak środków finansowych
		Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą	JST, NGO, ośrodki edukacji	Brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

		Ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem ściekami	Ograniczenie strat wody związane z przesyłem	Rozbudowa sieci w aglomeracjach oraz budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, z uwzględnieniem miejscowości zwodociągowanych, położonych w zlewniach bezpośrednich jezior	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak środków finansowych
			Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	Budowa i modernizacja kanalizacji burzowej z urządzeniami podczyszczającym	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak środków finansowych
				Realizacja zadań zapisanych w KPOŚK	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak środków finansowych
				Poprawa technologii oczyszczania ścieków i podnoszenie sprawności oczyszczania (wprowadzanie BAT)	Przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak środków finansowych
		Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych	Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych	Samorządy gminne	Brak kontroli i egzekucji kontroli	
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin	Ochrona zasobów geologicznych	Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalin	Samorządy gminne, Policja, Okręgowy Urząd Górniczy	Brak kontroli i egzekucji kontroli
			Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi	Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT	Samorządy gminne, podmioty gospodarcze, właściciele ujęć, PIG-PIB	Brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

				Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	Organy administracji geologicznej szczebla powiatowego i wojewódzkiego, organy nadzoru górniczego	Zmiany w przepisach prawnych dotyczących kompetencji
			Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobycia kopalin	Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Podmioty gospodarcze	Brak środków finansowych
			Nadzór nad zasobami kopalin	Wydawanie decyzji zatwierdzających projekt robót geologicznych, dokumentacji i koncesje	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Brak środków finansowych
				Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Brak środków finansowych
				Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Brak
7.	GLEBY	Ochrona i właściwe użytkowanie gleb	Ograniczenie emisji szkodliwych substancji do wód i do ziemi	Rozwój systemu monitoringu gleb Zgodnie z rozporządzeniem do ustawy Prawo wodne – w sprawie Przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”	Właściciele i użytkownicy gruntów, IUNG, OSChR, WIOŚ	Brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

			Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Brak
		Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi oraz ograniczenie zanieczyszczenia gleb	Upowszechnianie zasad DPR oraz doskonalenie doradztwa rolniczego – szkolenia informacyjne, sporządzanie planów nawożenia azotem	Samorządy gminne, PZDR, OSChR, ARiMR, NGO	Brak środków finansowych
			Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzanie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych	Właściciele i użytkownicy gruntów, ARiMR	Brak zaangażowania właścicieli gruntów, brak środków finansowych
			Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne, w szczególności zapobieganie dewastacji gleb hydrogenicznych Pakiety rolno-środowiskowo-klimatyczne 5.5 lub 5.4 (w PROW 2014-2020) dopłata do ha, koszenie w wyznaczonych terminach, wprowadzono ograniczenia służące zachowaniu naturalnych siedlisk	Właściciele i użytkownicy gruntów, ARiMR, PZDR	Brak zaangażowania właścicieli gruntów, brak środków finansowych
			Usuwanie zanieczyszczeń gleb celem ograniczenia ich negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko	Sprawcy szkód, właściciele gruntów, RDOŚ, WIOŚ, WFOŚiGW, instytuty badawcze	Brak zaangażowania właścicieli gruntów, brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Zapobieganie degradacji powierzchni ziemi	Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych, dla przywrócenia im funkcji przyrodniczej, leśnej, rekreacyjnej lub rolniczej	Sprawcy szkód, właściciele gruntów, RDOŚ, WIOŚ, WFOŚiGW, instytuty badawcze	Wysokie koszty inwestycji
	Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom	Właściciele gruntów	Brak zaangażowania właścicieli gruntów, brak środków finansowych
Ochrona gleb użytkowanych rolniczo	Promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa zintegrowanego Rolnictwo ekologiczne- dopłaty do upraw ekologicznych – wymagane jest sporządzenie planu RE przez osobę z uprawnieniami	Właściciele i użytkownicy gruntów, ARiMR, PZDR	Brak środków finansowych
Ochrona przed osuwiskami	Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na osuwiska w aktualizowanych dokumentach planistycznych	Samorządy gminne	Brak
	Prowadzenie rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	Starosta	Brak
Ochrona gleb	Prowadzenie postępowań administracyjnych, wydawanie decyzji oraz kontrola podmiotów w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Brak

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Racjonalne gospodarowanie odpadami	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów	Rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, wdrożenie segregacji odpadów przez wszystkich mieszkańców powiatu	Samorządy gminne, MZM - GO, ZUOK Spytkowo	Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa
				Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie gospodarowania odpadami	WIOŚ	Szara strefa
				Przyspieszenie procesu usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest (realizacja gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest)	MZM-GO Gminy, właściciele nieruchomości	Brak zainteresowania społeczeństwa, brak środków finansowych
				Program usuwania folii rolniczej z gmin będących uczestnikami MZM -GO	MZM-GO	Brak środków finansowych
				Prowadzenie postępowań administracyjnych, wydawanie decyzji oraz kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Brak
				Aktywizacja mieszkańców powiatu w działania mające na celu właściwe gospodarowanie odpadami	Akcje związane z zapobieganiem powstawaniu odpadów i gospodarką odpadami, konkursy, ulotki, broszury, spotkania, szkolenia	JST, MZM – GO, ZUOK Spytkowo

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Zapewnienie spójności przestrzeni przyrodniczej powiatu	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	Weryfikacja granic, celów i przedmiotów ochrony w powołanych formach ochrony przyrody	MŚ, RDOŚ i/lub samorządy gminne – zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie o ochronie przyrody	Brak środków finansowych
				Uwzględnianie lokalizacji krajobrazów priorytetowych i zasad ich zagospodarowania w dokumentach planistycznych	Samorządy gminne	Brak środków finansowych
				Zapewnienie ochrony tworów przyrody żywej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej - pomników przyrody	Samorządy gminne, właściciele i użytkownicy gruntów	Brak środków finansowych
		Zachowanie ciągłości terytorialnej i spójności ekologicznej przestrzeni przyrodniczej i zapobieganie jej fragmentacji		Wyznaczenie, utrzymanie i właściwe zagospodarowanie korytarzy ekologicznych na poziomie lokalnym	Samorządy gminne	Brak środków finansowych
				Budowa przejść dla zwierząt przez trasy komunikacyjne, w miejscach, w których przecinają one szlaki ich migracji	Wykonawcy inwestycji drogowych i kolejowych	Brak środków finansowych
				Realizacja zadań wynikających z planów urzędzenia lasu i programów ochrony przyrody nadleśnictw	Lasy Państwowe JST	Brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Doskonalenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej	Utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gatunków zadrzewionych i zakrzewionych	Aktualizacja planów urządzenia lasów, w celu zapewnienia racjonalnego użytkowania zasobów leśnych Lasów Państwowych (kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, z zachowaniem bogactwa biologicznego siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów)	Nadleśnictwa Lasów Państwowych	Brak (Nadleśnictwo Giżycko – Plan urządzenia lasu opracowany na lata 2017-2026)
		Utrzymanie i powiększanie powierzchni gruntów zadrzewionych i zakrzewionych	Właściciele i użytkownicy gruntów	Brak środków finansowych
		Prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej	Lasy Państwowe, koła łowieckie	Brak środków finansowych
	Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu	Prowadzenie monitoringu stanu przyrody i zagrożeń dla jej funkcjonowania oraz monitoringu skuteczności realizowanych działań ochronnych	RDOŚ	Brak środków finansowych, zasobów kadrowych
Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	Monitorowanie i nadzór zadań gospodarczych wynikających z Planu Urządzenia Lasu w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	Starosta, organizacje społeczne	Brak
		Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	Starosta	Brak

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

		Aktywizacja mieszkańców powiatu w działania na rzecz ochrony przyrody	Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	Rozwój informatycznych narzędzi dostępu do informacji i treści edukacyjnych, w tym ogólnodostępnej jednolitej bazy danych zawierającej informacje o cennych przyrodniczo obszarach, siedliskach i gatunkach	RDOŚ	Brak środków finansowych
				Wspieranie inicjatyw społecznych, w tym wolontariatu, na rzecz ochrony przyrody	Starosta, jednostki oświatowe	Brak środków finansowych,
				Wspieranie ośrodków edukacji ekologicznej	Zarząd Powiatu	Brak środków finansowych
				Współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz edukacji ekologicznej w zakresie ochrony przyrody	Starosta	Brak środków finansowych
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Zapobieganie ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i minimalizacja ich skutków	Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Prowadzenie rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii	WIOŚ, KP PSP	Brak (na terenie powiatu brak ZDR, ZZR)
				Zakup specjalistycznego sprzętu służącego do usuwania skutków awarii i nadzwyczajnych zdarzeń	KP PSP	Brak środków finansowych
				Uwzględnianie zagadnień zagrożenia poważnymi awariami w dokumentach planistycznych	Gminy	Brak
				Przeciwdziałanie wystąpieniu poważnych awarii (kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii itp.)	KP PSP, WIOŚ	Brak (na terenie powiatu brak ZDR, ZZR), brak środków finansowych
				Kontrola przewozów substancji niebezpiecznych	Inspekcja Transportu Drogowego, Policja	Brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

			Zwiększony poziom prewencji	Starostwo, KP PSP	Brak
			Aktualizacja powiatowego planu zarządzania kryzysowego	Starosta, CZK, KP PSP, WIOŚ	Brak środków finansowych
			Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii	Starosta, KP PSP	Brak środków finansowych
			Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	KP PSP	Brak środków finansowych
			Szkolenia i ćwiczenia Zespołu Reagowania Kryzysowego	Starostwo	Brak środków finansowych
			Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne	Starostwo, KP PSP	Brak środków finansowych

Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 określone są w Tabeli 48 zawartej w pkt 7.4. programu.

Załącznik 3 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Lata realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Wymiana oświetlenia w budynkach powiatowych na oświetlenie energooszczędne np. LED	Starostwo, jednostki organizacyjne powiatu	2020-2023	W ramach planów inwestycyjnych	Budżet powiatu, RPO WiM	W ramach działań statutowych
		Działania termomodernizacyjne obiektów użyteczności publicznej	Zarząd Powiatu, JST, państwowe jednostki organizacyjne,	2020-2023	W ramach planów inwestycyjnych	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Likwidacja energochłonnych źródeł i instalacji w obiektach powiatowych	Starostwo, jednostki organizacyjne powiatu	2020-2023	W ramach planów inwestycyjnych	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych	ZDP	2020-2023	W ramach planów inwestycyjnych	POIiŚ, RPO WiM, Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody	Starostwo, jednostki oświatowe, NGO	2020-2023	W ramach planów wydatków	WFOŚiGW (30%), środki własne (70%)	Szkolenia, konkursy, foldery promocyjne, Internet
		Opracowanie studium wykonalności wykorzystania obiektów powiatowych do montażu ogniw fotowoltaicznych	Starostwo, jednostki organizacyjne powiatu	2020	15,0	Budżet powiatu, RPO WiM	W ramach działań statutowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

		Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Zadanie ciągłe	Koszty administracyjne	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Określanie warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza w wydawanych pozwoleniach zintegrowanych i pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Zadanie ciągłe	W ramach działalności Koszty administracyjne	Budżet powiatu	Ustawa Prawo ochrony środowiska
		Coroczne raportowanie efektów realizacji działań naprawczych określonych w POP	Starosta, Wójt, Burmistrz	2020-2026	Koszty administracyjne	Budżet powiatu	POP dla strefy warmińsko-mazurskiej
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie postępowań administracyjnych, wydawanie decyzji oraz kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych dotyczących emisji hałasu	Starosta, WIOŚ w toku postępowania administracyjnego	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Uchwały wprowadzające zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi	Samorząd powiatowy	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Monitorowanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo	Samorząd powiatowy	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu, WFOŚiGW	W ramach działań statutowych
		Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta	Zadanie ciągłe	W ramach działalności Koszty administracyjne	Budżet powiatu	Ustawa Prawo ochrony środowiska - zadanie podejmowane na wniosek Wójta, Burmistrza

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

3.	POLA ELEKTROMAGNE- TYCZNE	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Udostępnianie na stronie BIP informacji o instalacjach wytwarzających PEM, objętych obowiązkiem zgłoszenia	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Zadanie ciągłe	W ramach działalności Koszty administracyjne	Budżet powiatu	Ustawa Prawo ochrony środowiska
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Wydawanie kart wędkarskich i kart łowiectwa podwodnego	Starosta w zakresie kompetencji wynikających z ustawy	Zadanie ciągłe	Koszty administracyjne	Budżet powiatu	Ustawa o rybactwie śródlądowym
		Realizacja zapisów ustawy o rybactwie śródlądowym oraz rozporządzenia w sprawie połowu ryb o warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie w tym wydawanie zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów	Starosta w zakresie kompetencji wynikających z ustawy	Zadanie ciągłe	W ramach działalności Koszty administracyjne	Budżet powiatu	Zadanie realizowane w ramach zaistniałej potrzeby
		Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą	JST, NGO, ośrodki edukacji	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu, WFOŚiGW	W ramach działań statutowych
		Przygotowywanie projektów uchwał rady powiatu określających istotne dla wspólnoty samorządowej problemy gospodarowania wodami na podstawie rocznego sprawozdania Kierownika nadzoru wodnego z działań podejmowanych na terenie powiatu	Rada Powiatu	Zadanie ciągłe	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Wydawanie decyzji zatwierdzających projekt robót geologicznych, dokumentacji i koncesje	Starosta w toku postępowania administracyjnego	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	Starosta w toku postępowania administracyjnego	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Zadanie ciągłe	W ramach działalności Koszty administracyjne	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
7.	GLEBY	Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta w toku postępowania administracyjnego	Zadanie ciągłe	W ramach działalności Koszty administracyjne	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Prowadzenie rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	Starosta	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Prowadzenie postępowań administracyjnych, wydawanie decyzji oraz kontrola podmiotów w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych	Starosta w toku postępowania administracyjnego	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie postępowań administracyjnych, wydawanie decyzji oraz kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	Starosta w toku postępowania administracyjnego	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i nadzór zadań gospodarczych wynikających z Planu Urządzenia Lasu w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	Starosta, organizacje społeczne	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	Starosta	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Wspieranie inicjatyw społecznych, w tym wolontariatu, na rzecz ochrony przyrody	Starosta, jednostki oświatowe,	2020-2023	RPO WiM (85%), Budżet JST (15 %)	Środki zewnętrzne, Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Wspieranie ośrodków edukacji ekologicznej	Zarząd Powiatu, NGO	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu, WFOŚiGW	W ramach działań statutowych
		Współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz edukacji ekologicznej w zakresie ochrony przyrody	Starosta	2020-2023	RPO WiM (85%), Budżet JST (15 %)	Środki zewnętrzne, Budżet powiatu	W ramach działań statutowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Zwiększony poziom prewencji	Starostwo, KP PSP	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Aktualizacja powiatowego planu zarządzania kryzysowego	Starosta, CZK, KP PSP, WIOŚ	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych
		Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii	Starosta, KP PSP	2020-2023	W ramach planów	Budżet powiatu	Zadanie realizowane w ramach zaistniałej potrzeby
		Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	KP PSP	2020-2023	W ramach zarządzania kryzysowego	Budżet powiatu	Zadanie realizowane w ramach zaistniałej potrzeby
		Szkolenia i ćwiczenia Zespołu Reagowania Kryzysowego	Starostwo	2020-2023	W ramach zarządzania kryzysowego	Budżet powiatu	
		Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne	Starostwo, KP PSP	2020-2023	W ramach działalności	Budżet powiatu	W ramach działań statutowych

Załącznik 4 Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Likwidacja lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz zamiana kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne	Właściciele i zarządzający obiektami i instalacjami	Brak danych	Środki własne, WFOŚiGW	–	
		Ograniczanie występowania „niskiej emisji” m.in. poprzez: wymianę starych kotłów o małej mocy oraz pieców na jeden z systemów proekologicznych:					
		- Udzielanie dotacji na zmianę ogrzewania na paliwo stałe, proekologiczne. (Uchwała Rady Miejskiej w Giżycku Nr LV/77/2018 z dnia 27 czerwca 2018r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Miejskiej Giżycko na zadania służące ochronie powietrza)	Gmina Miejska Giżycko	około 150,00	Budżet Gminy Miejskiej	–	
		- Promowanie programu "Czyste powietrze" wśród mieszkańców powiatu	Gminy, WFOŚiGW	Brak danych	WFOŚiGW, Środki unijne	–	
		Kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych	JST, firmy doradztwa energetycznego, ośrodki edukacyjne	Brak danych	WFOŚiGW	–	
Rozwój transportu niskoemisyjnego oraz modernizacja publicznego transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska	Zarządy transportu zbiorowego, przedsiębiorstwa transportowe, podmioty gospodarcze	Brak danych	POIiŚ, RPO WiM, Budżet JST	–			

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody	JST, firmy doradztwa energetycznego, ośrodki edukacyjne	Brak danych	POliŚ, RPO WiM, Budżet JST	–
Rozwój mikroinstalacji oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii (energetyki prosumenckiej)	JST, właściciele nieruchomości	Brak danych	POliŚ, RPO WiM, Budżet JST	–
Budowa oraz przebudowa sieci umożliwiających przyłączanie jednostek wytwarzania energii z OZE	Operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych	Brak danych	Budżet państwa, środki własne	–
Promowanie w gospodarstwach indywidualnych rozwiązań grzewczych przyjaznych środowisku (układy solarne, pompy ciepła)	Gminy, właściciele budynków	Koszty administracyjne	Środki własne, Budżet JST	Spotkania z mieszkańcami, ulotki informacyjne
Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu	JST, firmy doradztwa energetycznego, ośrodki edukacyjne	Koszty administracyjne	Środki własne, Budżet JST	–
Prowadzenie monitoringu jakości powietrza atmosferycznego	GIOŚ	Koszty administracyjne	Budżet państwa	W ramach zadań statutowych
Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych	Zarządcy dróg, samorządy gminne	Brak danych	POliŚ, RPO WiM, Budżet JST (15%)	–
Aktualizacja do założeń planów zaopatrzenia miast, gmin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Samorządy gminne	Brak danych	WFOŚiGW (50%), Budżet JST (50%)	–
Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów	Nadleśnictwo Giżycko	Brak danych	POliŚ, Lasy Państwowe	–

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu hałasu oraz dokonywanie oceny narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne	GIOŚ, GDDKiA, Podmioty zobowiązane do prowadzenia monitoringu	Brak danych	Budżet państwa, Środki własne	W ramach zadań statutowych
		Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska, między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej	Samorządy gminne	Koszty administracyjne	Budżet JST	W ramach zadań statutowych
		Tworzenie pasów zadrzewień dróg publicznych	Zarządcy dróg	25,0 corocznie (ZDP)	Środki własne	Koszty w ramach zadania poprawa nawierzchni dróg
		Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku przez akredytowane laboratoria	GIOŚ, Laboratoria badawcze	Koszty administracyjne	Budżet Państwa, podmioty gospodarcze	W ramach zadań statutowych
		Remonty nawierzchni dróg publicznych	Zarządcy dróg	2 369,0 corocznie (ZDP)	POliŚ, RPO WiM, Budżet JST (25%) 50% FDS	W ramach zadań statutowych
		Ograniczanie hałasu, zwłaszcza na terenach mieszkaniowych poprzez m.in. tworzenie stref wolnych od transportu (stref dla pieszych), ograniczenie szybkości ruchu, wykonywanie kompensacyjnych nasadzeń przydrożnych	Zarządcy dróg, samorządy gminne	Brak danych	Budżet JST, RPO WiM	W ramach zadań statutowych
		Poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu)	Zarządcy dróg	Brak danych	Budżet JST, FDS	W ramach zadań statutowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

3.	POLA ELEKTROMAGNE- TYCZNE	Uwzględnienie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w MPZP	Samorządy gminne	Koszty administracyjne	Budżet JST	W ramach zadań statutowych
		Prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych oraz dokonywanie oceny narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne	GIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	Brak danych	Budżet państwa, środki własne podmiotów	W ramach zadań statutowych
4.	GOSPODARO -WANIE WODAMI	Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń zawartych w ściekach komunalnych i przemysłowych, m.in. poprzez realizację zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa komunalne, zakłady przemysłowe		POliŚ, Budżet JST, środki własne podmiotów	
		Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych i obszarowych, w szczególności poprzez: a) wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe, b) edukację – upowszechnianie Kodeksu DPR	Właściciele i użytkownicy gruntów rolnych, samorządy gminne, ODR	Brak danych, budżet określany co roku przez ARiMR	POliŚ, Budżet JST, ARiMR, środki własne podmiotów	PROW 2014-2020: Poddziałanie 4.1.2. Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

<p>Prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej ukierunkowanej na ograniczanie eutrofizacji – właściwe postępowanie z wodami spuszczanymi ze stawów rybnych, zapewnienie wysokiego udziału ryb drapieżnych w rybostanie jezior, inne działania wynikające z Kodeksu Dobrej Praktyki Rybackiej w Chowie i Hodowli Ryb (Kodeks Dobrej Praktyki Rybackiej w Chowie i Hodowli Ryb – dokument określający zespół najważniejszych zasad, których przestrzeganie gwarantuje zrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych przez obiekty w których prowadzony jest chów i hodowla ryb, produkcji ryb zapewni właściwe jej miejsce i rangę wśród innych gałęzi sektora produkcji żywności, rybom zaś umożliwi wzrost w warunkach jak najmniej ingerujących w ich przystosowania naturalne. Kodeks wpisany na listę kodeksów Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej)</p>	<p>Gospodarstwa rybackie rybacy użytkownicy wód, jednostki naukowe opiniujące operaty rybackie</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Środki własne podmiotów, RPO -WM</p>	<p>–</p>
<p>Zachowanie wielkości i dynamiki przepływu wód, w tym utrzymanie i regulacja rzek – z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych</p>	<p>PGW WP, spółki wodne, właściciele gruntów</p>	<p>Brak danych</p>	<p>POliŚ, Budżet państwa (15%)</p>	<p>–</p>
<p>Wdrażanie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz w programie wodnośrodowiskowym kraju</p>	<p>PGW WP, spółki wodne, właściciele gruntów</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Budżet PGW WP, środki własne podmiotów</p>	<p>W ramach zadań statutowych i własnych</p>
<p>Prowadzenie monitoringu stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych</p>	<p>GIOŚ</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Budżet państwa</p>	<p>Zgodnie z planem PMŚ</p>

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Ograniczanie zużycia wody z ujęć podziemnych do celów przemysłowych + strefy pośrednie i respektowanie zakazów z tego wynikających	Podmioty gospodarcze, urzędy Gmin, przedsiębiorstwa wodociągowe, PGW WP, właściciele terenów na ujęciach i w strefach	Brak danych	Środki własne	–
Likwidacja nieczynnych ujęć wody	Właściciele nieczynnych ujęć wody, Starosta w toku postępowania administracyjnego, państwowa służba hydrogeologiczna	Brak danych	Środki własne podmiotów	–
Prowadzenie monitoringu stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych	Państwowa służba hydrogeologiczna	Brak danych	Budżet państwa	W ramach zadań statutowych
Ochrona retencji naturalnej w zlewniach (terenów podmokłych, bagien, mokradł) – wdrażanie zadań wynikających z Programu małej retencji i Planu przeciwdziałania skutkom suszy. Utrzymanie i powiększanie liczby oraz pojemności obiektów małej retencji wodnej	Właściciele i zarządzający gruntami	Brak danych	Środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW	–
Realizacja projektów mających na celu pokrycie zapotrzebowania na wodę rolnictwa, leśnictwa, rybactwa i przemysłu	Rolnicy, podmioty gospodarcze, samorządy gminne, RDLP	Brak danych	Środki własne	–
Przedstawianie radzie powiatu rocznych sprawozdań z działań podejmowanych na terenie powiatu	Kierownik nadzoru wodnego	Koszty administracyjne	Budżet PGW WP	W ramach zadań statutowych
Gromadzenie wód opadowych – deszczówka	Mieszkańcy, jednostki organizacyjne powiatu, podmioty gospodarcze	Brak danych	Środki własne podmiotów	–

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

		Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych	Nadleśnictwo Giżycko	W ramach planów inwestycyjnych	POliŚ, Lasy Państwowe	–
5.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	Doskonalenie technologii produkcji wody przeznaczonej do spożycia	Gminy, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak danych	Budżet JST, środki własne podmiotów	W ramach zadań statutowych
		Prowadzenie monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia	Państwowa Inspekcja Sanitarna	Koszty administracyjne	Budżet państwa	W ramach zadań statutowych
		Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody	Gminy, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	2 744,0 (PWIK Sp. z o.o. Giżycko)	Środki własne (PWIK) PROW (60%), Budżet JST (40 %)	–
		Ograniczanie zużycia wody w przemyśle	Podmioty gospodarcze	Brak danych	Środki własne	–
		Ograniczanie zużycia wody w gospodarstwach domowych	Gospodarstwa domowe	Brak danych	Środki własne	–
		Ograniczanie strat wody w sieciach wodociągowych	Gminy, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne, administracje budynków	Brak danych	Środki własne	–
		Wdrażanie rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne, właściciele gruntów i budynków	Brak danych	Środki własne	–
		Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą	JST, NGO, ośrodki edukacji	Brak danych	Budżet JTS, WFOŚiGW	–
		Rozbudowa sieci w aglomeracjach oraz budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, z uwzględnieniem miejscowości zwodociągowanych, położonych w zlewniach bezpośrednich jezior	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak danych	POliŚ (45%), RPO WiM (40%), Budżet JST (15%)	–

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

		Budowa i modernizacja kanalizacji burzowej z urządzeniami podczyszczającym	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak danych	POliŚ (85%), Budżet JST (15%)	–
		Realizacja zadań zapisanych w KPOŚK	Samorządy gminne, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	16 210,0 (PWik Sp. z o.o. Giżycko)	POliŚ (85%), Budżet JST (15%)	–
		Poprawa technologii oczyszczania ścieków i podnoszenie sprawności oczyszczania (wprowadzanie BAT)	Przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	Brak danych	POliŚ (85%), Budżet JST (15%)	–
		Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych	Samorządy gminne	Koszty administracyjne	Budżet JST	W ramach zadań statutowych
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalin	Samorządy gminne, Policja, Okręgowy Urząd Górniczy	Koszty administracyjne	Budżet JST	W ramach zadań statutowych
		Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT	Samorządy gminne, podmioty gospodarcze, właściciele ujęć, PIG-PIB	Brak danych	Środki własne podmiotów	–
		Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	Organy administracji geologicznej szczebla powiatowego i wojewódzkiego, organy nadzoru górniczego	Koszty administracyjne	Środki budżetowe organów	W ramach działań własnych
		Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Podmioty gospodarcze	Brak danych	Środki własne podmiotów	–

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

7.	GLEBY	Rozwój systemu monitoringu gleb Zgodnie z rozporządzeniem do ustawy Prawo wodne – w sprawie Przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”	Właściciele i użytkownicy gruntów, IUNG, OSCHR, WIOŚ	Brak danych	Środki własne Podmiotów	–
		Upowszechnianie zasad DPR oraz doskonalenie doradztwa rolniczego - szkolenia informacyjne, sporządzanie planów nawożenia azotem,	Samorządy gminne, PZDR, OSCHR, ARiMR, NGO	Szkolenia bezpłatne – działalność statutowa Pakiety w PRŚK	PROW, Budżet JST	Szkolenia informacyjne organizowane są co roku 5 - letni Plan PRŚK sporządza osoba z uprawnieniami
		Wapnowanie gleb- w ramach „Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”.	Właściciele i użytkownicy gruntów, PZDR, OSCHR	Brak danych	WFOŚiGW, środki własne właścicieli i użytkowników gruntów	–
		Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzanie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych	Właściciele i użytkownicy gruntów, ARiMR	Brak danych	PROW (60%), Krajowe środki prywatne (40%)	–

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne, w szczególności zapobieganie dewastacji gleb hydrogenicznych Pakiety rolno-środowiskowo-klimatyczne 5.5 lub 5.4 (w PROW 2014-2020) dopłata do ha, koszenie w wyznaczonych terminach, wprowadzono ograniczenia służące zachowaniu naturalnych siedlisk. Dofinansowanie z ARiMR-wymagana ekspertyza botaniczna	Samorządy gminne, właściciele i użytkownicy gruntów, ARiMR, ODR	Budżet z ARiMR Pakiety PRŚK	PROW (60%), Krajowe środki prywatne (40%)	5 letni Plan PRŚK sporządza osoba z uprawnieniami
Usuwanie zanieczyszczeń gleb celem ograniczenia ich negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko	Sprawcy szkód, właściciele gruntów, RDOŚ, WIOŚ, WFOŚiGW, instytuty badawcze	Brak danych	Środki własne	–
Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych, dla przywrócenia im funkcji przyrodniczej, leśnej, rekreacyjnej lub rolniczej	Sprawcy szkód, właściciele gruntów, RDOŚ, WIOŚ, WFOŚiGW, instytuty badawcze	Brak danych	Środki własne	–
Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom	Właściciele gruntów	Brak danych	Środki własne	–
Promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa zintegrowanego. (Rolnictwo ekologiczne- dopłaty do upraw ekologicznych –wymagane jest sporządzenie planu RE przez osobę z uprawnieniami, sprzedaż produktów z certyfikatem RE)	Właściciele i użytkownicy gruntów, ARiMR, PZDR	Brak danych	PROW (100%)	Kwotowe dopłaty obszarowe, 5 - letni Plan RE Dofinansowanie z ARiMR, koszt planu ponosi rolnik
Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na osuwiska w aktualizowanych dokumentach planistycznych	Samorządy gminne	Koszty administracyjne	Budżet JST	–

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, wdrożenie segregacji odpadów przez wszystkich mieszkańców powiatu	Samorządy gminne, MZM - GO, ZUOK Spytkowo	Brak danych	Właściciele nieruchomości	–
		Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie gospodarowania odpadami	WIOŚ	Koszty administracyjne	Budżet państwa	–
		Przyspieszenie procesu usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest (Realizacja gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest)	MZM-GO Gminy, właściciele nieruchomości	2019 – 2020 r. 197,00 (MZM-GO)	Środki własne, WFOŚiGW, wkład finansowy właścicieli nieruchomości	–
		Program usuwania folii rolniczej z gmin będących uczestnikami MZM-GO. (Dotacja przeznaczona jest dla rolników za oddanie folii rolniczej do PSZOK w Spytkowie).	MZM-GO	2020	NFOŚiGW Wkład rolników z terenu MZM-GO	Plan na 2020 - 669,22 Mg Koszt całkowity: 535,376 Kwota dofinansowania z NFOŚiGW: 334,610
		Akcje związane z zapobieganiem powstawaniu odpadów i gospodarką odpadami, konkursy, ulotki, broszury, spotkania, szkolenia	JST, MZM – GO, ZUOK Spytkowo	MZM-GO: 2020 – 110,00 2021 – 2027: - 660,00	Środki własne	–

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Weryfikacja granic, celów i przedmiotów ochrony w powołanych formach ochrony przyrody	MŚ, RDOŚ i/lub samorządy gminne – zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie o ochronie przyrody	Brak danych	Budżet państwa	W ramach zadań statutowych
		Uwzględnianie lokalizacji krajobrazów priorytetowych i zasad ich zagospodarowania w dokumentach planistycznych	Samorządy gminne	Koszty administracyjne	Budżet JST	W ramach zadań statutowych
		Zapewnienie ochrony tworów przyrody ożywionej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej – pomników przyrody	Samorządy gminne, właściciele i użytkownicy gruntów	Brak danych	Budżet JST, Środki właścicieli i użytkowników gruntów	–
		Wyznaczenie, utrzymanie i właściwe zagospodarowanie korytarzy ekologicznych na poziomie lokalnym	Samorządy gminne	Koszty administracyjne	Budżet JST	–
		Budowa przejść dla zwierząt przez trasy komunikacyjne, w miejscach, w których przecinają one szlaki ich migracji	Wykonawcy inwestycji drogowych i kolejowych	Brak danych	Budżet państwa, FDS	W ramach kosztów budowy i modernizacji linii transportowych
		Realizacja zadań wynikających z planów urządzenia lasu i programów ochrony przyrody nadleśnictw	Lasy Państwowe, JST	28,0 (Nadleśnictwo Borki)	Środki własne	W ramach zadań ustawowych. Perspektywa 2024-2027 dodatkowo 30 000,00 zł

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

		Aktualizacja planów urządzenia lasów, w celu zapewnienia racjonalnego użytkowania zasobów leśnych Lasów Państwowych (kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, z zachowaniem bogactwa biologicznego siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów)	Nadleśnictwa Lasów Państwowych	50,0 (Nadleśnictwo Borki)	Środki własne	W ramach zadań ustawowych. Perspektywa 2024-2027 dodatkowo 50 000,00 zł
		Utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gatunków zadrzewionych i zakrzewionych	Właściciele i użytkownicy gruntów	12,0 (Nadleśnictwo Borki)	Środki własne	
		Prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej	Lasy Państwowe, koła łowieckie	400,0 (Nadleśnictwo Borki)	Środki własne	W ramach zadań ustawowych. Perspektywa 2024-2027 dodatkowo 500,00 zł
		Prowadzenie monitoringu stanu przyrody i zagrożeń dla jej funkcjonowania oraz monitoringu skuteczności realizowanych działań ochronnych	RDOŚ	Koszty administracyjne	Budżet państwa	W ramach zadań statutowych
		Rozwój informatycznych narzędzi dostępu do informacji i treści edukacyjnych, w tym ogólnodostępnej jednolitej bazy danych zawierającej informacje o cennych przyrodniczo obszarach, siedliskach i gatunkach	RDOŚ	Koszty administracyjne	Budżet państwa	W ramach zadań statutowych
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii	WIOŚ, KP PSP	Koszty administracyjne	Budżet państwa	Brak ZDR i ZZR na terenie powiatu W ramach zadań statutowych

Program Ochrony Środowiska Powiatu Giżyckiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Zakup specjalistycznego sprzętu służącego do usuwania skutków awarii i nadzwyczajnych zdarzeń	KP PSP	Brak danych	Budżet JST, dotacje	–
Uwzględnianie zagadnień zagrożenia poważnymi awariami w dokumentach planistycznych	Gminy	Koszty administracyjne	Budżet JST,	–
Przeciwdziałanie wystąpieniu poważnych awarii (kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii itp.)	KP PSP, WIOŚ	Koszty administracyjne	Budżet państwa	–
Kontrola przewozów substancji niebezpiecznych	Inspekcja Transportu Drogowego, Policja	Koszty administracyjne	Budżet państwa	–